

Jan Padych

Prastará tajemství 5

Příchod neznámého

JAN PADYCH

Prastará tajemství

Příchod neznámého

5. díl

šestidílný fantasy román z doby halštatské

(určeno pouze pro dospělé čtenáře)

JAN PADYCH
PRASTARÁ TAJEMSTVÍ
Příchod neznámého
5. díl

© Nakladatelství DANIEL, 2016

ISBN 978-80-88205-10-4

Obsah

[Jan Padych: Prastará tajemství, 5. díl, Příchod neznámého](#)

[Rejtrík jmen a názvů](#)

[O knize](#)

[O autorovi](#)

1.

- Gudmegis -

Vítr se točil do kruhů, jako by větrné holky tančily svá kola. Gudmegis zrovna švihal dýkami, ale když viděl, jak staré listí létá vzduchem a krouží, raději přestal. Co kdyby se některé mocnosti dotkl ostrím? A kdyby ji navíc ještě zranil. Co pak?

Raději zajde do chaty a natáhne se ve svém koutě. Pořád je chladno, ačkoliv jaro už přišlo, náležitě přivítáno všemi a všude, jak se sluší. Přiloží na oheň, zamotá se do dek a počká, až se vrátí některý z pastevců, aby si povykládali.

Obě chaty, stojící vedle sebe, připadají jako opuštěné, ohrady jsou prázdné, zvířata vyhnána na blízké pastviny, i když tráva je po nedávném sněhu ještě žalostná. Avšak zvířata si vědí rady, co mají okusovat. Zásoby svázaných prutů a jiného krmiva se po zimě scvrkly, zůstalo jen málo. Kosit ještě není co. Pastevci říkají, že krmiva o tomto čase nikdy nezůstalo víc a vůbec se kvůli tomu nestarají. Proč by se staral bojovník? On se vůbec starat nemusí. Ani o pastvu, ani o jinou práci. Jeho jedinou starostí je, aby se dobře připravil k boji.

Jenomže si nemyslí, že se jako bojovník zrovna skvěle připravil. Od loňska vlastně ani s nikým doopravdy nebojoval. A naposledy ani nepoužil svoji pověstnou palici, díky které získal hrdinské jméno. Použil dýky. A hodně ho překvapilo, jak souboj dopadl. Dokonce skončil dřív, než vůbec začal. Vždycky tak skvěle dopadnout nemusí. Proto stále cvičí.

Určitě je lepší být bojovníkem, než pastevcem. Ještě horší je být zemědělcem, čím obvyčejnějším, tím hůř. Když se to tak vezme, bojovník nemusí vůbec nic, jenom se připravovat k boji a uplatnit své schopnosti, když je třeba. A pastevci? Sám vidí na těch, se kterými přežil zimu, co všechno musejí dělat, jaké zvyky dodržovat. Na každé maličkosti záleží. Třeba jakou barvu stuhy na krávu zavěsí, aby ji ochránili před zlem. A zemědělci? Dost se naposlouchal strážce ohňů, když s nimi putoval v

kupeckém průvodu, anebo když se společně ukrývali před dhurgisy. Vzpomínali, jak důležité bylo vykročit pravou nebo levou časně zrána, anebo navečer. Také se někdy nehodilo vzít ošatku do ruky bez patričné průpovídky. Je toho opravdu hodně, co se musí. A co se strážcům ohňů moc líbilo a co připomínali nejednou? Když tajně pozorovali, jak muži s ženami chodívali na zorané brázdy užívat si příjemnosti, spíše je jenom vykonat, aby půda dobře rodila. Těm mladíkům, skoro výrostkům, to připadalo skvělé. Ale jemu rozhodně ne. Vždyť sňatky bývají dohodnuté, ještě když jsou děti malé. Ti dva se pak většinou uvidí až při svatbě. Oni se vůbec nehledají, nechodí za sebou. Netouží po sobě. Najednou je přivedou. Jako když se připouští dobytek. Tak nějak mu to připadá. Tak to opravdu je. Tak nějak potom žijí. Kdysi o tom tolik nepřemýšlel. Ale když poznal Krogalu. No, ale pokud někdo vhadzuje do jednoho škopku příjemnosti s pouhým vykročením do časného rána, je to jen proto, že nepoznal nic víc. A s Krogalou nešlo o pouhé příjemnosti. To bylo mnohem víc. Nesrovnatelně víc.

Před chatou se otočil a rozhlédl. V dálce na svahu zahlédl dva muže. Jeden z nich na něho zamával. Velmož. Poznal ho. Atreis Glankis, jeho dobrodinec, který ho zde ukryl a radí mu, jak používat dýky v boji. A ten druhý? To je přece...

Mendhis Deruchis!

Jeho starý moudrý přítel.

Kmet se opírá o berlu, na hlavě má beranici, na sobě hrubý vlněný plášť.

Přicházejí k němu. Vyběhl jim vstříc do svahu, stejně potřebuje sílu i do nohou. Svaly má tvrdé, ale každou možnost, jak je ještě přitvrdit, rád využívá.

„Mendhisi Deruchisi!“ zavolal radostí, když už doběhl skoro k nim.

„Jen klidně, chlapče, klidně,“ napomenul ho kmet. „Šetři síly, máš před sebou dalekou cestu.“

Velmož vážně přikývnul: „Ano, hrdino Gudmegisi, chystej se na cestu. Začínají se dít věci.“

Atreis šel dál k ohradám, zatímco oni dva zůstali stát na místě.

Že se začínají dít věci? rozhlédl se Gudmegis po okolních svazích. Na některých se pásla stáda hubených zvířat. Tam jako by se život zastavil.

„Ale palici si s sebou neber, aby tě podle ní nepoznali,“ zastavil se Mendhis a opřel se oběma rukama o berlu, aby si oddechl. „Půjdeme se spolu na něco podívat. A pak se vrátíš.“

Trochu ho mrzelo, že ani nedostal čas se rozloučit s žádným pastevcem, neboť všichni odešli se zvířaty. Alespoň tedy přiložil na oheň, aby jim vydržel, až přijdou.

Když za ním Mendhis Deruchis vážil cestu, něco se opravdu děje.

Něco neobyčejného.

Gudmegis neodolal, aby se nepochlubil svým tetováním. Svlékl kabátec i halenu. Na hrudi se mu vyjímal velký barevný obraz. Pradávný strom s korunou v podobě ohnivého slunce a s bludištěm v podzemí. Celé ruce měl pokryté všelijak směřovanými ohňovými křížky, spirálami a vlnovkami.

„Tak jsem si to představoval!“ skoro zavýsknul Mendhis Deruchis. „To je tvůj obraz, tvůj znak.“

Pak dodal skoro šeptem: „Ježka nikdo vidět nemusí. Proč vyzrazovat tvoje velké tajemství?“

Takže on má své další velké tajemství.

2.

- *Matvalis* -

Mezi vztyčenými kameny předků bezpochyby každého ovládne zvláštní pocit. Vzhledem k tomu, co se tam i v bezprostředním okolí odbývalo v dávné minulosti. Ani Matvalis se necítil jako výjimka. Ani jeho druhové, když je na to vzácné místo zavolal slovučný Brodangis.

Ten se postavil vedle nízké dvouhlavé kamenné stély. A všude dokola vztyčené kameny. Určitě z nich vyvěrá jakási zvláštní síla a moc. O tom už Matvalis slyšel, a ne málo.

„Zavolal jsem vás sem, na toto místo,“ pronášel moudrý Brodangis a berlou ukázal kolem sebe. „Protože brzy nadejde chvíle, kdy odtud odejdete. Ale než se tak stane.“

Odmlčel se a hleděl, jak místo, ve spojení s jeho slovy, na ně působí.

„Tak vezte, že tady je jeden velký bůh, který se dívá zároveň do dávných časů, ale také do dob, které teprve nadejdou.“

Ano, to už dávno víme, pomyslel si Matvalis. Svatý kmet má určitě něco za lubem.

„A tento bůh, abyste věděli, je bohem našich dávných předků,“ opřel Brodangis berlu konečně o zem. „A vy jste ho tady poznali, když jste pracovali na kostech Matky Země.“

Stále stejná slova, míní opět Matvalis. Ale přece jenom. Podivný pocit.

„A brzy odtud odejdete za tím, kdo vás poslal,“ zaznělo opět z úst Brodangise. „Kováři mi přivezli klec s holubem. Přišli jste se zprávou na křídlech, stejně tak odejdete. Ale ještě vyčkejte. A myslíte na boha dvou tváří. I tehdy, jestli potkáte boha jiného, úplně nového, kterého ještě neznáte.“

Co to povídá? diví se Matvalis. Nový bůh?

Raději si zakryl ústa dlaní, aby náhodou něco nevybreptal.

Něco unáhleného, co by vzápětí nejraději vzal zpátky. Není radno urážet mocné. A zrovna na takovém místě. Každý moc dobře ví, že v této krajině

jsou dvě nejsvětější místa. Kromě Býčí jeskyně ještě Dhedakma, neboli Kameny dědů. Už dávní předkové tam hloubili šachty, těžili pazourek, zhotovovali z něho nástroje a ty nechávali na místě, kde jich jsou velké hromady. Takové navršené kopce, zčásti zaváté prachem a hlínou, na níž rostou všelijaké trávy. A že jsou další svatá místa? Hodně jich je. Vždyť i hroby předků jsou svatá místa. I jeho otec i matka se stali svatými, když byli pobiti a pohřbeni. Ale on k jejich hrobům nemůže. Určitě to tam dhurgisové stále hlídají, aby ho dopadli, anebo to tam i s celým okolím nechávají hlídat někým jiným, aby se dostali na jeho stopu. Pravda, on se tam neodvážil. Ani jednou. Zato trávil celou zimu v Dhedakmě. Zde se nejdnou setkal s otcem, matkou, i s dalšími z rodiny. Dokonce i s těmi, kteří jsou moc dlouho mrtví. Díky tomuto zvláštnímu místu předků se zde s nimi setkával. Viděl na rodičích, že je mrzí, jak všechno dopadlo, ale o jejich hroby by se starat měl. Ve snech jim slíbil, že se postará, i když ne hned. Zato pokaždé, když se probudil, vyčítal si své neuvážené sliby.

Dhedakma, slavné místo, patřící dědům!

Každý zná zkazky o Dhedakmě. Už malé děti vědí, že tam kdysi stála nevysoká skála. Převeliký a moudrý Dvojhlavý procházel oblohou a zrovna v tom místě se mu zalíbilo. Sestoupil z nebe, aby si ve stínu skály odpočal. Pak se rozhodl, že to místo oslaví. Poslal za nebeským Gremgalem Hromobijcem čtyři větrné bratříčky, aby ho poškádlili. Gremgales se rozlítíl a mrštil dolů proti nim ohnivou sekeru. Bratříčci se rozletěli každý jinam a sekera žádného z nich netrefila. Zato rozpoltila skálu na čtyři díly, až vypadala jako velký kamenný květ. Na to poznamenané místo se přihnali zvědaví lidé a zjistili, že kámen ze skály je stejný, jako kámen, ze kterého jsou sekerky, spadlé z nebe, které občas někdo vyorává na poli, nebo někde vyloupne z hlíny. Skála za nějaký čas úplně zmizela. Zůstalo z ní jenom několik balvanů, které moudří muži nechali zasadit do kruhu na svatém místě Dhedakmy. Z jednoho vytesali i sochu Dvojhlavého. Těm, kteří tam chodívali, se hodně zdály sny o dávných předcích. Ve snech je předkové vyzvali, aby tam vyhloubili jámy a těžili pazourek. Přitom je varovali, že jámy nesmí sahat příliš hluboko. Svět dole je jiný, než svět na povrchu země. Do podzemí už od pradávna vedou cesty. A to jeskyněmi, hlavně tou nejsvětější ze všech. Jiné cesty dolů jsou hodně nebezpečné. Avšak lidé o nic nepřišli. Začali opracovávat pazourek a vyrobené předměty nechávali na místě jako dary, o které si předkové sami řekli. Jenom si každý z těch, kdo

tam kdy chodil na posvátnou práci, ponechává jeden malý kousek pazourku. A pokud ho nosí u sebe po zbytek života, pak mu ho dají s sebou i do hrobu. Aby dávní předkové věděli, že se někdy předtím zúčastnili přímo v Dhedakmě. Zdejší pazourek je jako zkamenělá voda, ztuhlý déšť, anebo také jako kousek oblohy.

I Matvalis si úštěpek pazourku vložil do váčku. Pokud se na něho budou hněvat jeho nejbližší předkové, pak třeba najde přízeň u jiných. Když nebude vyhnutí.

3.

- Gudmegis -

Skupinky i celé průvody lidí proudily tam i zpět. Mnozí pěšky, někteří na koních, a jen málo z nich na vozech. Projely i dvě skupiny dhurgisů, obě se mýjely před jejich očima, jenom na sebe vzájemně zamávali a uháněli po svých. Gudmegis se halil do hrubého pláště jako poutník, nijak se nelišil od jiných putujících. Žádný z dhurgisů ho tentokrát nepoznal, ani se nezastavil, aby si ho prohlédl. Avšak spíše budil pozornost Mendhis Deruchis. Protože ho kdekdo znal a také jeho berla poukazovala na obzvláštní proslulost.

Ti, kteří šli tam, prahli po každém slovu všech, kteří se zrovna vraceli.

Co? Opravdu? Spadlo z nebe?

Zaznívaly otázky i odpovědi. Opravdu z nebe! Uvidíte!

Zázrak nad zázraky! Něco podobného se nestává. A když přece jenom, pak se děje něco nesmírně důležitého.

Tím spíš už chtěli být na místě, úplně všichni. Jen Mendhis Deruchis příliš nespěchal. Docela klidně pouštěl kohokoliv před sebe, občas ještě počkal, aby nedočkavcům nic nebránilo. Tím méně on sám. Gudmegisovi zdržování napřed vadilo, ale i on pak ochotně pouštěl každého. Stačilo, když naznačili, že chtějí předběhnout.

Nemuseli hledat cestu, ani směr. Všude někoho viděli, kdo šel tam, anebo se zrovna vracel. Lesní pěšinou stoupali do vrchu ke značnému shluku lidí.

Uvědomil si, že nedaleko odtud se před časem ukrýval. V blízkosti místa, kde se měl přihodit velký zázrak.

Uviděli rozbořenou střechu, pobité zdi s odrolenou hliněnou omítkou a obnaženým proutím.

Prodrali se až k chatrči. Na zemi ležela dřevěná socha, zčásti nahnědlá, jako po zaschlé krvi.

Sochu on poznává!

Už ji přece viděl.

Tehdy na ní přece ležel. Kdo jiný? Starý kovář Medlegis!

Právě jeho krev je na ní vidět.

A říkají, že zázrak?

Že spadla z nebe?

„Opravdu zázrak! Spadlo to z nebe!“ ubezpečoval kolem sebe všechny lidi muž, kterého Gudmegis znal. Vždycky ho viděl u Býčí jeskyně. Pokaždé vyhlížel hodně přísně. Až přehnaně.

Ucítil ruku na rameni. Dlaň Mendhise Deruchise.

„Chtěl bys něco říct, ale tady raději ne,“ zněl jeho tichý hlas. „Radím ti dobře.“

Ohlédl se po moudrém kmetovi, avšak spatřil jinou tvář. Hleděla na něho úporně.

Selis Godchalis!

Velký prorok od Býčí jeskyně. Dobře věděl, že Gudmegis už sochu, údajně spadlou z nebe, uviděl. Nebylo třeba hádat. Věděli oba. Věděl i Mendhis Deruchis, který zrovna zatáhl Gudmegise za rukáv: „Půjďme, chlapče.“

Poslechl a šel. Ještě se ohlédl. Selis Godchalis na něco vystoupil, na něco vyvýšeného, možná na kámen, nebo na kládu. A hleděl za nimi, když se vzdalovali.

Potom sešli z cesty a nikde kolem nespatriili nikoho živého. Gudmegis předběhl kmeta a postavil se proti němu: „Já tu sochu předtím viděl, vyřezal ji kovář Medlegis.“

Mendhis Deruchis se opřel o berlu oběma rukama: „Někdy se člověku může zdát všechno možné. Teprve později se ukáže, co se vlastně stalo. Až nastane, co má nastat. Hlavně nikomu nic neříkej. To si pamatuj. A to mi musíš slíbit, Gudmegisi sun Berghu. Dej mi své slovo.“

Když se potom vraceli, odkud přišli, moudrý kmet se každou chvíli mračil, občas se rozesmál. Jednou dokonce hodně nahlas. Skoro až nezřízeně.

4.

- Krogala -

Zpráva o soše neznámého boha, spadlé z nebe, způsobila pozdvižení samozřejmě i ve dvorci Velkého Megha. Krogala, která už dlouho nosí viditelné znamení, že její muž je nejenom skvělý válečník, ale že také zasel své zrno ve správné brázdě, sledovala s rozpaky, co všechno se povídá. Z nebe spadla dřevěná podoba neznámého boha. Nikdo nezná jeho jméno. Proto jsou všichni neklidní. Někteří se hodně strachují. Co nastane? Hlavně nejmocnější se obávají. Nejvíc ze všech Velký Megh. On má se všemi bohy zblízka i zdaleka, shora i zdola, všechny možné dohody. Je k nim náležitě pozorný a štedrý.

Ale nový bůh?

Co tady chce! Proč spadl zrovna tam?

Co od něho má kdo čekat. Co?

Samé otázky, žádné odpovědi. Anebo jen vyhýbavé. Spíše domněnky. Třeba je to někdo, koho už znají. Pod jiným jménem. Možná nebude úplně nový. Jenom chce, aby ho lidé uctívali. Jinak, než dosud.

Avšak, jak tvrdí Selis Godchalis, věhlasný prorok od Býčí jeskyně, nový bůh nechce prozradit, kdo ve skutečnosti je. Ví se jenom, že přišel z nebe a snad se někde ukrývá. Možná v okolí místa, kde socha spadla. Třeba jenom čeká. Na svůj čas, aby se předvedl. V celé své moci a síle. A potom, jak se dal slyšet Velký Megh, když hovořil se svojí matkou, Lemotou Gedurchou, se nový bůh představí sám. Lemota Gedurcha navrhla, že boží jméno zjistí její družky vědmy. Jsou velmi schopné. Nejednou předvedly, co dokáží. Velký Megh rád souhlasil. Jenom se obával, aby vědmy jednaly opatrně. Žádný nátlak, žádné zaklínání! Člověk neví, s kým má do činění.

Se jménem nového boha si nevěděl rady ani Mendhis Menslach, nejvyšší ze svatých kmetů. Krogala zaslechla jeho hlas. Třásl se o poznání víc, než když promlouval na její svatbě. Lemote Alkonis ho nakonec poslal pryč. Ať se zavře ve své ohradě, což vyznělo hodně neuctivě. Vzhledem k jeho

postavení hlavního Mendhise, svatého muže. Také proto, že je Alkonisovým strýcem.

Krogala většinou naslouchala z vedlejší světnice, někdy se naskytla přímo u rokování. Hovořili místní řečí a rozuměla jim. A ona? Zatímco naslouchala, jak se někteří bojí, hladila si své zakulacené břicho. A říkala si jen pro sebe. S novými bohy je to asi jako s těhotenstvím. Také se předem pořádně neví, kdo opravdu přijde. A někdy se přidruží i další záhada. Třeba, kdo zasel a kdo sklídí.

5.

- Rafis -

Dívčí vzdechy zazní tmou.

Rafis procitne a zatím nic nevidí. Jenom slyší. Odněkud od dveří. Avšak světnice je zavřená a temná, nikde ani světýlko. Ani ohníček, ba ani jiskra.

Vzdechy mu připomínají, co zažíval ve stanech skendských žen. Ale i to, co se skoro každý večer ozývalo od domu Velkého Megha.

Jenomže teď je to hodně nablízku. Přímo ve světnici. Sotva pět kroků od něho.

Tam je přece. Za tou zástěnou.

Vekvera. Kdo jiný? Vždy odchází za tmy a její vzdechy se pravidelně ozývají zvenčí. Avšak teď?

Někdo vykřesal pár jisker. Něco začalo doutnat. Malý plamínek vyskočil, jako by nakouknul odněkud z jiného světa.

Spáči se začínají hýbat, už zřejmě nikdo nespí. Zažehla se lampička, vzápětí další. Ze sklepa vylézaly po žebříku dívky jedna za druhou. A vzdechy zní stejně rytmicky, jako se jindy ozývají zvenčí, až z domu Velkého Megha.

Jenomže tady není dům Lemote Alkonise. Tady kromě Rafise spí několik dívek. A on se tam ocitl na několik nocí jenom proto, že za jeho vdovou Ovistrou přijeli její příbuzní a musel jim udělat místo. A také Bhel s Gougou si dohodli přespání jinde, kde na ně přísná Ovistra nedohlédne.

Dívky postávaly u lůžek a lavic. Další ještě vylézaly ze sklepa. Zděšeně zíraly k zástěně. Poznal i hrubou Anguu. Všechny se bály, že Vekveru někdo přišel znásilnit a přitom se zdatně činí. Jejich úpěnlivé zraky se obrátily na něho.

Zůstalo na něm, aby zjistil, co se opravdu děje. Velký Megh by k nim do světnice určitě nevstoupil. Ale kdo by se odvážil?

Vstal, ani se neobul. Bosý a opatrně sebral nejbližší dívce z prstů hořící lampičku.

Vzdechy neslábly. Naopak, ještě se k nim přidávalo něco jako tření po hadrech, trošku i vrzání dřeva.

Obešel zástěnu a s hořící lampičkou u hlavy pohlédl na lůžko.

Uviděl jenom Vekveru, nikoho jiného. Ale vypadala, jako by se na ní někdo činil opravdu vydatně. Nohy skrčené a od sebe, dlaně pod hlavou, košili vyhrnutou až na břicho, na hrudi jantarový náhrdelník s medvědí drápem, který před časem ještě patřil jemu. Pohybovala se, jako by do ní kdosi stále narážel. Tak to určitě vnímala hlavně ona, když si to tak prožívala. A nad ní, má pocit, se něco vznáší. Jakýsi obláček. Proužky černého dýmu. Pokřivené a zkroucené.

Nádherná dívka! pomyslel si s obdivem. Ale co vidí, ho děsí!

Vedle něho a za ním se tísnila děvčata s rozžatými lampičkami. Některá z dívek se mezitím rozběhla do domu Lemoty Gedurchy. Neboť ta se brzy ukázala. Odstrčila Rafise a dívky co nejdál do tmy. A s ní do nich strkaly i stařeny.

Vzdechy i pohyb na lůžku rázem přestaly. Rafis rozeznal šepot vědmy Bokerty: „No jo, bohové jsou závistiví. Přišli si užít. Slyšeli ji vysoko v nebi i hluboko v podzemí. Tak se nedivte.“

Víc neslyšel, neboť staré ženy ho vytáhly a vystrčily bosého ven do chladu. Tak nějak podobně jsou vyháněni muži při porodu.

6.

- Krogala -

Do tábora Skendů přijeli Scholtové ze vzdálených lesů a stepí. Krogala se to dozvěděla od Dheilany, která zřejmě kvůli tomu za ní přijela a vyvolala si ji před dům. Byla na ní znát ohromná radost, kterou Krogala rozhodně nesdílela. Příjezd posil znamenal, že se blíží doba velkého tažení na západ. Spíše lovu na velmi snadnou kořist, jak se o takových událostech nesmírně rádi vyjadřují velcí vůdci Skendů a Scholtů.

Krogala stála na schodech, zatímco Dheilana na ni hleděla shora, vsedě na koni.

Schválně si ani jednou nepohladila trošku vypouklé břicho, aby té štěnici nezavdala jedinou záminku ke škodolibé radosti. Vždyť už těch záminek měla víc než dost.

„Krogalo, čeká nás daleká cesta, plná oslav a radostí.“

Dheilaniny oči se až třpytily nadšením a stále jí cukalo koutky úst.

„Myslíš, že pojedu i já?“ teprve si Krogala pohladila břicho.

Dheilana se k ní naklonila až dolů, zřejmě aby ukázala, že na koni se cítí určitě lépe, než zrovna teď ona.

„Vím to,“ neztrácela Dheilana skvělou náladu. „Velký Megh se té holky, té Vekvery, začal bát. A víš proč?“

„Nevím nic,“ sestoupila se schodů. „Co je s tou holkou? Proč by se jí měl bát?“

Dheilana se pro jistotu ohlédla, zda jí nablízku nerozumí ještě někdo další.

„Vekveru našli, jak si hlasitě prožívá své příjemnosti a nikdo s ní nebyl. Tedy žádný chlap. Žádný člověk, jestli mi rozumíš.“

No to je novina! „Ale jak to, že já nic nevím?“

„Vědí to všichni, jenom ty ne,“ usadila se Dheilana raději rovně. „Proto jsem tady, abych ti to pověděla.“

„Ale co to má co společného s mojí cestou na západ?“

„Hodně, moje drahá přítelkyně,“ Dheilana najednou zvažněla, avšak když viděla, jak Krogala bezděky zase stoupla na schůdek, znovu se sklonila a mluvila o překot. Asi se zalekla, že Krogala odejde a ona jí nedopoví, co chtěla: „Velký Megh požádal vědmy své matky, aby zjistily, který bůh nebo jiná mocnost, si oblíbila Vekveru. Nechce mít takového nepřítele. Bojí se. Navštívil i naše svaté muže. Poradili mu, ať tu holku zavrhne a raději se věnuje svojí ženě. Právě Skendce. To samé po něm chce i náš Velký vůdce, Chonši Konugu Sikela. Jemu jsem zase poradila já. A stejně tak to vidí i mocní od Scholtů, kteří zrovna přijeli od východu.“

Dheilana už měla nejspíš opravdu pocit, že řekla všechno, co chtěla. Dál už pokračovala zlehka a zvesela: „Chtějí ho vidět s tebou. Jedině tak ho budou považovat za hodného své pozornosti. Jsi jeho pravá žena, jeho první žena. Tak to zůstane.“

Naslouchala samolibé jezdce a málem s ní škubaly všelijaké pocity a nápady. Velký Megh se zřekl té holky? Opravdu? Anebo jenom kvůli mínění mocnějších? A jak to vnímá Dheilana? Kdo se v ní vyzná?

Vždyť se ukáže, jak to minila. Ukáže se toho víc.

A opravdu se ukázalo, zatím sice jenom něco z toho. Dheilana zřejmě nepřeháněla. A snad si ani moc nevymýšlela.

Velký Megh k ní ulehl na lůžko, nesmírně ohleduplný a něžný. Přijala ho jako žena, která si je vědoma svých povinností vůči svému muži. Svému pánu. Než oba usnuli, svorně vedle sebe, pomyslela si, hned několikrát za sebou: klidně si do mě sypej své zrno, třeba i celé měchy zrna. I celé stodoly zrna. Tobě se nic neujme. Tobě ne. A připomněla si svůj návaz na ruce, dva obrázky na obou stranách kůže, dvě tváře, vlídná a zlostná. A obě jedno jsou. Jednou dokonce její návaz napřed nahmatal. A jak si ho prohlédl, sice jen krátce, nic neřekl. Naštěstí se ani nezeptal. Jistě si myslel, že bohyně na obrázku je z jeho krajiny a nikoliv ze stepi. Ale kdo ví, jestli zrovna jemu nějak vadí skendská bohyně.

7.

- Gudmegis -

Nikomu nic neřekl. Ani slovem se nezmínil. Přesně jak slíbil Mendhisovi Deruchisovi. Vrátil se k pastevcům Atreise Glankise, a pokud přímo nemusel, raději nic neříkal, než aby šířil, čemu sám nevěřil. Či spíše to považoval za hrozný podvod.

A ke všemu ještě...

Brzy nato se přihnal Atreis Glankis. Udýchaný a zpocený. Od toho, jak pospíchal přes kopce.

„Gudmegisi, tomu neuvěříš!“ volal už z dálky. „Potok plný krve!“

Gudmegis právě ostrouhával kus hole. Chystal si ji, až zase někam půjde.

Co? Další zázrak? řekl si, když k němu velmož přišel a otíral si dlaněmi čelo a krk.

„Atreisi Glankisi, něco nového?“

„Abys věděl, přihodily se další podivné věci, sklonil se Atreis, aby se vydýchal.

„V potoce krev? Povídáš? A kde?“

„Potok, vytékající z Býčí jeskyně. Proměnil se na krev.“

Dva pastevci to zaslechli až u chaty a přihnali se blíž.

„Voda a krev?“ vmísil se jeden z nich.

„Potok, co vytéká ze svaté jeskyně?“ přidal se druhý.

„Přesně tak,“ napřímil se velmož. „Stal se další zázrak.

Avšak Gudmegis žádné nadšení neprojevil.

Zázrak? Další zázrak? Ale raději mlčel. Má tušení. Ale to si nechá pro sebe. Jako tu věc se sochou, spadlou z nebe. S krví místo vody to asi bude stejné. Vždyť si připomíná. Docela krátký okamžik. U starého kováře Medlegise něco uviděl. Něco takového. Stařík nasypal hrst jakéhosi drceného kamene do dřevěné misky. Zalil vodou a náhle jako by v misce uviděl krev. Když Medlegis zjistil, že ho Gudmegis sleduje, vychrstl obsah misky ze svahu a řekl, že sušené maliny z loňska zplesnivěly. Gudmegisovi se na tom něco

nezdálo. A stále se nezdá. Pokud někdo od Býčí jeskyně dokáže zbarvit vodu drceným kamenem, určitě to dokáže i Selis Godchalis. Avšak jak docílit toho, aby se zbarvila voda v potoce, to on neví. Ale někdo toho asi umí víc, než ostatní. Kdo asi?

Nejraději by všechno najednou vykřičel. Vyřval. Ať se Atreis Glankis dozví pravdu. Vždyť se k němu chová velmi přátelsky. Je upřímný. A on by k němu také rád byl upřímný. Avšak ten slib. Slovo, dané Mendhisovi Deruchisovi. Porušit ho nesmí.

Velmož k němu přistoupil na dosah a naznačil oběma pastevcům, aby se vzdálili, což oba hned vykonali.

„A ještě jedna vážná věc se přihodila.“

„Poslouchám.“

„Znáš Vekveru. Moc dobře ji znáš.“

Vekvera? Co se jí stalo?

Samozřejmě přikývl. „Znám ji dobře. Pokud miníme krásnou dívku. Moc krásnou.“

„S ní si užíval Velký Megh. Až do chvíle, kdy si s ní začal užívat někdo jiný.“

Co za podivnosti? To má být nějaký zázrak?

„Někdo neznámý?“ podivil se Gudmegis.

„Přesně. Neznámý a ještě k tomu neviditelný. Nikdo z lidí s ní neležel. Viděli jenom ji.“

Tomu Gudmegis už rozuměl. Aspoň trochu. Takovému zázraku věří. Třebaže nechápe, co se za tím skrývá.

No, s tou sochou a možná i s obarvenou vodou, snad není těžké pochopit, jak k takovým zázrakům došlo.

Ale co se děje s Vekverou, to už je něco jiného.

Něco úplně jiného.

Že se mu škytá, někdy hodně často a hodně silně. Rovněž zázrak! A snad se škytá i Krogale. Vždyť na ni myslí často. Stejně jako ona na něho.

8.

- Rafis -

Také Rafis se připojil k průvodu. A s ním i vdova Ovistra s dcerou Gougou, takže hned se vnutil i Bhel, který si ani nedokázal představit, že by se Gougou někam vzdálila a on by ji neměl na očích, kdy se mu zachce.

Průvod působil úctyhodně. Zatímco Velký Megh se nechal vézt na voze, blyštícím se zlatem, čtveřice zapřažených koní na sobě nesla víc zlata a jiných nablýskaných kovů, než ostatní koně z celého průvodu. A to se připojilo i několik významných Atreisů se svými příbuznými.

Potkávali průvody, skupinky i jednotlivce, kteří se už vraceli zpět. V očích lidí viděli úžas a nadšení. Někteří dokonce pokřikovali, aby si pospíšili. Voda v potoce že je chvílemi obyčejná, chvílemi však místo vody teče krev. Rafis na nikom z nich neshledal žádné pochyby. Ani jakoukoliv ironii, či výsměch. Sám se proto ještě utvrzoval, že dobře udělal, když se rozhodl jít. Před časem, když tam dorazil s Gudmegisem a Bhelem, nic podobného nepocítil.

Před Býčí jeskyní se tísnily davy lidí. Hlavně se všichni tlačili k potoku, vyvěrajícímu z jeskyně. Rozléhal se jen samý šepot, chvílemi značně silný, jako by ho to místo ještě posilovalo. Rozumět se dalo jenom něčemu. Nejčastěji zaznívalo slovo krev. Také slova zázrak, Velká Matka.

Rafis se rozhlížel. Několik lidí poznal. Hlavně velmožů a těch, kteří patřili k jejich obvyklému doprovodu.

Velký Megh sestoupil z vozu a dále šel pěšky, následovaný svým průvodem. Rafis se dostal do tlačence, proto uchopil vdovu Ovistru za ruku a ta zase dceru Gougou, které se pevně držel Bhel. Dostali se na místo, odkud viděli aspoň něco, třebaže jim hodně zacláněli. U skalní stěny postávala skupina svatých mužů, většinou už kmetů, honosících se berlami s patričními znaky. Dva z nich nabírali koflíky ze štoudví červenou vodu a vylévali ji zase zpět. Selis Godchalis se držel poněkud stranou. Hlavu si

pečlivě zakrýval podolkem pláště. Dával najevo, že jeho myšlenky nepatří obyčejnému hemžení.

Změť šeptajících hlasů zesiluje, ozývají se výkřiky. Napřed ojedinělé, brzy jich přibývá. I značně pronikavých:

„Krev! Zázrak! Krvácí! Matička! Země krvácí!“

Nastala tlačenice. Každý chce vidět. Také Rafis. Dere se dopředu. Vdova Ovistra se ho pustila, když se mezi ně vtlačilo několik silných mužů.

Je rozhodnutý. Musí to vidět. Proto přišel!

Musí!

Podářilo se mu prodrat až na břeh. V potoce opravdu teče voda úplně červená. Až to bere dech.

Jakápak voda? Krev to je.

Svatá krev!

Síla, které nedokázal vzdorovat, ho strhla zpátky. Viděl už jenom tísnící se záda. Lidé zápasili, aby mohli uvidět. Nechal se odstrkovat. Dozadu a stranou. Nevadí. Ani se už neohlížel, zda zahlédne vdovu Ovistru. Nebo Gougu. Anebo Bhela. Hlavně, že uviděl. Ten skvělý zázrak. Něco takového člověka zasáhne. A jeho to opravdu zasáhlo.

9.

- Krogala -

Prožívala dny, kdy si na svého muže rozhodně nemohla stěžovat. Nejenom kvůli tomu, že žádná žena si na svého muže nesmí stěžovat. Dokonce ani v myšlenkách. Aby se neprovinila, což vtloukají do hlav už maličkým holčičkám. Nejenom u Skendů, ale i v této krajině. Vlastně všude na světě, zdá se. Lemote Alkonis se k ní choval, jako by ji měl doopravdy rád. Na lůžku ji zahrnoval něžnostmi, o kterých předtím ani netušila, že něco podobného je vůbec možné. A to si myslela, že své tělo zná dokonale. Trochu to přičítala svému stavu. Klidně by uvěřila, že rodící se život v jejím těle otevřel cestičky dokonce i k něžným radostem. Přistihovala se, že právě při nadmíru příjemných i krutě prchavých okamžicích, začínala v něm vidět svého vysněného hrdinu. Ani za to nemohla. Přicházelo to úplně samo. Vlastně jenom plnila své ženské povinnosti. A on? Dělal pro ni víc, než čekala. A rozhodně víc, než bylo jeho povinností muže k vlastní ženě. Vždyť normálně vzato, ona je přece už nějaký čas těhotná, tak by nemusel a nikdo by mu ani nic nevyčítal. Ani jeho vlastní matka. A ona? Hlavně si dávala pozor, aby se nějak neprozradila. Raději se kolikrát hryzala do rtů. Co kdyby se jí chtělo zavolat jméno svého hrdiny.

V posledních dnech ji Velký Megh několikrát zavolal do světnice, která bývala jindy pořád uzavřená, dokonce na tři závory zevnitř a on je otevíral zahnutými dráty, které prostrkával přes některé otvory. Světnice ukrývala poklad, jaký se jen tak nevidí. Možná ani její otec, Konugu Arvis, nemá takový, i když ho nikdy neviděla celý pohromadě, neboť své vzácnosti vozí na několika vozech, o něž se starají jeho ženy, které zanechal ve stepi. Nicméně také většinou samé nádoby z různých kovů, něco zlaté, či stříbrné, většinou však z bronzu. Některé i ze železa. Snadno se tam najdou mimořádně vypracované tepáním s nádhernými figurami lidí i zvířat, nejčastěji koní. Těch nádob tam Velký Megh měl opravdu hodně, naskládaných do výše kol dokola. Také mísy s jantarovými i skleněnými

perlami. I všelijaké další předměty od zrcátek a hřebenů po naběračky, nože, sekery a plné mísy všelijakých hrotů, na šípy a oštěpy. Rovněž dýky v pouzdrech. Všeljaké spony a jehlice, na jaké si jen člověk vzpomene. I zlaté řetězy, i hrst prstenů v misce. Ani pytle se solí nemohla přehlédnout. Bylo toho tolik, že ani pořádně všechno nevnímala. Mohla si klidně říct, že co patří Velkému Meghovi, patří také jeho ženě. Nicméně klidně by se všeho toho zřekla. Kdyby to bylo možné.

Kdyby.

Každopádně je moc ráda. Velký Megh je k ní milý a pozorný. Už ji většinou nenechává ve svém domě úplně samotnou, jako předtím. Vzal ji s sebou už i na projížďky. Po okolních dvorcích. Vždycky se zastavili na chvíli, kdy sešla dolů z vozu a trochu se protáhla. Velký Megh zatím o něčem hovořil s velmoži a jejich příbuznými a oblíbenci. Obyčejných pohůnků si nevšímal, jako by ani nebyli. Anebo jako by se něčím provinili, něčím vážným. Kdo ví, jak by se zachoval vůči ní, kdyby se dozvěděl.

Ano, kdyby. Když zjistila, že je těhotná, zašla za Lemotou Gedurchou a svěřila se jí. Tehdy ji viděla poprvé se radostně zasmát. Radovaly se i její vědmy i další ženy, které se seběhly, že jim celá veliká světnice nestačila. A vědma Bokerta? Se usmívala víc, než jindy. Její úsměv se lišil od úsměvů ostatních. Jako vždy. Snad jediný, kdo se neusmíval, byl Lemote Alkonis. Slyšela ho, jak vykřikuje, že to nemůže být jeho dítě. Vždyť přece ví, jak to je. Akorát dosud neví, jak se to stalo. Ale on se všechno dozví. Tehdy se do věci zamíchaly vědmy. Provedly několik obřadů, kdy se vyptávaly bohů a duchů, i těch, kteří žijí v rodinném ohni Velkého Megha. A ona? Děsně trnula. Odpovědi se ale shodovaly. Krogala počala ze zrna Velkého Megha. A pak se do věci vložila i sama Lemota Gedurcha. Společně se svými družkami mu hodně dlouho připomínaly, že život nemusí být vždy počatý tak, jako je to běžné u koní, dobytka a bravu. Hodně zkazek líčí, že vdané ženy nesmějí nosit volné vlasy, aby se jim do nich nezapletly zárodky, přilétající vzduchem od půlnoci, aby se narodily ve svých klanech. Někdy stačí, když žena v lese překročí mech, anebo některé květiny, či kámen. Nemluvě o vodě z bystrin a potoků. Také je na pováženou nechat na sebe svítit slunce přes otevřené dveře, nebo přes bránu. Možností je mnoho a nikdo je všechny nezná. Náhody se určitě dějí a není jich málo. Bezpochyby. Ale už pochopila. Naprosto jasně. Její první setkání s Gudmegisem pod svatým vrchem žádná náhoda nebyla. Prály si to nejvyšší

mocnosti. A s nimi i praví předkové Alkonisova klanu. Jinak by za ní nestáli všichni tak svorně.

Nakonec povolil. Její muž a pán. Dal si říct, ale jen postupně. Zpočátku jen přestal vyhrožovat, ale stejně pro něho byla něčím jako vzduch. Večer co večer, celý podzim, celou zimu a notný kus jara pak slyšela vzdychání té mrchy Vekvery. Teď se ani moc nediví, že se jí to líbilo. Dokonce až tak, že za ní začal přicházet někdo z jiného světa. Někdo, koho se Velký Megh zalekl. Ona sama sice neví, kdo to je, ale určitě někdo velmi mocný. Vždyť Velký Megh ani vůbec nevyzval svaté muže a vědmy, aby tajemného neznámého zneškodnili. Dokonce něco zaslechla, ale jen zpovzdálí a šepem, že těch neznámých mocných je víc. Pokaždé přichází někdo jiný. Nemá smysl zjišťovat jejich jména. Ani to, kým nebo čím vůbec jsou. Už jenom zjišťováním by mohl na sebe soustředit jejich hněv. Hlavně kdyby se začali obávat, že proti nim něco podnikne.

Zato usilovně pátrá po jménu nového boha, který spadl z nebe v podobě dřevěné sochy a rozrazil střechu zchátralé boudy. Vyzval svaté muže a vědmy, aby jeho jméno vyzvěděli. Slyšela ho, jak svaté a moudré vyzývá, aby si prospíšili.

„Jméno! Chci jméno! Slyšíte?“ vyzýval je mnohokrát. „Já je potřebuji! To jméno potřebuji! Ale rychle!“

Když pak někdo přišel s nějakým jménem, ihned dal zapřáhnout koně do vozu a s několika dhurgisy rychle odjel. Vždycky odjížděl za Selisem Godchalisem, neboť ten se od své jeskyně nesmí vzdálit. Jeho místo je právě tam a nikde jinde. Selis Godchalis každé jméno vyslechl a vždy odešel do jeskyně. Pokaždé, když vyšel, vždy řekl, že to není to správné jméno.

Když se Velký Megh vracel, hodně se vztekal a mrzutost ho opouštěla až večer, když s ní ležel v lůžku. Nikdy si ale nebyla jistá, proč se u ní mírní. Dokonce se jí zdálo, že čím více se předtím vztekal, tím něžnějším se projevil. Proč? Nejistila. Jediná správná odpověď by ale mohla znít, že ji hodně potřebuje.

Než usnula, slyšela prudkou hádku. Hádali se dva muži. Podle hlasu poznala Velkého Megha. Druhý hlas zprvu nepoznala, ale když ho Lemote Alkonis oslovil jako strýce, pochopila, že jde o Atreise Kepakise. Vyčítal Velkému Meghovi, že před ním dal přednost dhurgisovi Chubisovi. Velký Megh velmi nevrle zavrčel, že Chubisovi věří.

„A mně nevěříš?“ dotíral strýc.

Odpovědi se nedočkal. Alespoň nic dalšího nezaslechla.

Ráno se přirýtila Dheilana. Začala o překot chrlit, co se zrovna dozvěděla. Ve vypáleném hradišti Molbera se chtěli usadit nějací lidé. Ale než se stačili pustit do odstraňování zbytků zabitých a do úklidu, všichni v panice utekli. Ženy i muži. Napadly je tam jakési podivné bytosti, jako zohavení lidé, nesmírně dlouhý průvod.

„A viděli tam tu ohnivou zrzku?“ hbitě jí Krogala skočila do řeči.

„Vím, koho myslíš,“ nechala se Dheilana zastavit. „O ní se teď vůbec nemluví.“

Není tam? uvažuje Krogala. Kde tedy je?

10.

- Krogala -

V noci se jí zdál sen. Procházela se mezi rozdivočelými kobyly. A pak v klidu hovořila se svojí milou kobyolkou. Pověděla jí všechno, co chtěla. Potřebovala se vypovídat. Kobytku měla za jedinou bytost na světě, které se mohla svěřit úplně se vším. Potom kobyłka odběhla a s ní se nějak ztratily i ostatní kobyly. Zato viděla dvě maličké děti, ještě batolata. Seděly v trávě, trhaly stébla a pouštěly je po větru. Holčička a chlapeček. Nesmírně krásní! Až se jí hrud' svírala. Bytostně cítila, že k nim patří a ony patří k ní. Viděla je jenom z povzdálí. Když k nim chtěla přijít, aby si je pohladila, všechno se jí před očima zavlnilo a pak neviděla nic. Jen smutek jí krátil dech. Donutil ji se probudit.

Rozhlédla se. Dohořívající kahany přílišným jasem zrovna nehýřily. Avšak poznala, že vedle ní spí její muž. Oddechuje skoro neklidně. Zdá se mu jistě něco nepříjemného. Několikrát sebou škubnul, jeho dech se opět zklidnil.

Přišlo na ni lehké škytání. Moc příjemné. Její hrdina na ni stále myslí. Ona na něho také.

Moc si přála co nejdříve usnout a ve snu se vrátit k oběma dětem. I když se snažila, nešlo to. Zato ale se jí ukazovala tvář jejího hrdiny. Jeho tělo. Kousek po kousku, jak si je pamatovala. Připomněla si, jak chutnala jeho krev. Když se olízla tak okázale před svým bratrem Ormaghem a ostatními jezdci. Aby si mysleli, že je krutá a dokonce i lačná krve. A díky chytré lsti zachránila jeho i sebe. A ještě k tomu přijala jeho zrno. Žádný z bohů či bohyní to na ni neprozradil. Ani duchové předků. Všechno je v souladu s vůlí nejvyšších mocností. Jim podle všeho nevadí, že dítě bude mít jiného otce, než jak se všichni budou domnívat. Jenomže bohové vědí víc, než obyčejní lidé. Vždyť Gudmegise, předtím Tekase, zplodil předchozí Velký Megh, Lemote Alkonis. Dnešní Velký Megh stejného jména je nejspíš potomkem předchozího Velkého vůdce Skendů, Chonši Konugu Sikely.

Stačil jí to pošeptat Gudmegis, když se sešli pod svatým vrchem. Proto ani klanovní duchové proti tomu nic nenamítají. Ani bohové, významní i méně významní. Oni to vidí jinak, než lidé. Podle nich se do klanu vrací skutečný potomek. Dochází k nápravě. Nic na tom nemění staré názory o rozpuštěných vlasech ve větru, o vodě v potoce a překračování květin, kamenů a kdoví, čeho ještě. Ona je přesvědčená, že v ní vzklíčilo Gudmegisovo zrno. Ji nepřesvědčí nikdo. Jenom by ráda věděla, co znamenal sen o dvou dětech. Dvojčátka? Anebo se narodí jenom jedno, raději syn, ale za nějaký čas přijde i holčička? Ve snu je klidně možné vidět obě děti najednou. Čas není důležitý. Už o takových snech slyšela. Ukážou se lidé z minulosti i budoucnosti. Nic neobvyklého.

Přesto klid nenalezla. Tím spíš, když se před polednem za ní z ničeho nic skoro připlížila stará vědma Bokerta, která se ještě hodně ohlížela, aby se ubezpečila, že za ní nikdo nejde, než se svým obvyklým úsměvem řekla: „Určitě to budou dvojčátka, a dokonce vím i to, odkud přicházejí. Vím, kdo to bude. Dvojčátka, která zemřela skoro ve stejný čas. Prosila jsem za ně. Ať se narodí právě tobě. Ať zažijí trochu štěstí.“

Vědmína jistota jí ohromila.

Tak přece?

Avšak nestačila nic povědět, neboť stařena jí naznačila, ať mlčí: „Krogalo, vím, že mi rozumíš. Raději nemluv, kdyby náhodou.“

Krogala přikývla. Co jiného mohla?

„A ještě, abys věděla, ta holka, co tak vzdychala, už bude v pořádku, ale Lemota Gedurcha se jí chce zbavit. Pošle ji na svatý vrch.“

Na svatý vrch?

Tam se přece ona scházela s Gudmegisem. Ale stejně to už skončilo. Snad zase někdy, pokud to jen trochu půjde.

„To děvče okusilo velké tajemství žen, abys věděla,“ pronesla Bokerta šeptem.

„Co?“ naklonila se k ní Krogala. „Velké tajemství žen?“

A připomněla si slova svaté Alchavtly. Je toho víc, co lze považovat za velké tajemství žen.

Cosí zašramotilo, v domě se ozvaly kroky. Rázné mužské. Vstoupil Velký Megh, Lemote Alkonis. Vědmy si ani nevšiml, jako by tam ani nebyla. Ta se za jeho zády prosmykla ven.

Krogale se zdálo, jako by se vědma nějak podivně vznášela, že se snad ani země nedotýkala. Ale to se jí určitě jenom zdálo.

Velký Megh přistoupil ke své ženě, objal ji a pohladil její břicho.

Dobře věděla, co míní.

Doufá, že to bude syn.

11.

- Krogala -

Velký Megh ji přede všemi vyvedl z domu a vysadil na sedátko svého nejlepšího vozu, zářícího na slunci jako vyleštěné zrcadlo. Sám se pak uvelebil vedle ní a chopil se otěží. Vyšňoření koně zatáhli. Vůz se pohnul k bráně, rozevřené dokořán. Za nimi dhurgisové na koních. Ještě se ohlédla, kdo všechno se dívá. Opodál postával Rafis s vdovou, opravdu jí trochu připomíná matku. Ale jenom trošičku. Matka je hezčí, víc sebevědomá a rozjařená, zatímco vdova má hodně smutku v očích. A o kus dál. U domu Lemoty Gedurchy dvě stařeny, obě vědmy. Vážně zírající Skendka Kerchepa a stále se usmívající Bokerta. Kdyby mohla vidět do jejich myslí. Ale vždyť to nedokážou ani ony. Snad ještě Bokerta, avšak Kerchepa určitě ne.

Když vyjeli a blížili se k táboru Skendů, úplně žasla, jak se ležení rozrostlo. Svahy, po kterých ještě začátkem zimy proháněla kobylku, obsadily skupiny rozlehlých i menších stanů, většinou pojízdných. Scholtové mají přece ve zvyku, stejně jako Skendové, vozit s sebou všude stany na kolech, aby se zbytečně nemuseli zabývat jejich stavěním.

Když objížděli stany Scholtů patričným obloukem, strážci s luky a oštěpy si je přeměřovali, málem jako nepřátele. Samozřejmě chápala, o co jde. Všichni místní jsou pro Scholty jenom pouhými hovady, hloupými zvířaty, naprosto lhostejno, zda se jedná o Velkého Megha, nebo o hlupáka, kydajícího hnůj. Kdyby zrovna tihle věděli, že Velký Megh si vedle sebe veze Skendku, jakožto svoji ženu, asi by zírali vstřícněji. Hlavně kdyby se dozvěděli, že ona je dcerou Konugu Arvise, který má společné předky s významnými Scholty.

V táboře Skendů se jim ale dostalo patričného přivítání. Už před táborem jim vyjela vstříc skupina jezdců, mezi kterými Krogala ihned poznala Dheilanu, také jejího otce a její dva bratry.

„Vítejte u nás, přátelé!“ hlaholila Dheilana z dálky. A nesmírně se culila nejenom na Velkého Megha. Ale také na ni. Jako by se obě kdovíjak obdivovaly.

Brzy poznala, proč se jí Dheilana tak vnucuje. Když společně s Velkým vůdcem, Chonši Konugu Sikelou, s Krogaliným otcem, Konugu Arvisem, a dalšími skendskými velmoži, vyjeli do tábora Scholtů. Tam už po Krogale, ani po Velkém Meghovi, strážci nezářili nepřátelsky. Naopak. Ochotně jim ustupovali z cesty a někteří je ještě doprovázeli.

Privítal je sám Ambust Manmar, nejvyšší vůdce Scholtů, pocházející ze slavného klanu Goarů. I teď měl na sobě oděv ze skalpů, samý vlas. Na něm spousty naleštěných a nablýskaných ozdob. I špičatou čapku se zlatými rohy. Povídá se, že Ambust Manmar, neboli Slavný Bijec mužů, nebo také Slavný bojovník, své zbraně obdržel od samotného Pitarky, Otce vlků, nejslavnějšího bojovníka všech dob. Od něho má také svůj ohromný zlatý poklad, který stále vozí s sebou a ukazuje ho jenom svým nejlepším přátelům. Jeho šat velkého vůdce scholtských kmenů však obvykle bývá jiný. Sytě červený nebo hnědý, se zlatými destičkami nebo se zlatým vyšíváním a s vysokou špičatou čepicí, která z něho činí skoro obra. Ovšem tento svůj šat obléká jenom ve své domovině. Zatímco na výpravě chce vyhlížet nesmírně krutě. Proto ten oděv ze samých skalpů, na nichž ponechali vlasy, které jenom sestříhli.

Po boku Ambusta Manmara se držel svatý muž v bílé říze, se zlatou čelenkou a dlouhými vlasy. Zvedal na pozdrav berlu se zlatým nákončím v podobě koňské hlavy. Jeho jméno Zarnagdak Avras znamená tolik, co Dávný obyčej Nebeský kůň. Vedle něho se mračila svatá žena Furka Marmaha. Krogala všechny už znala. Setkala se s nimi u Molbery, než se jejich cesty rozešly. V tu chvíli zcela pochopila, proč se k ní nejenom její muž, Velký Megh, ale i ta veš Dheilana, chovají pozorně a mile. Oba umějí hovořit skendským jazykem. Avšak neumějí scholtsky. Zato Krogala umí docela plyně. Vždyť její otec, Konugu Arvis, je s některými vůdci Scholtů spřízněn krví a tělem. To se nedá říct ani o Lemote Alkonisovi, a už vůbec ne o Dheilaně. Která by se správně ani neměla plést mezi vůdce a jejich rodiny. No, ale když zalézá pod stejnou příkrývku s Velkým vůdcem. Co s ní?

12.

- Krogala -

Ohromný stan Velkého vůdce Scholtů, Ambusta Manmara, pojal množství lidí, samozřejmě jenom těch nejproslulejších. Jejich doprovody zůstaly čekat venku, pod dohledem scholtských strážců. Všechny, kdo měli výsadu vstoupit dovnitř a usednout, Krogala už znala. Avšak cize se tvářil její otec, Konugu Arvis. I její bratři Ormagh a Karmegh. Už předem jim odpustila a také se na ně tak dívala. Jako z dálky, ačkoliv posedávali nedaleko a docela slušně na sebe viděli i přes tolik těl a hlav. Dobře věděla, že se nesluší, aby se veřejně k sobě hlásili. Ona už patří do jiné rodiny a uctívá jiný oheň. Už pro ně není dcerou a sestrou, nýbrž ženou jejich věrného spojence. Nic víc, nic méně. Alespoň veřejně. Před významnými. Ve stanu prvního ze Scholtů. Je pouze ženou Velkého Megha, Lemote Alkonise. Ten se jí držel hodně těsně, stejně jako Dheilana. Podle všeho zrovna nesměla být v blízkosti Velkého vůdce Skendů. Neboť obyčejně Scholtů jsou odlišné od skendských, hlavně některé z nich. Takže rozhodně nepohrdla blízkostí své údajně milé přítelkyně Krogaly. A oba, Velký Megh i Dheilana, se Krogaly skoro bez ustání vyptávali, co řekl Velký Ambust Manmar, nebo někdo další z jeho blízkosti. A Krogala jim překládala. Někdy sice pěti slovy namísto osmi, jindy zase naopak. Vlastně se všichni Scholtové nesmírně těšili, až zanedlouho vyrazí do boje. Očekávají slávu a hodně kořisti. Lidé na západě a na půlnoci mají sice ohromná hradiště a skvělé zbraně, ale bojovat neumí. Jsou hloupými zvířaty, kterým stačí přivázat řemen ke krku a odtáhnout je. A také mají spousty drahocenných věcí. Hodně zlata, jantaru, stříbra. I dobytka mají bohatě, třebaže po zimě ho tolik nebude. Hlavně ale se Scholtové vytahovali, jak skvěle si povedou. Přední Skendové jim přizvukovali. Také oni se těšili. Což někteří obzvlášť dávali najevo. Těšili se i oba Krogalini bratři, Ormagh a Karmegh. Zato se vůbec netěšil její otec, Konugu Arvis. Raději se věnoval pojídání kousků ještě horkého pečeného masa a foukal si do prstů. Jak ho ale Krogala odjakživa znala, pozorovala na

něm, že o tažení nerad slyší. Třeba myslí na svoji milou ženu, stále krásnou Albechu, její matku. Už tak se od ní vzdálil a vzdálí se ještě víc.

„S tebou chci mluvit,“ zaznělo scholtsky hodně blízko.

Krogala se otočila. K ní se skláněla vrásčitá tvář svaté ženy Furky Marmahy.

„Pojď,“ vyzvala ji vědma. „Do mého stanu.“

„Zve mě do svého stanu,“ obrátila se na Velkého Megha. „Můžu?“

Dobře si byla vědoma, že sama nesmí nic, pokud jí to její muž nedovolí. Její pán. Ten ale jenom přikývnul. Tedy šla.

Marmaha ji chytla za ruku a vedla ji. Proplétaly se mezi postávajícími, sedícími a klečícími. I venku ji Marmaha držela za ruku. Krogale se zdálo, že jdou hodně dlouho, než vědma zamířila k malému stanu.

Uvnitř plál oheň, u něho seděla dívka. Marmaha jí ukázala, aby odešla, což mlčky splnila.

Obě se posadily, každá z jiné strany ohně. Svatá žena sebrala pohárek a vychrstla do ohně pár kapek nápoje. Plameny se pohnuly, projevily vděk.

„Krogalo, ženo Velkého Megha,“ hleděla na ni vědma přes dým. „To je oheň, který patřil mému i tvému klanu. Stále hoří. Stále hřeje a pálí. Stále svítí a stále v sobě přináší tichá slova našich společných předků.“

Krogale nezbylo, než přikyvovat. Vědma Marmaha hovořila dál: „Na tobě jako jediné jsem tam zpozorovala znamení života. Jiné, než jak se obvykle ukazuje. Nerozumím tomu. Stejně jako nerozumím našim vůdcům. Oni se neptají bohů, oni jim poroučejí. Vůdcové neplní vůli bohů. Bohové plní jejich vůli. Tak je to, Krogalo, ženo Velkého Megha. Proto mě nikdo neposlouchá, naslouchají jen sami sobě. Chtějí vědět, kolik ukořistí. Vůbec je nezajímá, kdo zůstane naživu a kdo ne. A co je nejhorší! Ani bohové, ani duchové předků, nechtějí nic prozradit. I pro ně je důležitější, co obdrží od štedrých dárců. Než aby lidem vyjevili, co je opravdu čeká.“

Vědma se odmlčela, vychrstla do ohně další kapky nápoje z pohárku a znovu na ni upřela oči:

„Ale ty, Krogalo. Jsi úplně jiná. Tvoje bohyně je pořád s tebou a ty s ní. Ona mi brání, abych se o tobě něco dozvěděla. Něco víc než to, co je ochotna mi prozradit. Nevím, jestli by se tě lidé měli bát, anebo ti závidět. Nevím.“

Bát se? Mě? mínila Krogala. To asi když se pomazala krví svého hrdiny. Určitě se to rozkřiklo. A také když škrtila Velkého Megha.

Tehdy to asi opravdu přehnala. Ale teď myslí úplně jinak. Má v sobě nový život.

Bát se jí už nikdo nemusí. A závidět? Nejspíš ano. Je přece ženou Lemote Alkonise a určitě mu porodí syna. Tak to vidí lidé. Ale co by si přála ona. Co by si doopravdy přála? To není důležité. To určitě nezajímá ani tuto svatou ženu. Při vší úctě k jejímu významu. I k jejím schopnostem.

Ale to její, zda se jí lidé budou bát, anebo jí závidět.

Co to opravdu znamená?

13.

- Krogala -

Před stanem Ambusta Manmara už postávala Dheilana a netrpělivě na ni mávala, ať si pospíší. Vždyť po celou tu dobu, když Krogala seděla ve stanu vědmy Furky Marmahy, nerozuměli ani slovu z toho, o čem velcí vůdci rokovali. Pro Lemote Alkonise jistě velmi nepříjemné. Ani Dheilana se necítila. Vždyť rozuměla jenom nějakým posuňkům.

Tentokrát ji uchopila za ruku Dheilana a doslova se s ní prodírala k sedícímu Lemote Alkonisovi. Pak se na ni opět oba nalepili, každý z jedné strany, aby jim překládala, co kdo řekl.

Scholtský vůdce Ambust Manmar, vyhlížející velmi rozhodně a drsně ve svém oděvu z lidských skalpů, se zrovna vychloubal svým vlastním pokladem. Nechal mladého bojovníka přinést malou ukázkou. Bojovník odešel a za chvíli se objevil se zlatou vzácností, dokonale vyblýskanou, že se až svítila. Napodobenina ryby. Vytepaná naprosto věrně. A ještě náležitě příkrášlená. Úplně celá zlatá, o čemž si samozřejmě nikdo ani nedovolil zapochybovat. Každý poznal, že jde o kování štítu. Tento vzácný kousek ale určitě nikdy na žádném štítu nevězel. V boji nebyl použitý ani omylem. Vždyť velcí vůdcové do přímého boje většinou nechodí.

„A takových vzácností mám hodně,“ vychloubal se Velký vůdce Scholtů. „A vy všichni můžete mít své vlastní poklady jako já.“

Muži, i několik žen ve vůdcově stanu, nadšeně bušili, do čeho mohli. Zvonili o sebe tasenými meči a dýkami. Nadšením se rozplývala i Dheilana. Krogala jenom naznačila potlesk, ale ve skutečnosti zatleskala třikrát, sotva se dotkla dlaň dlaně.

Jsou nadšení, touží po válce, připomněla si, co jí před chvílí řekla scholtská vědma. Vidí jenom svoji budoucí kořist. Ale jak to nakonec dopadne, nevědí ani bohové. Anebo spíš nechtějí prozradit. Vždyť i z mlčení mají užitek. Asi nějak tak vypadá pravda.

Jak válka nakonec dopadne? V čí prospěch? Toho silnějšího?

Ona si myslí, že lidé by se neměli zabíjet.

Spíše by se měli rodit další a další.

„No tak, co je?“ opřel se o ni ramenem Velký Megh. „Oni už zase mluví.“

„Krogalo, kde jsi to teď byla?“ strčila do ní loktem z druhé strany Dheilana.

„Chceme rozumět, co říkají.“

Znovu se ozvaly nadšené výkřiky, bušení a zvonění zbraní. Mladý bojovník pozvedl nad hlavu další velkou vzácnost. Zlatou pochvu a zlatý meč.

Zahleděla se na toho bojovníka. Trochu jí připomíná bratra Ormagha. Jenom trochu. Také se jeví příjemně. Určitě skvělý bojovník, když ho zde nejvyšší z vůdců tak vyzvedává. Jistě se už stačil vyznamenat. Čeká ho skvělá budoucnost. Pokud ovšem.

Vtom jí padl zrak na vědmu Furku Marmahu, která si zrovna sedla na volný kousíček dřevěné lavice. Poznala, že je nešťastná. Dokonce snad pláče. Opravdu, svatá žena si otírala oči a sklonila hlavu, aby ti, kteří jásají, neviděli její slzy.

Ale ona její slzy vidí zřetelně. Vždycky, když na okamžik zvedne hlavu a rozhlédne se. Opravdu pláče. Je něco špatného na tom, když svaté ženy pláčou.

14.

- Krogala -

Sotva vůz ještě před setměním vjel do dvorce, vyšla mu vstříc samotná Lemota Gedurcha. Její syn zastavil spřežení a ani se nenamáhal pomoci z vozu dolů své ženě. Hbitě seskočil:

„Děje se něco, matko?“

„Moje družky odhalily jméno, synu,“ zastavila se a čekala, až k ní přijde.

„Jméno toho neznámého?“ přišel až k ní. „Myslíš, že tentokrát opravdu.“

„Myslím, ale důležitější je, že si to myslí vědmy. Dělalý, co mohly.“

Krogala pomalu a opatrně sestoupila z vozu a kráčela k domu Velkého Megha. Nikdo ji nezdržoval, ani nikomu nestála za slovo. Jenom pár obyčejných lidí ji pozdravilo tichým hlasem, anebo jen kývnutím hlavy. Ani ona se nenamáhala, aby komukoliv odpověděla, třeba jenom mávnutím. Spíše myslela na scholtskou svatou ženu. Na její pláč. Kdyby se něco dalo změnit, určitě by obě nejraději odjely do svých rodných krajin. Aby tam klidně usínaly ve stanu, kdekoliv ve stepi. Ale každopádně daleko od této krajiny. Co nejdál. Tam, kde vítr provívá dlouhé trávy a čechrá křoviny.

V noci k ní Velký Megh nepřišel. Zato slyšela hlasy mužů nejspíš z mužského domu, nebo také ze dvora. Určitě promlouval s dhurgisy a možná pozval i některé Atreisy. Hlasů znělo občas příliš hodně a hlasitě, že většinou ani nedokázala usnout. A když přece jenom usnula, vzápětí ji rámus probudil. Nakonec dobře, že k ní nepřišel. Postihlo ji silné škytání a měla strach, že někdo to uslyší odněkud z vedlejší světnice. Zadržovala dech, jak jen mohla. Dokonce se napila vody s vínem. Škytání se zmírnilo. Usínala s příjemnou vidinou svého hrdiny, jak se na ni dívá a chvílemi se usmívá. Jak by se on vyjímal, vymalovaný na kůžičce, třeba ze dvou stran. Z jedné strašlivý, nahánějící děs. Z druhé pak nesmírně milý a usměvavý, jak ho poznala ona. Nosila by ho na druhé ruce. Moc ráda by ho nosila. Ale to nejde.

Ráno, když musela vyjít ven, prošla světnicí, kde dohořival jediný kahan postavený na lavici. Rozeznala několik ležících těl. Na dřevěných lavicích i na zemi. Na lavici ležel i Lemote Alkonis, nejspíš přemožený nejenom spánkem, určitě i přemírou opojného pití.

Avšak před polednem už Velký Megh vypadal opět čilý a v plné síle. Při jídle pak řekl své ženě, aby s ním zajela k Býčí jeskyni. Že potřebuje promluvit se svatým prorokem.

Souhlasila, avšak dost se toho místa obávala. Pro Skendy není jednoduché projíždět mezi kopci a dolinami. Obzvlášť v krajině plné jeskyní, nesmírně tajemných vstupů do podzemí. Mnohem bezpečnější je přece jízda širou stepí. Ale kopce, lesy, skály a jeskyně, toho se Skendové odjakživa báli. Dost slyšela od své matky o zdejších jeskyních. Jako maličká se dozvíдалa zkazky, které ji někdy hodně děsily. Nejde jenom o jednu jeskyni. Ale i ty další jsou opředené tajemstvím. Čas od času do nich někdo vchází a také vychází. Ale nikdy neviděli vyjít ven ty, kteří se pustí do nitra. A neví se, jestli šlo o živé lidi, nebo mrtvé. Anebo přímo o obyvatele podzemí. Mnoho mrtvých odchází dolů a někteří z nich v podzemí tráví svůj čas předlouhým spánkem. Říká se jim spáči dlouhých nocí. Když se zničehonic probudí a vyjdou z jeskyní na světlo, smutně bloudí světem, nikdo je nezná a oni také nikoho neznají. Jeskyně jsou bránami do podzemí a člověku je lépe od nich co nejdál. Tato svatá jeskyně patří tomu jejich dvojhlavému bohu, tedy hlavně jemu. Jedna hlava tam vládne od jara do podzimu, kdy dovnitř velkým oknem svítí slunce. Pro druhou hlavu zůstává doba mezi podzimem a jarem, kdy je víc tmy než světla. Tak to nedávno slyšela, když o tom hovořili muži před domem a ona naslouchala.

Souhlasila s cestou, neboť věděla, že se jí nic nemůže stát. Ani dosud nenarozenému životu v ní. Avšak samotné místo na ni opravdu zapůsobilo. Cítila se stísněně. Dovedla si představit, že nejenom jeskyně, ale i kopce a skály, přes které a mezi kterými projížděli, obývají bytosti zdaleka ne vždy přátelské. Spíše naopak. Proto stále myslela na svoji bohyni. Přesně jako když ještě nosila meč a střílela z luku. Žádala ji o ochranu, aby ji nenechala na pospas.

Vůbec nic podivného se nedělo, avšak cítila se hodně špatně. Jako by ji něco přímo strašilo, něco neviditelného. A přitom děsivého. Stejně se smířovala s tím, že něco hrozného uvidí. Nestalo se, neklid zůstal.

U skály, zrovna u potoka, vytékajícího přímo z jeskynního vchodu, se Velký Megh setkal se Selisem Godchalisem, svatým mužem. I z toho tajemného kmeta něco vycházelo, co jí nepoprálo klid. Přeměřil si ji sice z dálky, ale moc dobře viděla, jak ji pozoruje přivřenými očima. Jeho pohled se jí vůbec nezdál dobrý. Cítila v něm něco chladného, až mrazivého, nepřátelského. Spíše vůči sobě, než vůči Velkému Meghovi. K němu se choval velmi zdvořile, ale jí zřejmě rád nemá. Sice se spolu dosud ještě neviděli, ale už se jí znelíbil. Hned napoprvé. Nejspíš pro ten jeho pohled.

Prorok vstoupil do vody potoka a brodil se proti proudu do jeskyně. Velký Megh zatím způsobně vystával na břehu před jeskyní. Ona s dhurgisy čekala o kus dál. Seděla na voze a ohlížela se. Místo jí opravdu děsilo. Raději by zrovna myslela na něco příjemného, třeba jak by ve stepi proháněla kobylku.

Nějaký čas to trvalo. S proudem pak vyšel Selis Godchalis a s námahou vystoupil na břeh, když předtím odmítl podanou ruku Velkého Megha.

Z toho, co mu prorok sdělil, se Lemote Alkonis tvářil hodně mrzutě. A když nasedl na vůz vedle své ženy, zašeptal spíš pro sebe, avšak ona dobře slyšela: „Marné! Ani toto jméno není správné.“

Když odjížděli, ještě se ohlédla. Prorok, v plášti z poloviny mokrém, za nimi hleděl s vážnou tváří a jí se najednou zdálo, že k ní dolehl jakýsi podivný hlas, který řekl:

Vy tam, máte to marné! Nikdy se nedozvíte.

Ale neměla jistotu, že opravdu slyšela. Proto se rozhodla, že Velkému Meghovi nic nepoví. A umínila si, že si opět přiváže na ruku kůži s obrázky své bohyně. Udělala to hned, když osaměla ve své jizbě.

15.

- *Matvalis* -

Poprchávalo, chlad zalézal hluboko pod kůži, skoro až do kostí. Mladíci se hrbili vsedě na balvanech a tvrdými valouny tloukli do kousků pazourků ve snaze vnutit jim jakýkoliv tvar, který se podobá něčemu, co tam už někdy někdo zhotovil.

Zima dávno přešla a z mužů, kteří zde otloukali pazourky stejně jako oni, se jich vystřídalo už několik skupin. K údivu Matvalise a jeho druhů se někteří muži objevili znovu a viděli na nich neskrývaný údiv, že je tam opět zastihli úplně všechny.

Každému je zřejmé, co tam přivádí střídající se party mužů. Zato nikdo z příchozích určitě nechápe, proč je tam vidí úplně všechny a že tam nejspíš trávili celý podzim a celou zimu, jako by nikam nepatřili. Jako by zrovna tam byli doma. I když se všech ostatních straní. A to velmi důsledně.

Každopádně na ty lidi působili hodně zvláště. Jako skupina podivínů.

Ani Matvalis, ani žádný z jeho druhů nevěděli, co svatý muž Brodangis vysvětloval těm, kteří za ním chodili a zjevně se vyptávali přímo na ně, což se dalo snadno vyčíst z jejich kradmých pohledů. Zvědavcům snadno došlo, že tajemní mladíci tam nepřišli ze stejného důvodu jako oni. A některým to podle všeho ani nedalo spát.

Po jednom takovém delším rozhovoru s všetečnými zvědavci za nimi svatý muž Brodangis přišel a vůbec se nezdál klidný. Spíše naopak.

„Musíte odejít,“ postavil se proti nim. „Už vás nemůžu déle ukrývat. Ti lidé se moc ptají. Jste tady hodně dlouho. A vědí, že takové, jako jste vy, hledají dhurgisové po celé krajině. Hlavně teď, když je třeba chytit aspoň dva zločince. A vy jste podle Velkého Megha zločinci.“

My a zločinci? divili se mladíci a pochybovačně krčili rameny. Zato Matvalis pokorně přikývl: „Hlavně pátrají po mně.“

„Hlavně po tobě,“ souhlasně přikývl svatý muž. „A ještě po jednom takovém, ale ten tady s vámi určitě není.“

„Po Gudmegisovi,“ odložil Matvalis pazourek a valoun opatrně na hlínu.
„Ani nevíme, kde je.“

„Takže rozumíte?“

Samozřejmě, přikyvovali mladíci.

„Já sice vypustím holuba,“ ohlédl se svatý muž do dálky. „Ale vy hned nepůjdete za Selisem Godchalisem.“

Kam tedy máme jít? hleděli na něho s rozpaky.

„Po dobu jednoho úplňku pobudete v kopcích na západě a půlnoci odtud. Jsou tam hvozdy, kde se dá dobře ukrýt. Budete tam žít jako vlci. Živit se, jak se dá. I krádeží a loupeží. Hlavně musíte přežít. Selis Godchalis na vás spoléhá. Na to pamatujte.“

Když odcházeli po rozbřesku, Brodangis je doprovodil za hranici svatého místa. Jako poslední se po něm ještě ohlédl Matvalis. Na výrazu jeho tváře viděl, co si zřejmě v té chvíli svatý muž myslel.

Určitě nechápal, proč Selis Godchalis vsadil zrovna na takovou partu bojovníků.

Chabých a nezkušených, skoro ještě výrostků. Tetování má jenom jeden z nich, ale pouze klanové a po otci. Ani on se nechlubí vzorkem bojovníka.

16.

- Rafis -

S vdovou Ovistrou se Rafisovi žilo dobře. A ona se při něm také neměla zle. Na lavici pod pokrývkou se líbilo oběma. A jemu se líbilo i to, jak měla světnici pořád uklizenou a visely tam závěsy i záclonky. A pořád tam něco vonělo. Ani pořádně nevěděl, co. Ale vonělo to příjemně. Stále tam v píce nebo v miskách něco hořelo a doutnalo, jakési pryskyřice a s nimi ještě něco. V jiných světnicích vždycky cítil samý čmoud, ale u Ovistry opravdu jen občas a opravdu jen málo. Takže sotva se její příbuzní vydali na cestu do svých domovů, už z dálky na něho mávala a on samozřejmě přiběhl velmi poslušně. Hodně se mu ulevilo, že se už nemusí ukrývat. Zato několikrát slyšel rozhovory dhurgisů, které k němu doléhaly ven z mužského domu. Mluvili o nějakých lidech, kteří se skrývají po lesích na vrchovinách, kde je nemohou vypátrat. Připomněl si Gudmegise s Matvalisem. Doufal, že ještě žijí a snad se jim daří. Pokud se ukrývají, pak se jim určitě příliš nedaří, ale hlavně jsou v bezpečí a snad mají dostatek jídla.

Na prstech obou rukou by spočítal, kolikrát měl možnost promluvit s Krogalou. Od té doby, kdy se za něho přimluvila, jí Velký Megh nedovolil chodit samotné. Pokaždé ji doprovázela skendská bába Kerchepa, anebo jiná stařena. Někdy i mladé dívky, ale jen výjimečně. A když spolu promluvili, vždycky si připomněl Albechu, její matku. A pokaždé se cítil příjemně. Akorát si nestačili nikdy povědět víc, než jak se kdo má. A ona? Vždy se usmála, že dobře. Avšak on ji přece zná od narození. Proto na ní viděl, že to říká, jenom aby ho nezarmoutila. Vzápětí pak vždycky musela někam jít a on také šel po svých. Co kdyby si někdo všimnul, že jen tak okouní a nic nedělá.

Vlastně se tak protloukal docela úspěšně. Vydrželo mu to vcelku dlouho. Od konce léta do jara. Slušné na to, kolik je ve dvorci očí a všelijaké práce.

A čeho si obzvláště všímal, bylo, jak u velmožů, kteří přijížděli do dvorce, a jejich blízkých příbuzných, přibývalo různých skendských věcí. Hlavně

zbraní. Kdekdo vyměnil starou dobrou sekeru, navázanou na zahnutý topor, za čakan s otvorem pro topůrko. Zahlédl i krátké meče v ozdobných pochvách, namísto původních dýk. Dokonce i silně zahnuté luky v kožených pouzdrech na zádech a toulce, obité plechem. Ještě ke všemu s obrázky zvířat. A vzorky a ozdoby na zbraních dobře znal, vždyť žil mezi Skendy hodně dlouho. Také si byl jistý, že šípy v toulcích měli většinou tříboké s háčky. Ani je nemusel vidět vytažené z toulců, věděl to. A na koňských postrojích se také ledacos změnilo. Hlavně na nich visely drobné ozdoby, o nichž také věděl, odkud pocházejí.

A možná, kdyby se podíval ven za bránu, uviděl by i stany na vozech. Že by se z místních velmožů pomalu ale jistě stávali Skendové? Jen zřídka jsou vidět široké klobouky na hlavách nejznamenitějších Atreisů. Zato se objevují čepice nahoře se špicemi zahnutými dopředu a kryjící spánky i bradu, někdy pestře vyšívané, jaké ani Skendové nenesí. Spíše někteří z těch, kteří přišli z míst hodně vzdálených.

Kdo by to do těch pyšných Atreisů řekl? Napodobují cizí, neváží si svého.

17.

- *Gudmegis* -

Do dvorce Atreise Glankise dorazil dhurgis Chubis, největší oblíbenec Velkého Megha, a s ním skupina jezdců, z nichž jen tři patřili k dhurgisům. Jezdci projeli otevřenou bránou a zastavili před Atreisovým domem.

Dhurgis Chubis se shora naklonil k muži, který zrovna nesl otep slámy, zda je přítomen Atreis Glankis. Avšak to už velmož vykročil ze stodoly u dobytčí ohrady. Náhlá návštěva mu podle všeho žádnou radost nepřivezla.

Atreis Glankis se do války netěšil. Zažil bitvu starého Lemote Alkonise proti Skendům a ještě ho donutili, aby se Skendy táhl dál, kde vyrabovali a vypálili řadu osad a dvorců, dokonce i nějaké velké hradiště. Vrátil se živý a zdravý, což se nepodařilo zdaleka všem, které stejně jako jeho přiměli k tažení.

A teď? Rád by zůstal doma, ve svém dvorci. Už nepatří k nejmladším. A sem tam na něho lezou choroby. Jako na každého normálního člověka.

Ale co nadělá? Nesmí ohrozit svoji dceru Keslinu, rukojmí.

Velký Megh vzkázal, aby se dostavil v den novu měsíce k jeho dvorci. S sebou plně vystrojený vůz včetně koní a šest mužů, ozbrojených alespoň sekerou, štítem a zásobou oštěpů. Také luky alespoň se dvěma toulci, plnými šípů.

Co dodat? Dhurgisové odjeli, aby podobně oznámili dalším Atreisům jejich povinnosti.

A Atreis Glankis? Poslal pro Mendhise Deruchise a spolu se vydali za Gudmegisem, který stále ještě zůstával mezi pastevci.

Mendhis Deruchis přinesl zprávu, že dhurgis Chubis už stačil navštívit i dvorec Atreise Erchise, jehož Gudmegis, původním jménem Tekas, nevědomky považoval za svého pokrevního otce. Dhurgis Chubis samozřejmě i jeho vyzval, aby vystrojil vůz s koňmi a přivedl s sebou pět ozbrojených mužů, což odpovídá jeho významu.

Takže i můj otec, řekl si Gudmegis. Vlastně Atreis Erchis. Na bojovníka je asi hodně mírný. Ale kdo ví. Jenomže on nikdy nebojoval. A co na to matka? Atreisova žena? Nadšená určitě nebude. Jako by ji viděl před očima. Se slzami v očích.

Když pak oba s Mendhisem Deruchisem zůstali sami, navrhl kmet, aby poodešli dál od chaty. Při pomalé chůzi do vrchu se začal rozhlížet. Pak se zastavil a zachmuřil se:

„Když Selis Godchalis říká, že socha spadla z nebe, pak určitě spadla, Gudmegisi. No, někdy věci vypadají hodně jednoduše.“

„Ale já ji přece viděl,“ zastavil se také Gudmegis. „Těmahle očima jsem ji viděl.“

„A řekl jsi to někomu?“ zachoval mudrc mírný tón.

„Neřekl!“ odsekl Gudmegis. „Vždyť jsem ti dal slovo.“

„Dobře jsi udělal, chlapče. Tady jde totiž o něco víc, než co obyčejný smrtelník vidí, slyší a může si ohmatat.“

„Já jenom.“ chtěl namítnout Gudmegis. Avšak svatý kmet mávnul, aby ho nepřerušoval.

„Rozumím ti, chlapče, opravdu ti rozumím. Ale ještě je tady jiná pravda, úplně jiná, ale o ní zatím nemůžeme hovořit.“

„Pravda? Jaká pravda?“

„Tu se oba teprve dozvíme. Anebo také ne.“

Jaképak záhady? poněkud se durdil Gudmegis. Pravda je přece jediná. Vždycky jediná!

„Já vím, já vím, na co zrovna myslíš,“ kmet se opět rozhlédl. „Ale věci vždycky nejsou takové, abychom mohli říct, ano, je to tak. Jenom proto, že vidíme to či ono. Ale také mi řekni, jestli je normální, aby člověk dostával sílu z nebe nebo z ohně, jako jsi ji dostával ty. Je to normální?“

„Určitě není,“ musel přiznat Gudmegis. „Normální to není, byly to zázraky.“

„No, vidíš, Gudmegisi,“ konečně se usmál kmet. „A předtím? Vždyť víš, co předcházelo. Víš to? Nebo nevíš?“

Marně přemýšlel. Přišel k Býčí jeskyni, prošel ohněm. Potom žil u vojků, Tam se ho vůdce Rivakis pokusil zničit. A pak šel do Molbery. Cestou se to stalo poprvé. A pak... Ale předtím. To když se mu ukázala ohnivá bytost.

„Už vím, přešel jsem přes oheň bosýma nohama.“

„Ale kolik lidí přešlo přes oheň a nic takového o nich nevíme,“ rozesmál se mudrc halasně. „Nejsou z nich svatí muži, dokonce ani kováři. Někteří odešli pást dobytek a orat pole.“

Snad už pochopil. I takové věci dělají svatí muži. Třebaže to může připadat jako nějaký podvod. Ale asi není. Když to povídá zrovna on?

To pravé se teprve ukáže.

18.

- Krogala -

Sledovala, jak svaté ženy a stařeny odvádějí Vekveru na vůz a pak se celý průvod s kráčejičkami ženami, i s dhurgisy na koních, pohnul přes bránu ven z dvorce. Vekveru sice už nějaký čas neslyšela, jak ji slýchávala předtím. Ani se nikdo nezmínil, co s ní je. A ona se ani nikoho neptala. Velký Megh se raději držel své hlavní a zatím jediné ženy. A ona? Jeho hlavní a jediná žena? Moc dobře věděla, proč to dělá. A také věděla, proč i ona je k němu vždy vstřícná i přesto, že se občas necítí. Je přece její povinností podvolit se svému muži, když projeví zájem. A také je přece jenom lepší s ním prožívat příjemné chvíle, než se od něho nechat mlátit a na noc svazovat, což trvalo nekonečně dlouho. Celý podzim a kus zimy. Ale s ním to jsou jenom a jenom příjemnosti. Takové by klidně mohla prožívat s kterýmkoliv jiným mužem, který by se namanul. Příjemnosti, někdy úžasně opojné, skoro až do bezvědomí. Ale jsou to opravdu jenom a jenom příjemnosti. Nic víc, ale také nic méně. Příjemné, skvělé. Avšak ona poznala něco jiného. Asi proto, že svého vzácného hrdinu vídávala ve snech už dávno předtím, než ho potkala v tomto světě. Už jako malé děvče. A pokaždé z něho vyvěrala neobvyklá síla, až nadlidská. A když se spolu setkali, dvakrát to bylo, jako muž a žena. Okusila s ním sílu ohně i vody, vichru i vánku, nebe i podzemí. Slova zde nestačí. A kdyby mohla pro něho zemřít, nezaváhala by. Bez meškání. Hned! Ale její čas dosud ještě nenastal. Napřed očekává počátek jiného času. A zdá se, že někde hrozně daleko, v místě, které ona zatím ani netuší. Snad se z té války vrátí do dvorce. Třeba ji Lemote Alkonis pošle zpět, aby porodila ve vlastním domě a ne někde v kopcích. Jenomže Velký Megh je neoblomný. Ona ho musí následovat. I kdyby se stalo cokoliv. Pro ni neudělá nic. Ani pro život, který v ní zraje ke svému začátku. Avšak pro sebe on udělá všechno, co si umane.

Mnohokrát si připomínala slova svaté Alchavtly, že to první milostné setkání s Gudmegisem se odehrálo v jiném světě. Ale jí se to vůbec nezdá.

Při vši úctě k přesvaté. Opravdu se s ním takto setkala dvakrát. V tomto světě a ne v jiném. Moc dobře to ví. V tom se neplete. A chtěla by ještě další taková setkání. Mnoho takových setkání. Kéž by.

Začátek výpravy se blíží. Až povážlivě se blíží. Velmi krutě.

Stále častěji se ozývají hrubé válečné zpěvy. Nejen z mužského domu. I ze dvora. Ale i z táborů Skendů i Scholtů. Ozývá se taneční dunění, kdy bijí sekerami o štíty. Někdy je z toho jenom opilecké vrískání. Ale je znát sílicí odhodlání. Muži se těší, už se nemohou dočkat. Až k ní doléhá, když odpočítávají dny.

Někdy, nejspíš hodně opojeni kvasem či vínem, začnou vyřvávat samé krá krá krá, jako hejno vran. Podle toho, co vyrozuměla z jejich výkřiků, se chvástali, že se nebojí zemřít. Že si dokonce smrt přejí. Přímo hrdinskou. Nedalo jí příliš námahy pochopit. Předvádějí se jeden před druhým. Hlavně před Velkým Meghem.

Hodně přemýšlela o všem možném. Stále častěji o dávno zaniklém ohromném hradišti, které viděla jen z dálky. Když tehdy jela s Velkým Meghem ke svaté jeskyni za věhlasným prorokem a toutéž cestou zase zpátky, ohlížela se po nesmírně ohromné skále, na jejímž rozlehlém temeni se z dálky daly vidět zchátralé valy. Muselo tam kdysi opravdu stát ohromné hradiště, mnohem rozsáhlejší, než je dvorec Velkého Megha. S velmi příkrou cestou nahoru. Už předtím o tom místě slyšela. Kdysi tam žili předkové Velkého Megha a s nimi ještě další mocné klany. Po dlouhé věky tam přilétaly zlé čarodějnice, když byly noci nejtemnější. To ony způsobily v hradišti mor, při kterém hodně lidí zemřelo. Ti, kteří přežili, slyšeli zespod hrozná rány, jako by se kovář z dávných zkazek probíjel z hlubin na povrch svým zázračným kladivem. Zdola znělo i kvílení, jako by naříkali duchové podzemí, přibití kovářem ke skále. A k tomu ještě se ukazovali příbuzní, kteří zemřeli následkem moru. Takže nakonec všichni živí utekli a místo časem pustlo. A ti mrtví tam beztak ještě pořád zůstávají. Podobně jako v Molbeře, uvažovala. Tam přece mrtví napadli živé, kteří se ve vypáleném hradišti chtěli usadit. Taková jsou to podivná místa, kde se stalo něco hrozného. V Molbeře zůstala ta zrzavá holka, sama ji uviděla jako ohnivý zjev, jindy v průvodu zmrzačených mrtvých. Zjevovala se jí ve snech, mlátila ji a vyhrožovala. Ať prý hned přestane myslet na svého hrdinu. Všechny vyhrůžky byly marné, jak se ukázalo. A ta zrzka?

Naposledy byl její pohled přátelský. Až přespříliš. Čím to? Co takového se stalo? Nebo naopak nestalo?

Do dvorce přijelo pět jezdců. Mezi nimi její otec, Konugu Arvis, i bratr Ormagh. Přijel s nimi také muž, jehož kabátec se blýskal a cinkal všelijakými ozdobami, hlavně zlatými a stříbrnými. Snadno poznala kupce Odujise. Dobře si pamatovala jeho slova i čmáranice na kůžích, když skendským vůdcům objasňoval, jak snadno uspěje velká výprava na západě. Jak tvrdil, obyčejní lidé tam už dávno nedokážou válčit a jejich vůdcové se svými bojovníky sledují jen své vlastní zájmy. Proto bojují mezi sebou, namísto toho, aby se sjednotili. A hodně se jich také přidá. Jsou chtiví kořisti. Vědma Furka Marmaha sice vyhlašuje něco jiného, jenomže vůdcové spíše naslouchají tomuto kupci. I dalším, kteří hovoří nachlup stejně.

19.

- *Matvalis* -

Rozlehl se štekot psů. Matvalis rozhrne křoví. V dáli se blíží rojnice mužů se zbraněmi. Mezi muži pobíhají psi, větší i menší.

Nadělení! řekl si. A v duchu si také zanádal, jak nejostřeji mu to šlo. Vybral si špatné místo. Snadno ho vyslídí. A dát se na útěk? Kam? Vždyť tam nikde nic nezná. V krajině je úplně cizí.

Když museli tak náhle zmizet z Dhedakmy, kde je svatý muž Brodangis varoval před nebezpečím, do dalšího nebezpečí se zrovna zamotali. On tedy určitě. Ostatní snad ne.

Brzy ho vyslídí jako nebezpečného vlka. Ano, to je pravé označení. Stal se přece vlkem. Ne jako tehdy u vojků. Tam si na lupiče jen hráli. Pořád si něco předstírali. Přitom vyli na okolní lesy a to bylo asi tak všechno, co pro věc udělali. Jasně, staré zvyky už dávno upadaly do zapomenutí. Avšak ne teď, u něho a jeho druhů, kteří se rozlezli po široširé krajině kopců a hor. Musejí takto přečkat do příštího úplňku. A nikdo je nesmí ani zahlédnout. Když zahlédne. To už není hra. Ale on už si přece hodně dlouho na nic nehraje. A teď? Je to vážné.

Odněkud z dáli zazněly rohy. Táhlá troubení.

Rojnice se smrskla a muži změnili směr chůze. Vydali se doprava. A psi s nimi.

Štěstí. Ohromné štěstí!

Neviděli ho, ani nemohli. On se už postará, aby ho už nikdo z lidí nespatrił. Až do příštího úplňku.

Po rojnicích ozbrojených mužů a po psech už nikde ani památky. Jenom slábnoucí štekot v dáli.

Povzdechl si s úlevou.

Avšak než stačil pustit větve křoví, aby se skryl celému okolí, náhle se před ním objevil stín.

Štíhlý výrostek! Ten na něho zírání, oči vypoulené. A rozkřikne se: „Někdo tu je! Lupič! Pomoc!“

Výrostek se rozběhl. Zrovna tím směrem, odkud se předtím blížila rojnice mužů se psy, než zahrnula jiným směrem.

„Lupič! Tady je!“ křičí zoufale prchající.

Nedá se nic dělat! založil Matvalis šíp do luku a natáhl.

I když prchající kličkoval, dokázal snadno předvídat, kterým směrem skočí. Viděl ho sice jenom po kouskách, škvírami mezi větvemi a křovinami, avšak nemýlil se.

Vypustil šíp naprosto přesně, kam mladík zrovna uskočil.

Křik rázem ustal. Zněl už jenom běžný zvuk lesa. A odněkud z dále se nesl slabý štěkot psů.

Mladého křiklouna mu zabylo líto. Moc líto.

Ale co mohl dělat?

Skrývajícího se vlka může někdo uvidět jen jednou. Ale pak už na tomto světě nesmí vidět nic dalšího. Tak praví dávný zvyk.

Vtom zaváhal. V toulci má několik šípů se svojí značkou. Snad vystřelil neoznačeným. Jít si pro šíp? Raději zmizet a utéct hodně daleko.

20.

- Gudmegis -

Hrklo v něm. Už cítil, že je konec.

Přímo u pastevecké chaty se z ničeho nic objevila skupina mužů. Až se mu zdálo, že se přímo zjevili.

Ani nechápal, jak je možné, že je spatřil tak pozdě. Asi proto, že si užíval svého škytání. Znamení, že na něho myslí ona. Proto se ani neohlížel a vůbec nepozoroval, že někdo přichází.

Avšak nehleděli na něho nepřátelsky. Naopak. Spíše způsobně vyčkali, až vyjde ven.

„Gudmegisi!“ uslyšel povědomý hlas.

Atreis Glankis! poznal a vyběhl z chaty. Jen s holýma rukama. Žádná zbraň by mu stejně nepomohla.

„Atreisi Glankisi,“ zasmál se s ohromnou úlevou.

Velmož před něho předstoupil: „Nechtěli jsme tě zaskočit.“

Rozesmál se a muži s ním. Jenom se snažil tlumit škytání, což mu docela šlo.

„Gudmegisi, jak to, že jsi nebyl ostražitý?“ obrátil se velmož k mužům. „Ale spíše my jsme měli štěstí! Mohlo se nám to vymstít! Všichni víme, co dokáže Gudmegis sun Bergh!“

Muži nadšeně přikyvovali a oči jim svítily, když si ho bedlivě prohlíželi. Beztak o něm hodně slyšeli. Asi jen to nejlepší. Slavný hrdina z Molbery.

„Abys věděl, Gudmegisi sun Berghu,“ ukázal velmož na muže, které přivedl, „tihle všichni toužili se s tebou poznat.“

„I mě těší, že jste za mnou přišli,“ oplatil Gudmegis zdvořilost. „V Molbeře bylo všechno úplně jiné. Tady se jenom ukrývám.“

„Ale ukrývat se dlouho nebudeš, Gudmegisi,“ vyňal velmož zpoza širokého opasku kousek kůže se svým znakem. „Tato země tě bude brzy potřebovat. Stejně jako tihle bojovníci. Každý z nich ti prozradí svoje jméno“

a někteří ti předají svůj znak. Když za tebou pak někdo přijde s některým z těchto znaků, můžeš mu důvěřovat. Jako mně.“

Muži, jeden po druhém, před něho předstoupili, řekli své jméno a někteří mu podali malý kousek kůže se svým znakem, vymalovaným barevně. Brzy měl v dlani několik kůžiček se znaky. Akorát nevěděl, jak si zapamatovat všechna jména. Ale znaky se mu určitě sejdou. Jenom si uvědomil, že se k němu všichni chovají jako ke svému vůdci.

On však nikdy nikoho do boje nevedl. Vždycky bojoval sám za sebe. Za svoji čest. A za čest své rodiny a rodného klanu.

21.

- Krogala -

Krogala zrovna vyšla z domu Lemoty Gedurchy, kde s dívkami vyšívaly dětské pleny, samozřejmě všechny se znakem Velkého Megha. Otevřenou bránou vjel dhurgis na uříčeném koni. Ani se nepostaral o koně, jenom ukázal kolemjdoucímu muži, aby převzal uzdu, což oslovený poslušně vykonal.

„Už víme, kde se ukrývají zlosynové!“ vykřikl dhurgis ke strážci před domem Velkého Megha. „Dopadneme je!“

Z mužského domu vyběhli další tři dhurgisové. Několik lidí se zastavilo opodál a sledovalo, co nastane.

„A jeden z nich je určitě Matvalis! Konečně toho vraha dostaneme!“ dál vykřikoval dhurgis, který zrovna přijel.

„Slyšel jsem dobře?“ vyšel Velký Megh ze svého domu. „Už máte toho lumpa? Toho Matvalise?“

„Ještě ne,“ ohradil se dhurgis, který přijel se zprávou. „Ale už vím, kde je.“

„Je to daleko?“ vyzvídá Lemote Alkonis.

„Jsou v Dhedakmě. Viděli je tam.“

„Svolejte muže!“ rázně nařídil Velký Megh. A když si všimnul Krogaly, zamával na ni a zavolal skendskou řečí: „Drahá, pojed' s námi. Trochu proženeš kobytku.“

Tak se také stalo. Krogala pobízí vyšňořenou kobytku a ohlíží se po krajině. Obzvláště bedlivě okukovala svatý vrch, který zrovna míjeli z dálky. Pod ním, v křovinách nad dolinkou, se dvakrát setkala se svým hrdinou. Za okolností nadmíru krásných.

Dhedakma, jakožto místo předků, na ni působila už z dálky. Území, ze kterého přímo vyvěrá až neuvěřitelná tíseň. Nejednou slyšela, že lidé tam chodívají, aby se účastnili na díle dávných předků. Klidně i oni sami zde mohli štípat pazourky, když ještě žili, sice v tomtéž klanu, avšak v jiném těle. Před dávnými věky.

Kárná výprava zastavila na hranici posvátného okrsku. Poblíž stromu, ověšeného kolečky a dalšími drobnostmi z hlíny, dřeva a kostí. Velký Megh kývnul na jednoho z dhurgisů. Ten sesedl s koně a odkráčel do vrchu k nedalekým chatrčím, za nimiž se zvedaly do výše hromady všelijakých pazourkových čepelek a úštěpů. Nánosy hlíny a prachu svědčily o značném stáří hromad.

Zanedlouho se ukázal dhurgis společně se starším mužem, který se v chůzi opíral o berlu se slunečním terčíkem.

„Buď zdrav, Brodangisi!“ zvolal Velký Megh.

„Buď zdrav, Lemote Alkonisi!“ odvětil svatý muž. „Co tě k nám přivádí?“

„Máš tady osm mladých zlosynů, mezi nimi podlého vraha Matvalise,“ rázně pronesl Velký Megh.

„Ale tady nikdo takový není,“ ohradil se svatý muž.

„Ani nebyl?“

„No, bylo zde osm mladíků, ale jejich jména neznám. Nikdo je tady nezná. Na jména se nikdy neptáme. Takový je starý zvyk.“

„A podle šípu toho vraha poznáš?“ obrátil se Velký Megh k dhurgisovi Chubisovi. Ten seskočil s koně a strčil Brodangisovi před oči dva šípy.

Svatý muž potřásl hlavou: „Jejich šípy jsem neviděl. Jenom nějaké znamení na štítu a to určitě nepatří nikomu z naší krajiny.“

„Brodangisi,“ nahnul se Velký Megh shora ke svatému muži. „Ten starý zvyk se musí změnit. Rozumíš?“

Brodangis hodně znervózněl, až se mu zatřepaly vousy na bradě: „Ale starý zvyk.“

„Bude nový zvyk!“ odsekl Velký Megh rezolutně. „Dnes už budeš znát všechny, kteří u tebe přebývají. Podle jména, klanu a vlastního znaku. Rozumíš?“

Svatý muž měl chuť něco namítnout, ale už se neodvážil. Raději mlčel.

Když Velký Megh obrátil koně a ostatní ho následovali, Krogala se ještě ohlédla. Brodangis rukou něco opsal ve vzduchu a jako by za nimi poslal jakéhosi neviditelného ptáka. A to se jí nelíbilo. Ani trochu. Lemote Alkonisovi se ale raději nezmínila.

22.

- Krogala -

A už čekala další zpráva. Sotva Krogala odvedla kobytku k táboru Skendů, kde ji převzal muž z otcova klanu, a přišla do dvorce, zastihla Velkého Megha s hloučkem dhurgisů před mužským domem. Vedle dvou šípů, které držel dhurgis Chubis, se objevil i další šíp, úplně stejný.

„Kde ho našli?“ slyšela Velkého Megha.

„Na západě, kde začíná vrchovina,“ odpověděl muž, který držel třetí šíp. „Zabil mladého kluka.“

„Asi proto, že ho uviděl,“ vmísil se dhurgis Chubis. „Je to hodně starý zvyk.“

„Ty staré zvyky!“ durdil se Velký Megh. „Samé staré zvyky!“

„Žijí tam jako vlci,“ dodal dhurgis Chubis. „Střelil toho mladého, aby je neprozradil.“

„No, aspoň víme, kde ho máme hledat, a ty ostatní s ním,“ mínil Lemote Alkonis.

„Ale vrchovina je hodně rozlehlá,“ podotkl muž, který přinesl šíp. „Hledání bude zdlouhavé. Hodně zdlouhavé.“

„Tolik času nemáme a dhurgisy nadlouho nikam posílat nemůžu,“ zakabonil se Velký Megh a vzápětí spráskl dlaně. „Zato máme dobrého stopaře. Toho nejlepšího. Když vyslídí každé zvíře, najde i lumpy, co si hrají na vlky.“

Krogala už slyšela víc než dost. Raději debatující muže obešla a zamířila k domu. Jenom ji trápilo, jestli náhodou se mezi těmi lidskými vlky neukrývá i její hrdina. Snad ne. Určitě ne. A sáhla si dlaní na místo, kde nosí návaz s obrázky. A poprosila svoji bohyni, ať ochrání nejenom ji, ale i jejího hrdinu ze snů.

23.

- Rafis -

Dvorec opustil pěvec hrdinských zpěvů, který svůj zpěv a přednes doprovázel brnkáním na strunný nástroj. Brnkání se jevilo jako monotónní, společně s jeho zpěvem vytvořilo skvělou jednotu. Není nic divného, že pěvec takto zaujme. Rafis však bedlivě sledoval obsah zpěvů. Jedna píseň oslavila bohatýra, který získával sílu z nebeského ohně. Když na něho síla sešla shůry, odpovídal jí neuvěřitelným řevem. A pak běda nepřátelům. Porážel je obyčejnou kostí z volské nohy. Pod jeho údery praskaly hlavy jako vaječné skořápky. Poslední zpěv zase vzpomínal medvědí muže, kteří se jednou dávno vyrojili z hlubokých hvozdů a jejich zuřivost už sama o sobě děsila všechny nepřátele. Tyto zkazky Rafis slýchal už jako malé dítě. Dávno už na ně zapomněl.

A zrovna, když pěvec odešel pěšky z dvorce, bránou přijel na koni jezdec, který se mohl srovnávat s některým medvědímu mužem, o kterých zazněly zpěvy.

Jezdec měl čapku z kančí kůže, kožich zčásti medvědí, zčásti psí. Na hrudi náhrdelník z vlčích tesáků. Jeho tvář si každý musel hned zapamatovat. Podle jizvy, táhnoucí se po celé pravé tváři od spánku po bradu. A podle tetování na ruce i na krku.

Rafis o tom muži slyšel už hodně, ale uviděl ho poprvé. Pustakmis! Kamenná pěst! Slavný stopař. Nedostižný lovec a skvělý bojovník. V zápasech na tryznách nenašel přemohitele. O něm také pěvci zpívají.

Stopař Pustakmis pohnal koně před oba dlouhé domy, seskočil a vhodil uzdu dhurgisovi, který tam zrovna stál.

Vzápětí se u stopaře Pustakmise objevil Velký Megh a vřele se s ním přivítal. Objali se jako přátelé na život a na smrt.

Rafise napadlo, že Lemote Alkonis má pro slavného lovce a stopaře jakési důležité zadání. A začal se obávat. Co když objevili Gudmegisův úkryt? Kdo ví, jak by jejich boj dopadl. Nemluvě o Matvalisovi. Pustakmis, jak známo,

útočí ze zálohy. Naprosto nečekaně. Nesmírnou silou! Stačí se na něho podívat. Jde z něho opravdová hrůza.

24.

- Krogala -

„Moje drahé přítelkyně. Hlavně zdravím tebe, Lemoto Gedurcho,“ zašveholila Dheilana ve skendské řeči, sotva vstoupila do světnice. Kolem Lemoty Gedurchy, důstojně uvelebené v křesle, a Krogaly, usazené v křesílku o něco menším, se na stoličkách hrbily dívky a stařeny, vyšívající pleny a deky barevnými nitěmi.

„Vítej u nás,“ odpověděla rovněž skendsky Lemota Gedurcha.

Krogala a Kerchepa na příchozí kývly, neboť její pozdrav náležel také jim.

Dheilana se doslova zjevila, ustrojená nadmíru vkusně, a ještě k tomu celá pestrá a nablýskaná. Ostatně jí by slušelo cokoliv, i obyčejné hadry. Třeba i oškubané. Tentokrát přišla za Krogalou, neboť ukázala, kam jí mají postavit stoličku, kterou jí uvolnila jedna z dívek.

„Sestřičko moje,“ usadila se a naklonila ke Krogale. „Velká výprava se blíží.“

Cože? málem se pořádně namíchla Krogala. Co si to dovolila? Až natolik spolu přece nejsou spřízněné. Avšak pomlčela. Raději. Jako by přeslechla. S Dheilanou je lepší mít dobré vztahy. Kdo ví, co by zase následovalo. Už předvedla, co umí. No ale už dlouho se chová jinak. Ať to tak zůstane. A k tomu, že ji nazvala sestrou? Budiž, když pocházejí se stejného klanu. Alespoň se od ní něco dozví. Vždyť přišla jenom proto, aby řekla, co nového se děje. A Krogala ani není proti. Proč také? Kdysi nesnášela neustálé ženské drby, intriky a fámy. Teď by se docela ráda dozvídala i ty drby.

„Povídej, co nového, Dheilano.“

„Přijely tři scholtské ženy, manželky nejvyšších vůdců. Chtějí dohlédnout na své muže, aby je ani nenapadlo vzít si do svých stanů zajatkyně.“

No skvělé! rozesmála se Krogala. Moc ráda slyší, že na výpravu pojedou víc žen. Že nebude odkázána jenom na Dheilanu. Ráda se s nimi seznámí.

A za chvíli už Krogala následovala Dheilanu do tábora Scholtů.

Tři ženy scholtských vůdců na ně už čekaly u největšího stanu. Zvědavě je okukovaly, avšak nezdálo se, že by si s nimi chtěly kdovíjak povídat. Ovšem dokud je Krogala neoslovila jejich rodnou řečí: „Vítejte v této krajině. Jsem Krogala, žena Velkého Megha. Pocházím z významného klanu Skendů a můj otec je Konugu Arvis.“

Všechny tři se obrátily na Dheilanu a čekaly, co řekne. Ta se však prosebně podívala na Krogalu, která promluvila za ni: „To je Dheilana, přátelí se s Velkým vůdcem, Chonši Konugu Sikelou.“

To na ně zapůsobilo. Určitě by si s ní rády promluvily osobně. A tak se vyptávaly. Krogala napřed vyzvídala od Dheilany a pak jim překládala. Už jí to příliš nebavilo, nicméně nedala najevo žádné rozladění a jevila se hodně trpělivá.

A když se pak začaly vyptávat na ni, vyprávěla jim o svém otci, o matce, o bratrech. I o tom, jak se otcovu klanu daří na pastvinách a že zdaleka ne všichni muži jsou na výpravě, neboť dost jich ještě zůstalo ve stepi.

Ty scholtské ženy se jí zalíbily. Asi by si z nich žádnou za důvěrnou ne zvolila. Ale moc ráda si s nimi promluví, kdykoliv to bude možné. Hlavně na velké výpravě. Pokud odjede. Ale asi ano. Bude muset.

Všimla si, že z tábora odjíždí kupecký průvod. Poznala kupce Odujise, nejenom podle blyštících se a cinkajících ozdob a přívěšků. Pochopila, že Odujis se vydal směrem, kterým zamíří hlavní proud velké výpravy. Určitě má Skendům připravit další spojení. Což on bezpochyby dokáže.

25.

- Gudmegis -

Mezitím, když odrážel štítem údery protivníka, vždy jenom mrknul mezi přihlížející. Hlavně na Mendhise Deruchise a Atreise Glankise. Oba se usmívali, zatímco všichni ostatní hleděli v rozpacích. Na jeho neúspěšný souboj. Samozřejmě nešlo o žádný urputný boj na život a na smrt. Jenom takové procvičení. Avšak slavný hrdina Gudmegis neoslnil. Ani v nejmenším. Spíše naopak.

Jeho soupeř, muž středního věku, podsaditý, hrubé pracky, široká hrud' a vypouklé břicho, se skoro nemusel bránit. Štít neměl na nic jiného, než aby puklicí narážel do Gudmegisova štítu a odrážel ho stranou. Avšak naštěstí dával pozor, aby jeho sekera neřála doopravdy.

A čím víc se Mendhis Deruchis a Atreis Glankis usmívali, tím větší zděšení a zklamání se jevilo na ostatních. Někteří dokonce až nelibě hučeli. Dokonce by snad souhlasili, aby sekera silnějšího dopadla a opravdu řála.

Kdo to je? zaznívalo šeptem. Je to opravdu ten Gudmegis sun Bergh? Anebo někdo jiný? Jméno sice souhlasí.

Sám Gudmegis se dobře necítil. Chápal, co si o něm diváci myslí. Souboji se nemohl vyhnout. Nedokázal odmítnout toho skvělého bojovníka, když ten si to nenechal vymluvit. A udělal zle.

Určitě k souboji neměl přistoupit.

Něco jiného je boj skutečný a něco jiného pouhá zábava. Jenomže z přihlížejících to pochopili nejspíš jen oba nejstarší. A ti se smáli už hodně hlasitě. Avšak o žádný výsměch u nich se nejednalo. O žádnou potupu.

Vždyť v takové hře na boj nemůže použít ani palici. Ani odřezání dýkami. Bojovat se štítem sice umí, dýkou také, avšak soupeř je skvělý. V takovém způsobu boje určitě lepší.

Najednou mezi oba bojující vstoupili Atreis Glankis a Mendhis Deruchis a zamávali rukama, aby přestali.

Mendhis Deruchis obhlédl celý kruh přihlížejících: „Pochopili jste?“

Muži a mladíci rozpačitě krčili rameny. Zjevně jim nedocházelo, co vůbec měli pochopit.

„Já vám to tedy prozradím,“ upoutal na sebe pozornost pro změnu Atreis Glankis.

Gudmegis zasunul dýku do pouzdra a odepnul štít, který položil na travu. Ruce ho brněly od chytání ran a jiných úderů.

26.

- *Matvalis* -

Čekal, že místní muži začnou pročesávat široké okolí, aby našli střelce, který zabil mladíka v lese. Nic takového ale nepostřehl. Jenom zpočátku jednu rojnici mužů, ale ti se zakrátko vrátili zpět. A pak dlouho nic. Všechno Matvalis pozoroval z větví stromů, pokaždé z jiného vrchu. Už neměl pocit, že hledají střelce. Zřejmě mají úplně jiné starosti, říkal si. Za žádný hon nepovažoval malé skupinky mužů, kteří čas od času procházeli různými částmi lesnatých kopců, až do značné dálky.

Ale co ho opravdu trápilo, byl hlad. Vždyť už celé tři dny nejedl nic, než trochu hlíny z potoka. Mohl sice zastřelit nějaké malé zvíře, avšak oheň rozdělávat si nedovolil, aby si je upekl, a syrové maso on nikdy nejedl a ani jíst nikdy nehodlá. To už by rovnou mohl jíst lidské, ale už jenom ta představa ho děsí. Také se neodvážil přiblížit ani k žádné osadě, ba ani k malé samotě. Ale nejspíš bude muset, aby něco ukradl. Něco k snědku. Uzené maso, nebo sušené, pokud ještě něco zbylo po zimě.

Rozhodl se opustit úkryt. Opatrně seskočil z nejnižší větve stromu a přihrčil se, aby se rozhlédl a netvořil snadný cíl. Avšak nikoho nevidí. Přihrádá se mezi křovinami. Vždycky se přihrčí a větrí jako zvíře.

Nikde nic. Jen vítr ohýbá zelené lístky a stébla.

Náhle něco těžkého dopadne vedle něho.

Je to chlap. Ohromný chlap, celý v kožešinách. Na hrudi náhrdelník z vlčích zubů. Tvář zbrázděná jizvou. Ruce potetované, i celý krk.

Úder pěstí. Matvalisovi se zajiskří před očima a padá na záda. Křoví pod ním praská. Chlap po něm skočil. Jako by na něho spadl zubr. Taková tíha!

Matvalis je celý ochromený. Po úderu i pod tíhou.

Další úder pěstí. A další. Do brady i do spánku.

Nic nemůže udělat. Ani ruku zvednout, natož se bránit.

Zablýskne se čepel nože. Nad jeho hlavou. Zahnutý nůž. Poznal, že ho útočník hodlá podríznout. Už stačí jen šmyk a bude po všem.

Avšak ta ohromná tíha na něm se zatřásla, strnula a tíha se odvalila stranou. Akorát se mu něco teplého rozlilo po tváři. Steklo mu to i do oka. Vidí červeně. Krev! Ale určitě ne jeho.

„Matvalisi! Matvalisi! Příteli náš!“

To se nad ním sklánějí mladé tváře. Jeho druhové. Strážci ohňů!

Kde jste měli být? chtěl je okřiknout. Avšak vděčně se usmál, že ho vyhledali. V pravý čas.

A toho lidského medvěda zabil nejslabší z hochů. Ještě držel sekeru se zakrváceným ostrím. Zdálo se, že zrovna neví, co se zbraní udělat. Zda ji očistit v trávě, nebo odhodit.

A on? Vděčně sevřel v dlani soví oko, svůj zázračný amulet. Soví oko, které obdržel darem od staršího muže. Z vděčnosti za záchranu. A on je tomu staříkovi také vděčný. Za jeho dar.

27.

- *Matvalis* -

Ještě mu trvalo, než se úplně vzpamatoval. Mladíci kolem něho. Poplácávají ho po ramenou. Nesmírně rádi, že je pořád mezi nimi. A on? Směje se tomu všemu, i když je celý jako rozmlácený napadrt. A v hlavě mu ještě hučí. A nějak se mu všechno mlží a motá před očima.

Vsedě mezi polámaným houštím si utíral zakrvácenou tvář a hleděl na nehybného útočníka. Brzy mu došlo, o koho jde. Kdo by neznal slavného lovce a stopaře Pustakmise? Kamennou pěst. Všude se o něm vypráví. Samé zkazky. Víc než o Gudmegisovi. Stopař Pustakmis koná slavné skutky už hodně dlouho. Zato Gudmegis se proslavil nedávno.

Ale jde z něho děs! uvědomuje si Matvalis. Je to skoro obr. A sílu má. Ohromnou sílu. Velké štěstí, že jeho rány vůbec přežil. Jako by do něho bušila ohromná kladiva.

Ten zabitý je jako medvěd. Opravdu tak vypadá.

A ten nejslabší ze všech si zrovna otírá zakrvácenou sekeru do trávy.

„Moc ti děkuji,“ obrátil se na něho Matvalis. „Vám všem děkuji.“

„Za nic neděkuji,“ ozval se kterýsi z hochů za jeho zády. „Vždyť my tě potřebujeme.“

Všichni se usmívají.

„Bez tebe, Matvalisi, nejsme nic. Nejsme úplní,“ vyjekl další z hochů.

„Co poroučíš, Matvalisi?“ přidal se i ten, který zabil útočníka. „Všichni máme hlad.“

„Jako vlci,“ skoro vyštěkl hoch, který většinou mlčel.

„Jako vlci už nejsme,“ namítl Matvalis. „Nezasloužíme si, aby nás zvali vlky.“

„Ale hlavně, že tě medvěd nedostal,“ zasmál se nejslabší a ostatní se začali smát s ním.

Matvalis vstal, aby si u potoka umyl ruce a tvář: „Takže půjdeme něco ukrást.“

Žádná námitka. Slovo vůdce platí.

28.

- Rafis -

Jeho zkušený zrak moc dobře rozeznal, kdo z mužů se na výpravu těší a kdo ne. Každopádně všichni dhurgisové, kteří se často ocitli v přítomnosti Velkého Megha, přímo hořeli nedočkavostí. Oči jim svítily touhou a očekáváním. Jinak se tvářili dhurgisové, se kterými Velký Megh pro výpravu nepočítal a rozhodl se je ponechat ve dvorci. Podobně, jako zdejší muži, se před rokem chovali Skendové, mezi nimiž tehdy Rafis ještě žil. Také na nich pozoroval to samé.

Zato dhurgis Chubis, který se už jednou osvědčil, když zastupoval Velkého Megha, se vůbec netrápil. Spíše se těšil, že zase bude v celé krajině tím nejdůležitějším. Avšak navenek se snažil tvářit sklesle. Rafise však neoklamal. Schválně ho sledoval, jak se zatváří, když si bude jistý, že ho nikdo nepozoruje. A měl pravdu. Když dhurgis Chubis vešel do ohrady mezi koně, Rafis hbitě obešel kus ohrady a od hradby, krytý sloupem, sledoval, co se bude dít. A nespletl se. Dhurgis Chubis se napřed ohlédl, jestli ho nikdo nepozoruje, a pak si dlaněmi přikryl tvář. Co mu škubalo rameny, určitě ne pláč, ani stesk. Prostě se na chvíli neudržel a smál se. A každopádně věděl proč. A tušil to i Rafis. Co když se Lemote Alkonis z výpravy už nevrátí? Kdo bude nejmocnějším v krajině? Kdo asi? A i když se vrátí, stejně mu přičte další zásluhy. Vždyť není těžké vládnout tvrdou pěstí. On se přece už osvědčil.

A když potom dhurgis Chubis vyšel z koňské ohrady, tvářil se opět sklíčeně. Také Rafis se zatvářil mrzutě, když se oba míjeli. Ale jen proto, že si uvědomil něco pro sebe velmi nepříznivého. Když kromě ozbrojenců odejde i několik pracovitých mužů, aby se jim starali o koně, vozy, stany a jídlo, brzy také o vydobytou kořist, kdo jejich práci zastane ve dvorci? Aby nakonec ještě nechtěli po něm, aby pracoval! U Skendů se nadřel dost. Ve dvorci se zatím dokázal dríně vyhnout. Všichni ho považují za skvělého vyprávěče. Takových si lidé váží. Kéž mu to vydrží i nadále.

Večer se pak svěřil vdově Ovistře. Zrovna spolu leželi na lavici pod dekami, ona schoulená u jeho boku. Přiznala, že ji to také napadlo, avšak sama se nechtěla zmínit. Třebaže ona samotná mívá povinností až až, že ji to kdykoliv hodně unaví, moc Rafisovi přeje, aby se dřině vyhýbal i nadále. Vždyť jí vyhovuje, dokonce přímo lahodí, že lehává pod jednou dekou s mužem, který nemusí dělat, co po něm chtějí. Nikdo mu nic nepřikazuje. A všichni ho uznávají. Snad to tak zůstane.

29.

- Krogala -

Stalo se, že Lemota Gedurcha vstoupila do domu svého syna, což se neděje často. Spíše se to neděje vůbec. Proto Krogala usoudila, že jde o něco hodně vážného. S Lemotou Gedurchou přišla i její družka Kerchepa, skendská čarodějnice. Na obou viděla, že jim o něco jde, hlavně Kerchepa občas třesla oči a třásla se.

Velký Megh poslal pryč dhurgise Chubise a dovolil ve světnici zůstat pouze matce, její družce a Krogale. Potom promluvil, sice potichu, ale podrážděně: „Tak ty, matko, se Kerchepy zastáváš. Ale co když někdy použije kouzla proti tobě? Nebo proti mně? Anebo proti mojí ženě?“

„Ty, Krogalo,“ jindy hrdá a neoblomná Lemota Gedurcha skoro prosila, „můžeš dosvědčit, že Vekveru neočarovala. Jenom ji chtěla odradit, aby tě neurážela. Proto jí ukázala tu loutku s její podobou.“

Dobře si pamatovala, jak v druhý den svatby šla s Kerchepou do domu Lemoty Gedurchy a kráska Vekvera proti ní vyběhla. Kerchepa jí ukázala loutku, která se té holce podobala. Vekvera se zalekla a dala pokoj. Velký Megh obvinil Kerchepu, že Vekveru očarovala a poslala na ni kdovíjaké duchy, aby s ní dováděli po libosti.

„Byla jsem při tom,“ přikývla Krogala. „A jsem tetičce Kerchepě vděčná. A nemyslím si, že by ji očarovala. Jenom chtěla, ať mi nenadává.“

Kerchepa vděčně přikyvovala, uctivě však mlčela.

Vděčnost viděla i na tváři matky Velkého Megha. Ta ukázala Kerchepě na její objemnou sukni s objemnou zástěrou: „Ukaž, co tam skrýváš, ať zbytečně nemarníme čas.“

Kerchepa zvedla zástěru a pod ní na sukni visely všelijaké malé loutky, sešité z hadříků.

Velký Megh napřed vykulil oči a pak se sehnul, aby lépe viděl. S ním se sehnula i Krogala.

Těch loutek! Tolik podob. Mužské, ženské, černovlasé, blond, zrzavé. Všechno hezky seřazené, zřejmě aby se Kerchepa nespletla, když sáhne poslepu.

„Nosíš je pořád?“ obrátil se Lemote Alkonis na obviněnou.

Přikývla. A horlivě se přidala i jeho matka: „Já o nich vím. Dobře o nich vím. Žádná z loutek nepatří nikomu z lidí. Kerchepa jenom straší drzé, aby dali pokoj. Nic víc.“

Velký Megh se rozesmál a jeho smích se začal rozléhat určitě i daleko za domem. Rozesmála se i Krogala. To je dobré! To je dobré! Líbilo se jí, jak Lemota Gedurcha za svojí družkou stojí.

„Matko, odved' si svoji čarodějnici,“ řekl potom Lemote Alkonis, zatímco se řehtal jako pominutý. Lemota Gedurcha uchopila starou Kerchepu za ruku a odvedla ji.

Krogala vyšla za nimi. Ven z domu.

Mezi přecházejícími dhurgisy a jinými ozbrojenci náhle uviděla pestře oděnou Dheilanu a ještě pestřejší šaty tří scholtských žen, se kterými se už poznala. Všechny se radostně usmály, sotva ji zahlédly, a pospíchaly k ní. Objaly se s ní jako s nejlepší přítelkyní. Ani ona nezůstala pozadu v projevení přízně. Dokonce objala i Dheilanu, že se až sama sobě divila. No, když se všechno uložilo zrovna takto a ne jinak.

Do domu Velkého Megha je pozvat nemohla, dům se brzy naplní hosty a v jejich rámusu, překřikování a výskotu by si ženy opravdu moc nepošpítaly. Obrátila je tedy k domu Lemoty Gedurchy. K jedinému místu, které jí připadlo vhodné.

Lemota Gedurcha snadno pochopila, že jde o návštěvu víc než vzácnou. Dosud nikdo se scholtskou krví do jejího domu nevstoupil. Ani žena, ani muž, ba ani dítě. Akorát její znalost skendského jazyka na dohovor nestačil. Nemohla pomoci ani její družka Kerchepa. Musela tedy opět projevit milou vděčnost Krogale.

Ženy scholtských vůdců se velmi živě zajímaly o Lemotu Gedurchu. Začaly se tázat i na další věci. Velkooká Savsara se vyptávala na zlato, jantar a jiné ozdoby, které viděla na Lemotě Gedurše. Krátkovlasá Risira zase nemohla pochopit, jak lidé mohou žít na jednom místě po celý svůj život, aniž by procestovali jiné krajiny. Nejútlejší a nejhezčí z nich, Makuza, chtěla vědět, co všechno zdejší velmoži, hlavně Lemote Alkonis, vyměňují s kupci za vzácné předměty.

Lemota Gedurcha odpovídala s nadšením, vědoma si dobře, že kdyby ji tyto scholtské ženy neuznávaly, takto by s ní nehovořily. Vůbec by se na nic nevyptávaly. Rozhodně ne tak srdečně. S úctou je pohostila medovým pečivem a ředěným vínem.

A Krogala? Dost se přitom nudila. A to překládání a vysvětlování všelijakých drobností ji vůbec nebavilo.

Zato se opravdu nenudila, když vzácnou návštěvu vyprovodila za bránu, kde se před ní z ničeho nic objevila scholtská vědma Furka Marmaha a s přimhouřenýma očima jí zašeptala zblízka do tváře:

„Ty nejsi Krogala. Jsi někdo úplně jiný.“

Vědma se obrátila a nečekala, až ji někdo bude doprovázet. Odcházela a opírala se přitom o zakřivenou hůl.

„Co ti to řekla?“ skoro do ní strčila Dheilana. „Co to bylo? To je přece Marmaha.“

Krogala se ale jen dívala za odcházející vědmou.

„Nevím, nerozuměla jsem.“

Co by měla říkat. Vždyť opravdu nerozuměla.

Nechápaly ani scholtské ženy. Ale nezdálo se, že je to nějak trápí. Spíše se Krogale zdálo, že svoji vědmu považují za pomatenou.

30.

- *Matvalis* -

Už déle nemohli vydržet, jak jim všem kručelo v břiše. Na to, aby se živili trávou nebo drcenou kůrou stromů, jak kdysi slýchávali o dávných odvážlivcích, neměli žaludky. Nikdy nic takového nejedli, ani nemuseli. Když nic jiného, pak hrachu nebo hrachové mouky na tvrdé placky vždycky zůstávalo dost. Kdyby alespoň hrách měli zrovna teď. Třeba by i docela malý ohýnek zkusili. Třeba.

Takže vůdce Matvalis rozkázal. Věděl o malé osadě, kde zrovna nemusí čekat žádné schopné muže, jenom dva staré, co sotva chodí, a tři dospělé ženy, starající se o drobotinu. Dvě stařeny, které tam viděl, nepočítal. Vždyť se celé třesou a sílu nemají žádnou, když se o hole opírají, jako by veslovaly v člunu.

Matvalis dobře věděl, kde osada je. Zavedl tam většinu svých druhů, zatímco dva ponechal ve skrýši, aby hlídali věci. A měli štěstí, alespoň v tom, že v osadě zrovna nenarazili na žádné dospělé muže. S výhrůžně napraženými sekerami a oštěpy udrželi u zdí chat všechny, kdo se naskytli. Prohledali, co mohli. Kořist skutečně získali, pro ně určitě výtečnou. Aspoň na zahánění hladu. Dva kusy uzené slaniny, náruč sušeného masa, krájeného na pásky, tři pytlíky mouky a mísu sádla. Nikomu neublížili, jenom lidi okradli o jídlo. Stejně věděli, že něco mají ukryté v zásobních jámách, takže hladem strádat nebudou. Vždyť jim ponechali všechny slepice. Nehodlali se déle zdržovat, takže Matvalis ukázal svým druhům, aby zmizeli mezi stromy a keři, zatímco ještě stál a hlídal s napjatým lukem.

Zato ve svém úkrytu se dočkali překvapení. Dva mladíci, kteří tam měli hlídat věci, zmizeli. Přes to, že veškeré věci zůstaly. I štítý se zamazanými znaky. I další zbraně.

Matvalise napadlo, že oba nedůslední hlídači se potloukají někde poblíž. Začal běhat kolem dokola a někteří mladíci s ním, akorát vždy v jiném

směru. Vtom jeden z nich přiběhl celý uřícený a ještě potlučený a poškrábaný, jak v rychlosti o něco zakopl a proletěl trnitým křovím.

„Dostali je! Oba je vedou!“ vydýchal se a celý se třásl, když ukázal za sebe. „Tam jsou. V dolině!“

Vsichni se rozběhli, kam jim ukázal. Zastavili se na samém okraji srázu a viděli, jak v dálce několik mužů táhne a strká dva spoutané mladíky. Někteří je poháněli i kopanci.

Děs a hrůza! pomyslí si Matvalis.

Pokusit se o jejich osvobození? Šílenství!

Vždyť sotva stačili okrást několik bezmocných. Ale tamti dole?

S nimi by si neporadili. Ještě by ohrozili sebe.

Rychle pryč. Někam daleko. Ale kam?

31.

- Krogala -

Stále myslela na svého hrdinu. Vzpomínky a představy se jevily ještě naléhavěji, než předtím. Tím spíš, že v sobě zřetelně cítila nový život. Kus jeho samého. Kdyby jenom mohla s ním být, vždy alespoň krátce, když už to jinak není možné. Tak ani pořádně neví, zda ještě je naživu. Anebo ji navštěvuje ve snech z jiného světa. Že neví? A co škytání, které ji přepadá kdykoliv, ve dne i v noci? Proč tolik pochybuje, zda je pořád ještě mezi živými? Určitě je! Jinak by se jí neozýval.

Velký Megh k ní už nějaký čas nechodil na noc, něžnosti s těhotnou ho nelákaly. Raději se dlouho do noci opíjí se svými dhurgisy a dalšími, s nimiž se chystá na výpravu. Nejčastěji vedle, v mužském domě. A ona? Kolikrát ani usnout nedokáže. Tolik smíchu, zpěvu a křiku. Někdy se pouštějí do tanců a jejich zbraně duní a zvoní. Ale jí se zdá, že někteří jsou spíše nervózní, než bojechtiví. A jeden před druhým se chvástají, jak jsou chrabří a dokonalí se zbraněmi a jak dokážou řídit koně v boji. A ona? Všem rozumí, každému slovu, ačkoliv by kolikrát raději nerozuměla. Kravál k ní doléhá přes stěny, někdy všechno duní, když hlupáci skáčou, nebo co všechno tam vyvádějí. Jsou opilí, hrubí, bezohlední. Zato její hrdina je úplně jiný. Pořád si ho připomíná. Poprvé, když se rděl rozpaky. Potom, jeho běsnění a řev naráz ustaly, když ji uviděl na hradbě a nechal ji uniknout. A dvakrát pod svatým vrchem žen. Nešlo o pouhé příjemnosti a něžnosti. Něco takového ženy s muži neprožívají běžně. Tady mělo účast samotné nebe i s podzemím. Se všemi mocnostmi, které je obývají. Neuvěřitelná síla, kterou cítila. Z něho i ze sebe zároveň. Nemělo to s ničím lidským nic společného. To jim velké mocnosti propůjčily moc, která kdysi dávno, na počátku věků, tvořila svět a všechno živé. Jinak si to nedovede vysvětlit. Právě tato síla stvořila život v ní samé.

Šíleně ráda by se opět se svým hrdinou setkala. Pokud možno úplně stejně, jako předtím. Opět při aktu tvoření. A pokud velké přání nevyjde,

bude na něho myslet. A pořád si ho připomínat. Při tom, když prožívá příjemnosti s Velkým Meghem. Ale i když leží sama, s rukama pod přikrývkou.

Také by se ráda dozvěděla víc o velkých ženských tajemstvích. Svatá Alchavtla jí něco naznačila o prstech pod přikrývkou. Zato vědma Bokerta prozradila něco víc. Ta holka, Vekvera, má mít něco společného s velkým tajemstvím. Kdo to v ní vyvolal? Normální muž asi sotva.

32.

- *Matvalis* -

Všichni se ukryli v křovinách. Toho dne u svaté jeskyně vládl pořádný ruch. Přijížděly a odjížděly vozy i skupiny jezdců, přicházeli a odcházeli i pěší. Nebylo těžké uhádnout, na co se lidé vyptávali. Zdaleka nejenom na zdar úrody a zdraví. Hlavně je zajímalo, co nastane, až všichni proslulí velmoži se svými bojeschopnými muži odejdou na dalekou výpravu. Matvalis si také všiml, že přicházeli i svatí muži z jednotlivých dvorců, ctění Mendhisové. Neodcházeli, ale naopak zůstávali, na rozdíl od všech ostatních. A shromáždilo se jich opravdu dost. Ani jich v životě tolik nikdy neviděl pohromadě. Netušil, že jich je až takové množství. Jistě se zde sešli, aby dlouze rokovali, svatí mezi svatými. Proto už se smířoval s tím, že toho dne Selise Godchalise o samotě nezastihne. A nespletl se. Po setmění se před svatou jeskyní rozhořela hranice a kolem ní se usadili a postávali Mendhisové. Promlouval k nim Selis Godchalis společně s hlavním kovářem. Tehdy Matvalis usoudil, že se musí vzdálit. Když svatí rokují, obyčejní lidé u toho být nesmějí. Odplížil se a vyhledal své druhy. Společně usnuli v úkrytu.

Brzy ráno, sotva se rozbřesklo, se Matvalis připlížil k chatám před Býčí jeskyní a zabouchal na dveře jedné z nich. Dveře se otočily a přes práh se vyklonil Selis Godchalis, rozespálý a nerudný. Když však poznal Matvalise, rychle ho vtáhl dovnitř.

Rozhovor nebyl dlouhý. Zato Selise Godchalise náležitě probudil: „Povídáš, že dva z vás chytili. Tak kde se to vlastně stalo? Snad je nenapadne mluvit o mně.“

„Určitě ne, Selisi Godchalisi,“ ujišťoval ho Matvalis, ale asi nepůsobil příliš jistě. „To si nedovolí.“

Selis Godchalis začal jednat. Okamžitě se probral, venku se opláchl vodou ze štoudve a chystal se někam jít. Matvalisovi řekl, ať se společně se svými druhy ukryje zase v té samé chatě, jako předtím, než odešli. Že za nimi

někoho pošle. Stalo se. Zabydleli se v chatě, kterou opustili na konci léta. Ještě toho dne za nimi přišli dva kováři, jeden mladý, druhý o něco starší. Přinesli jim pytle a koše s jídlem. Skoro vůbec nemluvili a rychle se vzdálili. Ti dva přišli na druhý den s dekami a řekli, že jejich zajatí druhové už byli odvedeni do dvorce Velkého Megha, aby je tam dhurgisové vyslechli. A také prozradili, že Selis Godchalis tam poslal kováře s žádostí, aby mu dodali nějaké dva lumpy k veřejnému upálení. Blíží se přece velký svátek s velkolepou podívanou. Kováři víc nevěděli, ale i tak jejich zpráva zapůsobila velmi krutě. Dva z nich budou upálení? A dokonce nedaleko. Před Býčí jeskyní. A lidé se přijdou podívat. A co když dopadnou i ostatní. Co s nimi udělají? Co udělá Selis Godchalis?

Příštího dne přišli opět ti samí dva kováři. Sotva je Matvalis uviděl, jak se derou do vrchu a vzpírají koše s jídlem, už se bál, co dalšího se dozví. Ovšem kováři se usmívali a starší z nich promluvil:

„Velký Megh, Lemote Alkonis, nemá čas. Chystá se na výpravu. Dhurgis Chubis prohlásil, že nebude živit nějaké darebáky, ať si je vykrmuje Selis Godchalis, když je chce upálit. Takže nám je poslal.“

„Kde jsou teď?“ vyzvídala Matvalis.

„Selis Godchalis je drží spoutané v jedné chatě,“ usmíval se kovář. „Ale nikdo k nim nesmí.“

Matvalis seběhl s oběma kováři se svahu a sám se vydal k Býčí jeskyni, zatímco ti dva šli po svých.

Také Selis Godchalis se usmíval, když uviděl opatrně se plížícího Matvalise. Vyšel mu vstříc. Ovšem opatrně, aby je spolu neviděl nikdo nepatřičný.

„Selisi Godchalisi,“ zašeptal Matvalis, krytý křovím. „Slyšel jsem, že jsou tady.“

„Jsou zmláceni, ale nic neprozradili,“ rovněž zašeptal svatý muž. „Ale musíte chytit nějaké dva Skendy a ti budou upálení místo nich. Ještě je dost času. Až bojovníci odtáhnou.“

„Dva Skendy?“ zhrozil se Matvalis. „Jak to máme udělat?“

„Jinak zemřou tvoji přátelé,“ obrátil se Selis Godchalis k odchodu. „Jak jsem řekl, ještě je dost času. Ten ale utíká hodně rychle.“

Už viděl jenom vzdalující se záda svatého muže. Zhrozil se. Jak to udělat? Střelit z dálky dva bojovníky, to by ještě šlo. Ale zajmout dva živé a zdravé Skendy? Všichni jsou zkušení v boji.

Což se určitě nedá říct o jeho strážcích ohňů.

33.

- Rafis -

Nastal velký den pro mnohé. Ne však pro Rafise. Ten se jen rozhlížel, koho uvidí. Velké sročení jezdců a pěších. Hotový mumraj. Všichni ozbrojeni, jak se náleží. Skoro ani vozy Velkého Megha nemohly projet, kolik je ve dvorci všelijakých lidí. I takových, které tam dosud nikdy neviděl.

Nakonec se všichni nějak seřadili, jízdní i pěší. Každý kromě zbraní ještě nějakou krosnu, pořádnou mošnu nebo vak.

Zahlédl Krogalu, zrovna vystupovala na vůz. Pomohl jí Velký Megh, který jí shora podal ruku. Vůz se pohnul a ona se ohlížela, až ho uviděla. Její oči značně posmutněly. Věděl proč. Že to není kvůli němu, ale kvůli Gudmegisovi. Vždyť ani neví, jestli se s ním někdy vůbec ještě setká. A on ví, že ona by moc a moc chtěla. Vždyť ji zná.

Otáčela se za ním, dokud vůz neprojel bránou.

Ano, rozumím ti, Krogalo, pomyslel si. Vyřídím mu tvůj vzkaz. Ovšem jestli se s ním já vůbec ještě někdy setkám. Moc rád mu vyřídím. Na mě se můžeš spolehnout. To zase víš ty. Krogalo, holčičko.

Prostranství ve dvorci se pozvolna vyprazdňovalo. Ubývalo vozů, koní a ozbrojenců. Zato přibývalo zvědavců, kterým se uvolnilo místo. Nejvíce se jich shromáždilo u brány a za bránou. Sledovali průvod, který se táhl k táborům Skendů a Scholtů. Tam už se také tvořily dlouhé průvody. Něco z toho Rafis zahlédl přes otevřenou bránu. Avšak více ho zaujalo, co uviděl před mužským domem.

Lemota Gedurcha, jak byla vždycky zvyklá, něco velmi stroze nařizovala dhurgisovi Chubisovi. Ten zprvu naslouchal. Zdálo se, že velmi ochotně. Ovšem zvolna se jeho původní postoj měnil. Napřimoval se. Dokonce se zlostně ušklíbl, až se Lemota Gedurcha zalekla a zmlkla.

Chubis jí něco řekl dost důrazně a rukou ukázal k jejímu domu. Poslal ji pod střechu. To podle všeho mělo znamenat, že už nehodlá plnit její příkazy. Něco se přece změnilo.

Pyšná žena zřejmě nehodlala hned poslechnout, snad aby neutrpěla její důstojnost matky Velkého Megha. Zrudla ve tváři, ale šla. Přesně tím směrem, kterým ji vykázal dhurgis Chubis. Nyní už první muž ve dvorci. Brzy i první muž v celé krajině. Dokud se nevrátí Velký Megh.

34.

- Krogala -

Odjížděla hrozně nerada. Raději by zůstala. Už ten obřad, který vykonali nejen svatí muži, ale i vědmy a další svaté ženy, jí nepřidal na náladě. Bylo jí podobně, jako když se jí otec zřekl, aby se mohla klanět jinému ohni. Tomu, který hoří v domě Lemoty Gedurchy.

Lemote Alkonis jí ochotně podal ruku a vytáhl ji na vůz, avšak za bránou už na ni čekal vůz se stanem, jaké mívají Skendové a na jaké byla odjakživa zvyklá. V pojízdném stanu už neseděla na tvrdém dřevě, nýbrž na vycpaných poduškách. Takže se jí leželo a sedělo vcelku pohodlně. Mohla se ohlížet po krajině, ale také po nekonečně dlouhém průvodu. Moc ji potěšil otec Konugu Arvis, který za ní přijel a uvázal její milou kobytku k čepu pojízdného stanu.

„Je tvoje!“ zavolal na ni otec a pohnal koně, aby se co nejdříve zařadil ke svým.

Vůz sice drkotal na hrbolech a kamenech, vyčnívajících z cesty, avšak podušky mírnily otřesy. V tomto ohledu si nemohla stěžovat. A pokaždé, když uviděla svoji kobytku, poslušně následující vůz, se jí nálada zlepšila. Aspoň trošičku.

Brzy ji vyhledala Dheilana. Přešla z koně na vůz a uzdy se chopil jezdec, který ji doprovázel a pak pokorně následoval vůz vedle kobytky. Obě s Dheilanou hovořily o překot, o čem jen mohly, jako by se bály, že si třeba náhodou nedokážou říct úplně všechno. Nakonec ji vcelku těšilo, že Dheilana se s ní chce přátelit. Vždyť nikoho víc spřízněného nablízku nemá.

Ovšem mnohem raději by uvítala u sebe někoho úplně jiného. Toho, jemuž posílá své myšlenky a on jí zase posílá svoje. Ještě by se moc ráda zjevovala v jeho snech. Vždy jenom nádherných. Aspoň tak. Když už nemohou být spolu. Doopravdy spolu.

35.

- Gudmegis -

Muži za ním přicházeli s rozpaky. Mnohé z nich ani neznal. Až ho překvapilo, kolik je těch, kteří věděli, kde se ukrývá. Ne každého z nich už předtím viděl. Takže kdekdo už nějakou dobu věděl, že ho snadno najdou mezi pastýři Atreise Glankise. Je skvělé, že se mezi tolika muži nenašel žádný zrádce. Velký Megh by jistě náležitě odměnil toho, kdo by mu pomohl dopadnout Gudmegise sun Bergha. Odměnou by jistě neskrblili ani Skendové. Určitě si moc dobře pamatují, jakým způsobem zastavoval jejich útoky v Molbeře. Nebýt jeho zásahů, určitě by Molbera padla dřív.

Podle těch, kteří přicházeli a on s nimi hovořil, poznal, že obavy Atreise Glankise před odjezdem na výpravu se naplnily. Nakonec si Velký Megh vyžádal víc ozbrojených mužů, než zněly jeho původní výzvy. V krajině, jak se zdá, nezůstalo příliš mnoho takových, kteří se zbraněmi opravdu umí. Kromě starých mužů samí neohrabaní zemědělci nebo pastevci. A také všelijací řemeslníci. Ani jedni, ani druzí, ani třetí nejsou žádnými bojovníky. Možná trochu pastevci, aspoň někteří. Ale dobří jako dhurgisové určitě nejsou. Do nich mají hodně daleko. Vždyť ani on, slavný Gudmegis, to se zbraněmi kdovíjak neumí. Nikdy předtím se necvičil, jako se cvičí dhurgisové. Pravda, on se přes celou zimu usilovně snažil, ale sám vidí, že to nestačí. Avšak u něho je to něco jiného. Což mu pořád zdůrazňuje Mendhis Deruchis. On dostal moc a sílu, o čemž se obyčejným mužům ani nezdá. Pravda, s dýkami, štítem a sekerou on aspoň trochu umí a může lidi učit. A také bude muset. Pokud se z nich mají stát bojovníci.

Chodí za ním i Mendhis Deruchis. Přišel hned, sotva z okolních dvorců odjeli Atreisové se svými vozy, hloučky i houfy. Mudrc sledoval počínání mužů při soubojích a nadšením neoplýval. Spíš naopak. Sice se jeví jako silní muži, plní chuti se učit, avšak v boji s kterýmkoliv zkušeným Skendem by neměli šanci, pokud by stanuli proti sobě. Sekera proti meči, oštěp proti oštěpu. Stávali by se snadnými cíli. Velmi snadnou obětí.

„Ale něco s tím uděláme,“ mínil Mendhis Deruchis. „Najdeme několik skvělých bojovníků a ti se ujmou těchto chlapců.“

A ještě se od něho Gudmegis dozvěděl, že ve dvorci Velkého Megha zůstalo několik dhurgisů a vede je Chubis. V táboře Skendů zůstal oddíl jezdců, který má Chubisovi pomáhat udržet krajinu v klidu. Pro případ, že by vznikly nějaké potíže. Velký Megh se vyjádřil, že Skendové krajinu ochrání. Avšak, jak dodal Mendhis Deruchis, než odešel, Skendové určitě nehodlají krajinu chránit. Důvody jsou zřejmé. Zůstali, aby doprovázeli průvody s kořistí a se zajatými lidmi. Skendové hodlají zajistit bezpečí Skendům. Nikomu jinému.

„O svoji obranu se lidé naší krajiny musí postarat sami,“ podotkl svatý muž. „To za nás neudělají. Ani dhurgisové. A už vůbec ne Skendové.“

Nebylo těžké uhádnout význam jeho slov.

36.

- *Matvalis* -

Matvalis opouštěl úkryt a chodil sledovat, zda se něco děje s oběma uvězněnými druhy. Cítil výčitky. Strážci ohňů se dosud ani nepokusili zmocnit se dvou Skendů, jak navrhoval Selis Godchalis. A přitom čas velké zápalné oběti se blíží. Jako každý rok ve stejný den, když upalují dva zločince v ohromné figuríně z proutí. Snad ho něco napadne. Ti dva vězni si něco tak děsivého nezaslouží. Oni a zločinci? Akorát zapálili ohně na kopcích. Ničeho horšího se nedopustili. Dokonce ještě nikdy ani nic neukradli. Jsou úplně nevinní. Jejich jediné provinění je, že už nechtěli dělat, co po celý život dělali jejich rodiče. Zatoužili stát se bojovníky, aby změnilí svůj vlastní úděl. Alespoň většina z nich.

Kolem chaty, kde ti dva vězeli v poutech, se nic zvláštního nedělo. Zato jinde, kolem chat, hlavně před jeskyní, se scházeli všelijací lidé. S nimi hodně rozmlouval právě Selis Godchalis. Sjížděli a scházeli se za světla i za tmy. Za soumraku vstoupilo do jeskyně poměrně hodně mužů, o kterých nepochyboval, že jsou to svatí muži z mnoha dvorců a osad. Vstupovali do vody potoka, brodili se proti proudu a mizeli v nitru jeskyně. Jejich rokováání určitě netrvalo až do rána, neboť když se Matvalis připlížil po rozbřesku, Selis Godchalis ještě před skálou něco probíral s jedním z Mendhisů, zatímco po ostatních ani vidu, ani slechu. Matvalis nepochyboval o tom, že to je Mendhis Deruchis. Podle jeho bezděčných posuňků totiž usoudil, že hovoří o Gudmegisovi. Náznak rány palicí byl víc než výmluvný. Alespoň se to tak jevilo Matvalisovi.

Když host odešel, sešli se na tomtéž místě kováři. Přivedl je hlavní kovář Gludis. Selis Godchalis s nimi hovořil a oni se pak vrátili toutéž cestou, kterou přišli. Později ale Matvalis viděl projíždějící vozy s kováři. Dosud ani netušil, že mají až tolik vozů a koní. Třebaže šlo o koně zjevně staré a sešlé a žádný Atreis ani dhurgis by na ně nevsedl.

To jistě kováře rozesílá Selis Godchalis po celé krajině, usoudil. Nezapochyboval ani trochu. Skendové s Lemote Alkonisem odtáhli na výpravu a Selis Godchalis spolu s Mendhisy začali jednat.

37.

- Krogala -

Opevněné hradiště se vzpurně tyčilo na vysokém vrchu. Navršené valy, hluboké příkopy a palisády, na nichž se rojili bojovníci, pořvávající a výhrůžně mávající zbraněmi. Svah dosti příkrý, holý, jenom s občasným porostem, a k tomu ještě ne dost vysokým, aby aspoň trochu kryl útočníky. Nicméně Molbera vyhlížela ještě zlověstněji a stejně padla, vypálená do mrtě.

V houfu vyvolených přihlíží i Krogala, poplacává kobylku po hřbetu a šíjí. Vedle ní na tmavě černém oři Lemote Alkonis. Co chvíli se na ni obrací, aby mu sdělila, co prohlásil ten či onen znamenitý Scholt. O kus dál, mezi nejvyššími vůdci, poblíž Velkého vůdce Skendů, je vidět Dheilanu, vyšňořenou a s nablýskanými ozdobami. Skvěle proto splývá s nejproslulejšími. Také ona by jistě moc ráda věděla, co říkají tihle Scholtové, avšak to po svém Velkém vůdci, Chonši Konugu Sikelovi, žádat nemůže. Ten má úplně jiné starosti. Zrovna odeslal posla, muže, o kterém je známo, že tyto končiny procestoval mezi kupci a zná řeč zdejších lidí. Velký vůdce sice nechal vyplenit a vypálit celé rozsáhlé okolí, avšak hradiště je ochotný ušetřit. Za určitých podmínek. Samozřejmě jedině těch svých.

A zrovna všichni čekají, s čím přijede posel.

Vyvolení v houfu sledují jednoho jediného jezdce, Skenda, jak žene koně do výše k bráně s věžemi.

Jezdec něco huláká. Křiklouni na hradbách se mírní ve výkřicích. Sikelův posel opakuje své volání. Na hradbě se vztyčil muž v nablýskaném pancíři a se stejně tak nablýskanou přilbou. Místní velmož, každopádně hodně znamenitý. Ten obrací pozornost na sebe a na něco se ptá.

Posel dlouze huláká. Na hradbě, hlavně v okolí nablýskaného velmože, se ozývá nesouhlasné mručení. Dostatečně mocné, že ho je slyšet daleko. Velmož pak něco křičí dolů ke skendskému poslovi. Ten naslouchá a vůbec

ho to netěší. Zato křiklounů na hradbách přibývá a jejich řev sílí. Zní to jako posměch. Čím dál hlasitěji.

Posel se vracel zkroušený. Ani neměl dost odvahy zajet před svého Velkého vůdce. Avšak ten už čekal. A nikomu nedalo žádnou námahu, aby pochopil, jak vyjednávání dopadlo.

„Velký vůdče, Chonši Konugu Sikelo. Vůdce obránců hradiště nesouhlasí s tvými návrhy.“

Avšak Velkému vůdci Skendů, Chonši Konugu Sikelovi, se jeho řeč zdála příliš stručná.

„Pověz nám tady všem, co jsi mu navrhl ty,“ tvář a náhle křečovitý posed Velkého vůdce nevěstily nic dobrého. „No, bude to?“

Posel se rozkašlal, ale ovládl se.

„Přesně to, co jsi chtěl. Já, Velký vůdce zástupů a stád, bohy oblíbený, sám božské krve, chci po vás, abyste okamžitě složili zbraně a vydali hradiště bez boje. Zaručuji vám život. V opačném případě budou všichni vaši muži pobiti a ženy znásilněny.“

„A jak zněla odpověď?“ vyzvídal Chonši Konugu Sikela.

„Chtějí se bránit!“ vyhrkl posel.

„Co přesně pověděl ten jejich vůdce?“ trval na svém nejvýznamnější ze Skendů. „Chci slyšet každé slovo!“

Nastalo ticho, alespoň v houfu vyvolených a kolem něho. Znělo jenom ržání a frkání koní a jejich kopyta. Z dálky se nesly posměšné výkřiky, kterým nebylo rozumět.

„Řekl přesně toto,“ posel zřejmě přesvědčoval sám sebe, že jeho věrnost i důslednost ho ochrání. „Pověz tomu svému vůdci žroutů kravského lejna, tomu przniteli vlastní matky a dětí, že ho tady vykucháme a pohodíme vránám, ať si krákají nad jeho smradem.“

Opět ticho, ale jenom mezi vyvolenými. Mlčel i sám Velký vůdce zástupů a stád. Vydrželo mu to ale jen krátce.

Náhle prudce zabořil paty do slabin koně a chvatně se přiblížil k poslovi. Bleskově vytasil meč a vnořil čepel do nešťastníkovy těla. Meč vytrhl a bodal a bodal. Do jezdce, i pak, do spadlého zakrváceného těla, které se ještě na zemi trhalo v křečích.

Velký vůdce se napřímil a úkosem si prohlížel houf vyvolených. Pátral, jestli se náhodou někdo neusmívá. Když nic takového nezpovozoroval, vyšvihl se zpět na hřbet koně a krvavým mečem ukázal na oddíl skendských jezdců,

který se rozjel obloukem za rozestavěné houfy, aby některé z nich poslal do útoku. Jako první se rozjely a rozběhly spojenecké houfy. Krogala si stačila všimnout, že houf Lemote Alkonise zůstal tam, kde předtím vyčkával. Odechla si. Odechl si i Lemote Alkonis vedle ní. Dobře na něm viděla úlevu.

Do výše se sneslo ohromné množství šípů, směřujících nad vzpurný vrch, odkud padaly dolů s nesmírným hvízdotem a hučením. Z dálky se ozývaly výkřiky bolesti, nadávky a děsivé hrozby.

38.

- Rafis -

„Skendové přijeli!“ neslo se celým dvorcem.

Rafis vyběhl z domu, kde ořezával březové pruty na pletení košíků, když předtím vdově Ovistře nanosil náruče nařezaných lubů ke splétání košíčků.

Opravdu. Před mužským domem zrovna zastavili tři skendští jezdci. Přicházela k nim vědma Kerchepa, která se s nimi dokáže domluvit.

Vyslechla jezdce a zatím se před domem objevilo několik dhurgisů, mezi nimi i jejich vůdce Chubis, který promluvil ke stařeně a ona zase k jezcům.

„Vezou kořist a zraněné!“ vykřikl Chubis, sotva se od ní dozvěděl, co potřeboval.

Kořist a ranění? pomyslel si Rafis. Takže první průvod s kořistí a první zranění. Nejspíš jenom zranění velmoži. Brzy se ale přesvědčil, že vezou pouze jednoho velmože a osm obyčejných bojovníků.

A ten velmož. Rafis napřed netušil, o koho se jedná. Avšak uslyšel zoufalý výkřik: „Otče! Co je s tebou?“

To se Keslina vrhla k vozu, na němž ležel velmož s hrudí ovázanou zakrvavělými pruhy plátna. Krev už dávno zaschla, zřejmě ani nezbyl čas na výměnu obvazů. Ani u takového významného velmože, jakým byl Atreis Glankis.

Keslina hladí otce po vlasech a vousech.

„Neumírej. Mám tě moc ráda.“

„Zatím jsem naživu,“ pokusil se zraněný o úsměv, který mu příliš nešel. „Pojed' se mnou domů.“

„Nikam!“ vmísil se dhurgis Chubis. „Zůstane.“

„Nesmím, otče,“ rozpačitě se rozhlédla Keslina se slzami v očích. „Ale pořád na tebe myslím a myslet budu.“

„Gudmegise na ně,“ zasyčel Atreis.

„Co to říkáš?“ přiskočil k vozu dhurgis Chubis a s ním ještě dva dhurgisové. „Že ty víš, kde se ten lotr ukrývá!“

„Kdybych věděl, už bych ho na vás poslal, zlosynové,“ zašeptal zraněný velmož.

„Nevidíte, že mluví z horečky?“ vmísila se Keslina a viditelně se roztrásla.

Rafis dobře chápal její strach. Vždyť je z ní rukojmí. Záruka Atreisovy věrnosti Velkému Meghovi. A její otec si zrovna dovolil.

Dívčiny mu bylo hodně líto. Začal se o ni bát. A zároveň se začal bát i o Gudmegise. Vždyť právě Keslina vyřídila vzkaz od Krogaly a všechno vyšlo, jak mělo vyjít. Zdá se, že žádný problém nenastal. Takže o hrdinově úkrytu určitě ví Atreis Glankis. Zrovna ten zraněný velmož. Hlavně ať nic nevyzradí. Zbytečně provokuje.

A Chubis a jeho dhurgisové? Hleděli na sebe úkosem, jako by jeden od druhého žádal radu. Zrovna se asi na ničem nedohodli.

Vzápětí přijely další vozy a Chubis se svými muži začali mít jiné starosti.

Skendové žádali jídlo na delší cestu. Nejen pro sebe, ale i pro dlouhý průvod zajatců. Ty ubožáky Rafis uviděl jenom přes bránu. Nesmírně dlouhý zástup ve dvou řadách. Muži i ženy, všichni spoutaní. Snadno poznal, že Skendové vybírali jen takové jedince, kteří vydrží dlouhou cestu a útrapy s ní spojené. A pak? Chudáky čeká neskutečná dřina. Alespoň většinu z nich určitě. Budou to muset vydržet. Stejně, jako vydržel on.

Takže Chubis a jeho dhurgisové mají co dělat. Snad se jim ani nebude chtít myslet na to, co řekl zraněný Atreis Glankis. Snad.

Těžce zranění někdy hovoří hodně z cesty. Ale na druhé straně jsou často až příliš upřímní.

39.

- Gudmegis -

V těchto dnech Mendhis Deruchis zůstával s Gudmegisem a jeho muži. Jenom se občas vzdálil, aby se někde ukryl. Nebylo těžké se dovtípit, že svatý muž svoji samotu potřebuje, aby neztratil přízeň mocností jiného světa.

Po jedné takové vycházce ukázal Mendhis Deruchis na kus dřeva a řekl: „Gudmegisi, až tě nikdo neuvidí, vytrhni mi z toho dřeva kus třísky, skoro na loket dlouhý, ale ať tě při tom opravdu nikdo neuvidí.“

Stalo se. Zrovna když se všichni muži a mladíci cvičili v boji v malém údolíčku, které se dalo dobře střežit před nevítanými hosty. Třísku uschoval pod halenou a odnesl ji Mendhisovi Deruchisovi. Ten si ji ukryl do záhybů pláště a pravil s důrazem: „Gudmegisi, sun Berghu. Teď mi odpřísáhni, že o této třísce nikomu nic neprozradíš. Ani kdyby tě mučili.“

„Přísahám.“

Když všichni přestali cvičit se zbraněmi, upoutal jejich pozornost Mendhis Deruchis, který k nim promluvil. O bohu Deitarésovi, který sestoupil z nebe v dřevěné soše. Tento bůh se kdysi dávno objevoval a zase mizel.

„Třeba Gudmegisovi se projevil jako ohnivý muž s býčí hlavou. Dával mu sílu z nebeského i pozemského ohně. Ale teď už je to jiné,“ zahleděl se svatý muž na Gudmegise, zřejmě aby mu připomněl přísahu. „Gudmegis sun Bergh, velký hrdina, už nedostává svoji moc a sílu jako předtím. Teď už Deitarés sestoupil z nebe na zem. Je mezi námi.“

Mendhis Deruchis zalovil v záhybech svého pláště a vyprostil třísku, kterou obdržel od Gudmegise. Zvedl ji nad hlavu.

„A tady je kousek dřeva, který se při pádu z nebe na zem odlomil ze sochy. Svatá věc!“

Muži a mladíci s úžasem zírali na dřívko v dlani svatého muže.

Zíral i Gudmegis. Moc rád by prozradil, jak to s třískou opravdu je. Avšak přísaha!

Raději se zahryzl do rtů. Sklonil hlavu.

Je lépe zírat dolů. Na trávu.

40.

- Gudmegis -

Vzápětí se přihnul chlapec, ještě výrostek, celý uřícený. Nohy se mu podlamovaly.

„Nepřátelé! Nepřátelé!“ volal už z dálky. „Mučí Atreise Glankise!“

„No, počkej, kde jsou?“ rozběhl se mu Gudmegis vstříc. S ním se rozběhli další muži.

„Ve dvorci,“ zastavil se chlapec a vydýchal se. „Je jich hodně.“

„Víc než nás?“ vyzvídal Gudmegis.

„Asi stejně,“ chlapec málem klesl na ruce, avšak ovládl se. „Jsou od Rivakise, některé znám.“

Rivakis, připomněl si Gudmegis, co zažil v lesní osadě vojků. Intriky a nepřátelství. Takže Rivakis odjel na výpravu, ale v jeho klanu podle všeho zůstalo dost bojeschopných mužů, věrných Velkému Meghovi. Čím je Atreis Glankis tak podnítil? Vždyť utrpěl těžké zranění. Když bojoval na stejné straně jako Velký Megh.

Přišel i Mendhis Deruchis. Z dálky slyšel, o čem vedli řeč.

„První boj nás čeká, jak to vidím,“ odtušil svatý muž. „A ty, chlapče, jak se jmenuješ?“

„Vediš,“ zašeptal hoch, ohromený poctou, že jeho jméno chce znát někdo natolik slovný.

Mendhis Deruchis promlouval s chlapcem tiše, leč důrazně. Aby si vzal koně a pastevecký plášť s kapucí. A přesně mu pověděl, co má udělat. Hlavně rychle. Moc rychle. Chlapec, poctěný úkolem, se vzápětí snaživě dral do vrchu. A Mendhis Deruchis zvolal: „Všichni se připravte k boji!“

A opět vyprostil ze záhybů pláště dřevěnou třísku, o které předtím tvrdil, že pochází ze sochy, spadlé z nebe.

Všichni se chopili zbraní, které většinou měli po ruce. Zírali přitom na kousek dřeva nad hlavou svatého muže.

Gudmegis si zaběhl pro svoji palici. Cestou ho postihlo škytání. Jindy by ho potěšilo, ale zrovna mu vadilo.

Mendhis Deruchis hnál všechny před sebou, aby dorazili včas.

Před bránou dvorce už se řadila rojnice ozbrojených mužů k odchodu. Na voze, do kterého zapřáhli dvojici koní, leželo tělo muže, zabalené v příkrývkách. Akorát hlava s dlouhými vlasy a vousy zůstala bez pokrývky.

„Chtějí odvézt Atreise Glankise!“ vykřikl Gudmegis a s těžkou palicí v rukách se rozběhl proti rojnici mužů. Ostatní vyběhli za ním.

„Zachraňte Atreise!“ volal za nimi Mendhis Deruchis.

Gudmegis zpomalil. Zastavil se. Zvedl nad hlavu palici a zahleděl se k obloze. Temná, pokrytá mračny, plnými deště.

Nic nepřicházelo. Žádný hlas shůry neslyšel. Ani jemu se nic nevydralo z hrdla.

A palice? Nesmírně těžká a tvrdá.

Zůstal stát. Ti muži vyšli naproti.

Ohlédl se. Muži za ním se zastavili a zírali. Na něho, na přicházející nepřátele. Na sebe navzájem.

Co to?

Náhle se mračna pootevřela a zasvítilo světlo. Pohlédl nahoru a cítil, že síla už přichází. Avšak znovu se mu začalo škytat a sílilo to v něm. Až natolik, že nedovolilo té ohromné síle, aby na něho sestoupila. A jenom škytal a škytal.

Je konec, pomyslel si. Pokud škytání nepřemůže, bude po všem.

„Baldeiasi! Pomoz!“ zašeptal úporně. A připomněl si, co mu před časem řekla vědma Bokerta. A co už použil, když odcházel z Molbery: „A tebe také prosím, Schalmo, Stříbrná panno!“

Vtom zezadu zazněl řízný hlas: „Pohledte sem! Na svatou věc! Víte, co jsem vám řekl!“

To Mendhis Deruchis zvedl nad hlavu dřevěnou třísku.

Zapůsobila. Až překvapivě.

Ne však na Gudmegise. Jeho palice až natolik ztěžkla, že mu vypadla z dlaní. A ještě koncem toporu ho udeřila do stehna, až málem padnul na kolena. A škytal, až ho uvnitř rvalo.

Zato jeho muži a mladíci.

Právě do nich vjela síla. Až neuvěřitelně. Rozběhli se proti rojnici nepřátel.

Gudmegis se ohlédl. Mendhis Deruchis drží nad hlavou obyčejný kus dřeva. Zrovna v té chvíli rozhodně nešlo o obyčejnou třísku. Alespoň pro ty nadšené.

Ti krutě lámali odpor. Velice snadno posráželi na zem všechny, kteří nestačili uprchnout. Na koních i po svých.

Obyčejný kus dřeva.

Kdo by tomu věřil?

41.

- Rafis -

Čeho se obával, se stalo. Přišel si pro něho jeden z mužů, kteří ve dvorci obstarávali potřebné práce. Jmenoval se Serchis a nikdo si to s ním nechtěl rozházet. Serchis vstoupil do jizby vdovy Ovistry a ukázal na Rafise: „Potřebuji tě.“

Nepomohlo by nic na světě. Ani kdyby se za něho přimluvila vdova Ovistra.

Serchis ho poslal do světnice, kterou dobře znal. Přespávala tam Angua, Keslina, Bebela a další děvčata i dva malí chlapci, děti významných Atreisů. Všichni jako důležitá rukojmí, aby Velký Megh měl koho okamžitě potrestat, kdyby jejich otcové odmítli poslušnost.

Všiml si, že Keslina s Bebelou sedí stranou, zády k ostatním. Stále spolu špitají. Není jim rozumět, avšak on chápe. Sám viděl, když přivezli a odvezli Keslinina otce, těžce zraněného. Dobře slyšel, co Atreis řekl dhurgisům a jak oni na to zabrali. Není divu, že obě děvčata jsou znepokojena.

On sám jim nehodlal nic říkat. Raději si hleděl toho, co mu nařídil Serchis. Sebral popel z vyhaslého ohniště. Ani přesně nevěděl, o jaký oheň šlo.

A zrovna, když vycházel ven, málem vrazil do výrostka v hrubém pasteveckém plášti s kapucí na hlavě.

Chlapec se kolem něho prosmykl beze slova a vpadl dovnitř. Zdálo se, že tam všechno dobře zná, přestože ho Rafis dosud neviděl. Ani ve dvorci, ani nikde jinde.

Venku stál kůň s dekou na hřbetě, ohlávka zaháknuta za trámeček na stěně domu.

Rafis ještě nestačil odejít ani k ohradám, když ta samá útlá postava v pasteveckém plášti s kapucí, zakrývající značnou část tváře, vyšla ven z domu, vzala koně za uzdu, vyšvihla se na koňský hřbet a pohnala zvíře, aby projelo bránou ven.

Mladý jezdec zmizel a vzápětí z toho samého domu vyšel chlapec a pospíšil si, aby co nejdříve prošel bránou. Nikdo ho nezastavil, nikdo si ho nevšímal.

Před mužským domem se objevil Chubis, poslal jednoho z dhurgisů do domu Lemoty Gedurchy: „Ať stará Kerchepe přijde sem, hned teď. Půjdeme do tábora Skendů!“

Dhurgis zabouchal na dveře domu a něco řekl ženě, která otevřela. Ta zavřela a za chvíli zase otevřela a něco pověděla, co se dhurgisovi vůbec nelíbilo. Dhurgis přišel za Chubisem: „Stará Kerchepe tam není, aspoň to řekla ta bába.“

Dhurgis Chubis máchl rukou směrem k domu Lemoty Gedurchy, ale to už u něho stál Rafis, který snadno pochopil, o co jde. Tlumočit mezi Chubisem a Skendy by mu šlo. Lépe, než pracovat rukama.

„Já mluvím jazykem Skendů,“ ozval se.

„Ty?“ obrátil se na něho dhurgis Chubis.

„Umí, to přece víme,“ přikývli ostatní dhurgisové.

„Ale ten muž má tady nějaké povinnosti,“ zničehonic se tam zjevil Serchis.

„Povinnosti?“ jízlivě se uculil vůdce dhurgisů.

„Lemota Gedurcha nařídila,“ trval na svém Serchis.

Avšak dhurgis Chubis jen s gustem procedil přes zuby: „Tento muž bude mít povinnosti jen ty, které mu poručím já sám. Rozuměl jsi?“

Přitom si významně poklepal prsty po rukojeti dýky, zavěšené v pouzdře pod masívním opaskem.

„Ale co Lemota Gedurcha?“ nehodlal se Serchis jen tak vzdát.

„Rozuměl jsi?“ pohlédl na něho dhurgis Chubis ostře. „Vyříd' to, komu chceš.“

Serchis se odpotácel. A Rafis vysypal popel na hromadu odpadků. Šel si umýt ruce.

Ještě, že tak.

Svoji úlohu tlumočnicka si Rafis opravdu vychutnal. Tím spíš, že šlo o zdvořilostní návštěvu, kdy se dhurgis Chubis pozdravil s vůdcem Skendů a ubezpečovali se o vzájemných dobrých úmyslech. Avšak když se vrátili zpět do dvorce, vůdce dhurgisů se vztekl, sotva se dozvěděl, že zmizela Keslina, dcera Atreise Glankise. Vždyť pobývala ve dvorci jako rukojmí a teď je pryč. Zrovna, když by ji jako rukojmí potřeboval. Vždyť přišla hodně špatná zpráva. Nějací bojovníci pobili několik mužů z Rivakisova klanu, když ti

zajali Atreise Glankise a chtěli ho odvézt a ztrestat za jeho názory. Moc dobře ví, co by s tou holčkou udělali. Avšak upláchla jim. A ke všemu ještě to nikdo nezjistil, pokud pro ni vůdce dhurgisů sám neposlal.

A Rafis? Měl ohromnou radost, že Keslina utekla. Tím spíš, že tušil, jak se to stalo a kdy. Jenom si hodně dával pozor, aby to na něm rozvztekaný Chubis nepoznal. Tvářil se proto hodně zkroušeně a docela mu to šlo.

42.

- Krogala -

Urazili už pořádný kus cesty. Za zády sloupy dýmu po vypálených dvorcích a osadách. Některým hradištím se vyhnuli, na ně dojde později. Až potáhnou zpátky, rozhodli nejvyšší vůdci. Ukazuje se, že pravdu měl spíše kupec Odujis, než vědma Furka Marmaha. Skendští a scholtští vůdcové se tváří spokojeně. Vždyť dochází na kupcova slova z tábora u Molbery. K postupujícím houfům se přidávají i místní velmoži se svými bojovníky a počínají si neméně krutě. Proti vlastním lidem, hlavně proti klanům, v jejichž čele stojí jiní velmoži, zřejmě jejich odvěcí rivalové a nepřátelé.

Bojovníci postupují dál, někdy ve dvou až čtyřech proudech, aby zabrali co největší území.

Kořisti přibývá. Ne každý souhlasí, aby ji odesílali do daleké stepi. Raději si ji vezou s sebou, obdobně jako nejvyšší scholtský vůdce Ambust Manmar s sebou pořád vozí svůj úžasný zlatý poklad. Avšak on si ho veze ze své daleké domoviny, zatímco ostatní si své poklady rozhojňují, jak se dá. Hlavně rabováním a zabíjením kohokoliv, kdo nestačí utéct.

A ona je na veškeré krutosti hodně citlivá. Není tomu dávno, kdy si všechno až natolik nepřipouštěla. Raději neviděla, zavírala oči, dívala se jinam. Ale v poslední době. Pochopitelně.

Nesmírně drsně na ni zapůsobilo, co viděla po jednom z masakrů. Scholtové se Skendy obklíčili hlouček lidí, několik ozbrojených mužů, avšak většinu žen a dětí. Neútočili na ně, ale jenom do nich stříleli z luků a házeli oštěpy. Hrozně se přitom řehtali, když viděli, jak z hloučku zůstávalo na nohou stále méně lidí. Baval se i Velký vůdce Scholtů, Ambust Manmar, který si také zastřílel, podle všeho s ohromnou radostí. Potom nastalo uřezávání hlav. Z nich pak strhávali skalpy tím, že rozřezali kůži na hlavě kolem dokola a popadli vlasy, zatímco lebky se z kůže samy svlékaly. Skalpy pak nosili k nohám Velkého vůdce, Ambusta Manmara, který jim vždy vesele pokynul, zřejmě radostí, že bude mít na další chlupatý oděv. Ale i na

utěrky, do kterých se vždy s chutí utírá a odhazuje je stranou a vždy se najde někdo ochotný z jeho lidí, kdo je posbírání a spálí v narychlo založeném ohníčku. To aby pot, sliny nebo možná i výkaly Velkého vůdce nemohly přijít do spárů místním čarodějům, bezpochyby mstivým, zákeřným a nesmírně zlým. Krogala veškeré krutosti nerada vidí. Většinou poléhává, nebo posedává v pojízdném stanu. Ráda by se vrátila zpátky. Kdyby to šlo, nejraději do stepi. Za matkou, na kterou hodně vzpomíná. Ale kdo ví, jak všechno dopadne.

Nejčastěji ze všech za ní chodí scholtská vědma Furka Marmaha. To od ní se nakazila velkými pochybnostmi. Ale také ona vidí všechno jako nesmyslné. Nač plundrovat, vypalovat, zabíjet. Raději v klidu a míru žít. Mít nablízku lidi, které má člověk rád a kteří mají rádi jeho. Totéž tvrdí i Furka Marmaha.

Vědma někdy mluví jako od samého počátku, když ji Krogala trochu víc poznala. Když ji Furka Marmaha odvedla z velkého stanu, kde probíhal sněm vůdců, a hovořila moc ponuře. O tom, jak celá výprava dopadne.

A teď? Většinou ta samá slova, stejná předtucha. Ale občas bývá jiná. Občas. Dokonce se usmívá. Ale ne jako Furka Marmaha, nýbrž jako vědma Bokerta. V něčem jsou si obě podobné. Právě v takových okamžicích, spíše jenom zvláštních záblescích. To se jejíma očima na ni dívá Bokerta. Jinak si to nedovede vysvětlit. Avšak Bokerta nezná řeč Scholtů. A Furka Marmaha zase rodnou řeč Bokerty. Anebo. Co když je všechno jinak a na tom, jakou řečí kdo mluví, vůbec nezáleží.

Důležitější je zřejmě něco úplně jiného.

43.

- Gudmegis -

Smutný pohled na statečného muže, který se chystá odejít na onen svět.

Gudmegis pozoruje propadlou tvář ležícího Atreise Glankise. Je jiná, než jak ji viděl předtím.

Keslina klečí u lůžka svého otce a oběma rukama tiskne téměř bezvládnou dlaň s nehybnými prsty. Nad ní postává Mendhis Deruchis a zdá se, že spíše naslouchá, co se děje venku, ve dvorci.

Vtom do místnosti vrazí muž, celý uřícený, pot na jeho tváři se leskne.

„První, který padl,“ sípá muž a lapá po dechu. „Atreis Chardegis.“

Atreis Chardegis? pátrá Gudmegis v paměti. Toho by v krajině měli všichni znát. Chrabrý muž chrabrého klanu.

„Kdy bude tryzna?“ opáčil Mendhis Deruchis klidně jako ten, který má zájem, aby se všechno vždy obešlo v poklidu.

„Holub přiletěl se zprávou,“ opět zasípal posel. „Tryzna bude za dva dny a dvě noci.“

„Kde?“ šeptl svatý muž a zjevně předvídal, co uslyší.

„Ve svaté jeskyni,“ zněla odpověď.

Mendhis Deruchis ještě podotkl: „Bez těla.“

Posel přikývl. Svatý muž se už na nic neptal. Jenom naznačil Gudmegisovi, aby s ním poodešel stranou a tam mu řekl jako ten, který nesnese žádné odmítnutí: „Dnes v noci se vydáme k Býčí jeskyni. Sami dva. Tam se budou odbývat tryzny za padlé v daleké cizině. Ale jen za Atreisovy. Za takové, kteří nosívají široké filcové klobouky s pořádně prohnutými okraji. Pochopil jsi, co jsem ti řekl?“

Gudmegisovi se jeho slova jevila, jako by zazněla odněkud z nebe, přes strop a střechu Atreisova domu. Tak nějak naléhavě a rozhodně. Raději proto nic nenamítal. Jenom přikývl, že souhlasí. Pokud svatý muž takto rozhodl, že tam půjdou oba, jistě ví proč. A nakonec, ve dvorci Atreise Glankise je zrovna dost mužů, kteří dokázali, že umí bojovat, když chtějí.

Určitě se na dva tři dny obejdou bez Mendhise Deruchise. Každopádně i bez Gudmegise sun Bergha. A hlavně, snad se mezitím nic hrozného nestane.

On sice není svatým mužem, jenom bojovníkem, ale i jemu je jasné, že jedině díky pohřbům bez těla se do krajiny vrátí nejvzácnější mrtví, i když zemřeli daleko v cizině. Zrovna, jako by přímo uložili jejich těla. Za života si nadmíru užívali darů země. Musí tedy něco vrátit. Nejlepší z nejlepších. Na bezvýznamných a obyčejných nezáleží. Ti ať klidně zůstanou, kde jsou.

Za soumraku za ním přišel Mendhis Deruchis v dlouhém temném plášti s objemnou kapucí a stejný plášť mu podal: „Budeme jako dva temní svědkové. Půjdeme za tmy a za tmy se vrátíme.“

Jak rozhodl, tak se stalo. Šli jenom za tmy, zatímco za světla se ukrývali v houštinách.

Před Býčí jeskyní pak Mendhis Deruchis vystihl chvíli, když nikoho neviděli nablízku ani v dáli. Vstoupil do potoka, krácel proti proudu a skalním vchodem do jeskyně. Gudmegis ho těsně následoval.

Uvnitř se svatý muž vyznal i potmě. Uchopil Gudmegise za ruku a vedl ho temnotou, i když chvilkami opatrně tápal. Povrch byl místy hodně hrbolatý i kluzký a Gudmegis by nejednou upadl, anebo snad někam sklouzl. Pevná ruka jeho průvodce ho zavedla do jakéhosi vyvýšeného výklenku, což on poznal spíše po hmatu.

„Tady čekejme a mlčme, Gudmegisi sun Berghu,“ zašeptal svatý muž. „Temnota nás ukryje a ochrání. Hlavně tebe. A teď si v klidu můžeme zdřímnout.“

Se zdřímnutím to vůbec nebylo jednoduché. Zatímco slyšel, jak svatý muž klidně odfukuje, on se nedokázal přimět, aby usnul. Vadily mu všelijaké podivné zvuky, které nejspíš vycházely odněkud ze vzdáleného podzemí a spíš je vyluzoval vítr nebo průvan. Ale některé jako by vydávalo něco podivného, co nevydává ani člověk, ani zvíře. Něco znělo jako z nesmírné dálky, něco ale hodně zblízka, až to mrazilo. Spíše ale se mu všechno jenom zdálo. Bylo lepší si myslet, že se člověku jenom něco zdá.

Zvuky se náhle změnilly, když do jeskyně vkročilo několik lidí, podle hlasů nejspíš samí muži. Pochodněmi osvětlili dost prostoru a hlasitě hartusili všelijakými předměty. K nim do výklenku se kromě hartusení nesla i změť hlasů. Některé patřily starým mužům, jiné naopak mladíkům, skoro ještě výrostkům.

Kolem nich prošel průvod zahalených postav, svítily pochodněmi, když se vzdalovaly dlouhou chodbou. Pak nastal klid a za nějaký čas se průvod vrátil zpátky, prošel kolem nich a zamířil do velké síně, odkud se po chvíli neozývalo vůbec nic. Jenom opět odněkud z nitra jeskyně přicházely jakési podivné zvuky. Dokonce něco jako kručení v břiše, ale úplně jiné, než u lidí. To jako by byli. Ale vždyť nepochybně jsou. V útrokách Matky Země.

Po čase opět nastal ruch. Napřed se ozývalo šplouchání vody, viděli světla pochodní a stíny. Nepochybně už přicházeli účastníci tryzny.

Gudmegis měl chuť se podívat blíž, co se v jeskyni děje, avšak nestačil se vyplížit, neboť ho za plášť potáhla silná ruka svatého muže.

„Nikam nechod, Gudmegisi. Vyčkejme zde. Časem pochopíš.“

Poslechl a opět se uvelebil na hlíně a kamenných hrbolech.

44.

- Gudmegis -

Značný ruch nastal, když do jeskyně vstoupilo větší množství lidí s pochodněmi. Vystupovali z vody a odcházeli do ohni ozářené prostorné síně. Trochu světla z pochodní pronikalo i do chodby, kde se oba ukrývali ve vyvýšeném výklenku. Rozléhaly se všelijaké hluky, nejmocněji hlas Selise Godchalise.

Tehdy Mendhis Deruchis vykřesal oheň a zapálil hromádku suchých větviček, smíchaných se suchou trávou. Nad plamínkem promáčkával dvě kuličky vosku.

„Gudmegisi, bude nejlepší, když si vtlačíš kousky vosku do uší, až ti řeknu. Zatím naslouchej.“

Střídavě promlouvali muži a ženy. Přítomní si připomínali činy zesnulého Atreise Chardegise. Zazněla chvála, že byl dobrodincem a ochráncem, i velkým hrdinou, o kterém se hovořilo daleko za hranicemi země. Avšak brzy zazněly i opačné vzpomínky. A jejich množství daleko převýšilo chválu. Strohý ženský hlas připomněl, jak zesnulý Atreis sebral pole pěti rodinám, které musely odejít někam daleko a nikdo už neví, co je tam potkalo. Jakýsi muž nazval Atreise Chardegise nejhorším lumpem, jaký kdy chodil po hlíně. Nechal utrápit hladem dva staré lidi, kteří už slabostí nedokázali pracovat na jeho polích při žních. A také, připomněl tentýž rozhořčený muž, zesnulý ponechal svému osudu ještě další bezmocnou rodinu, kterou předtím obral o všechno, co měli. Sebral jim i jejich poslední dvě ovce a krávu a vyštval je někam do neznáma, když opovážlivě chránili svoji mladinkou dcerku před jeho třemi zlomyslnými syny, kteří se k bezmocným chovali úplně stejně, jako se po celý život choval on sám.

Ani chvála, ani hanobení Gudmegise nijak nepřekvapily, stejně jako jistě nepřekvapily nikoho z naslouchajících. Každý dobře ví, jak je třeba hovořit při tryznách, když bohové i všelijací duchové jsou závistiví a žárliví, takže samotná chvála by je mohla proti mrtvému popudit. Zároveň ale všichni

vědí, že i chvála i hana musejí odpovídat tomu, v jakém duchu dotyčný opravdu žil.

A zatímco pokračovaly hlasité vzpomínky, převážně hanlivého rázu, Mendhis Deruchis vložil Gudmegisovi do dlaně dvě kuličky měkkého vosku a vyprostil mu zpod pláště jeho jantarové slunce s dírkou uprostřed, které mu viselo na hrudi.

„Zacpi si uši voskem,“ zašeptal svatý kmet. „A od této chvíle se dívej na všechno jenom přes otvor svého talismanu. Jen tak poznáš prastaré tajemství mužů, aniž tě pohltí. Já sám se budu dívat skrz roztažené prsty před očima.“

Udělal, co měl udělat.

Svatý muž uchopil Gudmegise za ruku a vedl ho neomylně k místu na konci chodby. Odtud měli výhled na celou síň s trojúhelníkovým oknem, jehož otvorem pronikal dovnitř podivný svit, který se mísil se září ohňových plamenů. Ještě si všímal stínů po stěnách jeskyně, jež vypadaly jako z jiného světa. Také měl pocit, že vedle nich stojí řada postav, stejně tak zahalených v temných pláštích, jako oni, i s objemnými kapucemi. Avšak ohlédl se, samozřejmě skrz díрку jantarového talismanu, ale nikdo vedle nich nestál. Jenom pocit, pomyslel si. Jako několikrát předtím. Tajemní svědkové, kteří se nenechají vidět naplno, jenom v náznaku, z okraje očí. Přicházejí, když se děje něco mimořádného.

Všechno sledoval, jako by na to zíral odněkud zvenčí a zdaleka. Jakýmsi okénkem, které ho náležitě oddělovalo od všeho dění ve velké síni.

A opět měl pocit, že u stěny nestojí jenom on s Mendhisem Deruchisem, ale že s nimi podél stěny stojí celá řada postav, připomínajících stíny v temných pláštích s kapucemi. Hlavně ty tři postavy svědků, jako několikrát předtím. Avšak opět nikoho neviděl, i když se ohlédl několikrát a ještě k tomu rychle a nečekaně. Opravdu vedle nich nikdo nestál. Avšak pocit této přítomnosti mu zůstal.

Do síně přicházeli ještě další opozdilci. Uvnitř se kdekdo tlačil, avšak vedle nich se nikdo nepostavil. Jako by tam někoho viděli. A přitom místa ještě zbývalo. Znovu z toho znejistěl.

Zato měl jistotu, že spoustu lidí, kteří přišli dovnitř, vidí dobře a že to jsou opravdu lidé z masa a kostí. Žádné přízraky, ani žádné dojmy.

Trochu u stěny, před vztyčenou dřevěnou sochou s býčí hlavou, postával kmet Selis Godchalis a zvedal vzhůru berlu. Vedle něho postávala trojice lidí

s rukama spoutanýma za zády. Dospělý muž, dívka a chlapec. Zdálo se, že jsou něčím omámeni. Nejspíš jim předtím podali nějaký nápoj. Přece se to tak dělá. Byli vybráni, aby velmože, zahynulého v daleké cizině, doprovodili na onen svět.

Díky ucpaným uším neslyšel vůbec nic, jenom jakési šumění uvnitř hlavy. Zato viděl, jak si ženy odepínaly z opasků nějaké drobnosti a kladly je na zem, než odcházely. Mezi předměty, které nerozeznal, uviděl několik barevných přeslenů. Také muži pokládali na zem jakési drobnosti a odcházeli. Přinášeli i celé nádoby a jiné věci. Zahlédl i šňůry jantarových perel. Více ale skleněných, všelijak vybarvených. Ti, co odcházeli, ho mýjeli a přitom něco hovořili, co nemohl slyšet.

V síni zůstával Selis Godchalis se třemi spoutanými. Zůstalo i několik lidí, které předtím neviděl, neboť klečeli, celí zahalení do temných plášťů.

Sotva odešli muži a ženy, Selis Godchalis zatřásl berlou s bronzovým býčkem, zvedl ji nad hlavu a něco zařval. Několik zahalených klečících náhle povstalo, odhodilo pláště na zem a v rukou se jim zablýskly čepele zbraní.

Spoutaná trojice se nejspíš rozkřičela děsem. Avšak nic jim to nebylo platné. Sekery, sekáče a dýky se zvedaly a dopadaly na hlavy a těla tří spoutaných.

Zahlédl několik drobných stínů, které se mu mihly před očima a vyletěly někam nahoru, ke skalnímu oknu. Snad vrány. Ale to se mu nejspíš jenom zdálo. Asi proto, že už jako malý si hodně prohlížel otcovu nádobu z tepaného bronzového plechu, kde viděl zobrazení ptáků nad hlavami těch, kteří byli určeni k oběti.

Gudmegis ucítil, že mu dlaň Mendhise Deruchise sevřela zápěstí. Dobře, že se tak stalo. Možná by se neovládl. Něco by musel udělat. Budťo utéct, anebo se vrhnout na útočníky. Anebo... Vždyť ani sám neví, čeho je schopný.

I přes díрку v jantarovém kroužku některé útočníky poznal.

Hlavně Matvalise.

Vypadal, jako by se proměnil. V něco jako divokou zvěř. Nesmírně krutou a nesmírně silnou.

Ještě, že neslyšel jeho řev.

Že neslyšel žádný řev.

Moc dobře, že si připadal, jako by tam ani nebyl.

Ale hlavně, Mendhis Deruchis ho držel za zápěstí a držel ho pevně. A nepustil.

Mudrc rozhodně věděl, co dělá.

45.

- *Matvalis* -

Ani pořádně neví, co se s ním po celou tu dobu dělo. Od chvíle, když se s ostatními strážci ohňů dozvěděli, že přiletěl první holub se zprávou o skonu znamenitého muže, se od nich Selis Godchalis skoro nevzdálil. Jenom je překvapilo, že se zrovna jim, naprosto bezvýznamným, někdo takový věnoval. Pořád hovořil a probouzel v nich nějakou podivnou moc. Mnohokrát jim opakoval: „Chcete být jejich otroky? Ne? Tak bojujte!“ Také jim stále připomínal, zda chtějí zůstat jako tupá zvířecí hovada, se kterými si každý udělá, co se mu zamane. „Budte silní! Budte jako vlci a medvědi. Jako opravdoví dravci. Nehrejte si na dravce! Budte dravci!“ To nebyly jenom řeči svatého muže. To působily i podivné nápoje, studené i horké, které vařil v kotlíku. Po vypití nápojů člověk upadal do zvláštního spánku, který podle všeho ani spánkem nebyl. Spíše jakýmsi prozřením. A s tím, co člověk takto prožil v nezvyklém spánku, se dělo něco uvnitř. Tělo se nasycovalo. Něčím, co pociťoval jako zvláštní sílu. Něco jako zbavování se myšlenek. Tupé šílení. Hodně zvláštní. Člověk se měnil ve zvíře. V žádně tupé hovado, pokorné až hnus. Ve zvíře dravé, nesmírně kruté. V opravdovou šelmu. Jako vlk. Medvěd? Těžko rozlišit.

A potom? Obdrželi další nápoj. Úplně jiný, než ty předtím. Vyčkávali a zadržovali svoji sílu. Sami v sobě. Všichni strážci ohňů tam byli. Dokonce i ti dva uvěznění. Selis Godchalis jim sám přeřezal pouta a přivedl je za nimi. Takže i ti dva u toho byli. Slyšeli všechno, co ostatní. Pili stejné nápoje, uvařené v kotlíku. Dělalí přesně to samé. Před tryznou se ještě všichni odešli omýt. K podzemnímu jezírku v nitru jeskyně. Putovali tam nekonečně dlouhou chodbou, s planoucími pochodněmi. Sem tam někdo zakopl a spadl. Po očištění se vrátili. Zahalili se do pláštů a seděli schoulení. Vyčkávali, až nastane jejich čas. A když pak Selis Godchalis zvedl berlu s bronzovým býčkem a zvolal hromovým hlasem: „Povstaňte, strážci ohňů! Konejte!“ Všichni vstali, shodili ze sebe pláště, aby jim nepřekážely.

Předháněli se, kdo zasadí lepší úder, lepší sek.

Už když vstávali, těm ubožákům došlo, že jim nikdo nepodá jed, po kterém šetrně usnou. Proto se rozkřičeli. Ječeli hrůzou a děsem. Ne však dlouho.

Je nesmírně opojné takto zabíjet.

Takto pojíst. Lidské maso, upečené na ohni.

Ale i syrové. Maso i vnitřnosti. Žvýkat. Hryzt. Trhat. Jako šelma. Ta nejkrutější.

A krev tekla, stříkala. Roztékala se.

Je opojné jíst obyčejné lidi. Takto nějak si vlk pochutnává na mase ulovené ovce.

Od stěny u chodby to celé někdo sledoval. Napřed jenom nějací dva. Postavy v temných pláštích s kapucemi. Přibyli další, ale ti nakonec zmizeli a zůstali zase jenom ti dva, kteří se zničeho nic vzdálili a zmizeli v úplné tmě. Všichni mu připadali úplně stejní. Ti dva, i ti ostatní. Jako by přišli odněkud. Snad z hlubokého podzemí. Snad z nitra kopců a hor. Snad sestoupili z nebe. Jako Deitarés. Bůh s býčí hlavou. Anebo jako jeho dvojhlavý otec.

A on, Matvalis? Moc dobře ví, že zažil něco výjimečného a už nikdy se nestane obyčejným člověkem. Obyčejným hovadem, které si uloví každý, kdo si zamane. Anebo si ho odvede, kam chce.

Už nikdy.

46.

- Gudmegis -

Ohně a dýmové sloupy na výšinách ohlásily nebezpečí. Z hradeb dvorce brzy uviděli blížící se dvě řady jezdců.

„Skendové!“ vykřikl Gudmegis a obrátil se na Mendhise Deruchise, který stál vedle něho a ze záhybů pláště se snažil něco vyprostit. Určitě svůj zázračný kus dřeva, mínil Gudmegis a vykřikl, aby ho slyšelo co nejvíc mužů:

„Všichni zbraně!“

Mendhis Deruchis mezitím vyprostil ze záhybů pláště svoji třísku a cítil se jistější. Což dal najevo i sebevědomým úsměvem.

Skendů příjíždělo sice dost, ale ne tolik, aby se počtem vyrovnali obráncům. Avšak o Skendech je známo, že jsou rozenými bojovníky a celý život se cvičí k boji. Což se o obráncích říct nedá. Rozhodně ne. Od hnojařů a pastevců se nikdy nechtělo, aby uměli bojovat. Museli pracovat. Avšak Mendhis Deruchis neviděl žádný problém. Naopak. Vystoupil ještě na schod, aby ho všichni lépe viděli, a zvedl nad hlavu svoji zázračnou třísku.

Odpověděl mu řev mužů i žen z hradeb i těch, kteří se shromáždili k výpadu. Někteří muži se dokonce domáhali, aby jim otevřeli bránu, že na Skendy zaútočí. Avšak Mendhis Deruchis rezolutně zamával rukou, že nehodlá dopustit žádný zmatek:

„Až vás vyzvu, pak teprve bude na útok pravá chvíle!“

Bojechtiví uposlechli a zaujímali pozice na hradbách i dole u bran.

Gudmegis se po nich ohlížel a ještě jim rukama ukazoval, kam kdo má jít. Zvláště si všímal Kesliny, která zkoušela napínat luk. Že střílet opravdu dokáže, se přesvědčil už dávno. Když ho společně s Matvalisem a Bebelou zachránili před hodně nebezpečnou léčkou.

Od Skendů, kteří se zvolna řadili k útoku, se k uzavřené bráně dvorce rozjeli dva jezdci. Jeden Skend, nejspíš některý z nižších vůdců.

Ale ten druhý!

Gudmegis zíral, jestli dobře vidí. Přece jenom zrak měl dobrý, jako vždy. A poznal ho.

Rafis! Starý dobrý šedivec.

„Všichni se vzdejte, jinak budete potrestáni!“ zvolal Rafis podle toho, co mu napovídal skendský vůdce. „Všichni zemřete, pokud se nevzdáte!“

„Ale, Rafisi!“ postavil se Gudmegis vedle Mendhise Deruchise, aby ho nahoře nikdo nepřehlédl. „Poznáváš mě? Ty moc dobře víš, kdo jsem!“

„Poznávám!“ zvolal Rafis. „Kdo by tě neznal?“

Skend vedle něho znejistěl a chtěl, ať mu Rafis hned vysvětlí, co zaznělo.

„Pověz moje jméno, aby ho všichni slyšeli!“ zvedl Gudmegis těžkou palici nad hlavu.

„Jsi Gudmegis sun Bergh!“ zesílil Rafis patřičně hlas a ohlížel se po skendských jezdcích.

Ti po zaslechnutí tolik obávaného jména viditelně zpanikařili. Jejich koně přešlapovali a někteří frkali a řičeli. Několik napjatých luků v rukách Skendů zvolnilo tětivy, ostří mečů mizela v pochvách.

Gudmegis sun Bergh.

Jméno, které stále působí, což každý hned poznal.

Skendové zaváhali. Ne jeden, ani dva tři. Všichni. Jako bezradní. Ovšem kromě Rafise. On však není rodilý Skend. Na něm Gudmegis vidí něco jiného. Vždyť ho zná.

Vtom se rozlehne šílený řev. Až nelidský!

Z křovin vyběhlo několik mladíků. Ženou se na skendské jezdce. Zuřivě vyskakují, skoro jako dravá zvěř. Snad jako vlci. A jejich řev je úděsný, až svazuje ruce a nohy. Až do hlavy stoupá děs a hrůza. Gudmegis poznal Matvalise, běžícího úplně vpředu.

Koně Skendů se vzpínají, odmítají nést jezdce, shazují je. Zděšeně řičí a splašeně běhají sem tam.

Děsný zmatek. Ale jenom mezi Skendy. Jenom několik z nich se udrželo na koních a unikají do bezpečné vzdálenosti, aby těch několik málo zuřivců na ně nedosáhlo. Mezi nimi unikl i Rafis.

Skendové, kteří se sbírali ze země po pádech, jako by najednou ztráceli sílu a obratnost.

Hlavní brána dvorce se s hlučným skřípotem otevírá a vybíhají muži, dychtiví po boji.

Skendové padají po ranách zuřivých mladíků. Brzy také po ranách těch, kteří vyběhli z dvorce. Také Keslina vyběhla, dvakrát natáhla luk a dvakrát zasáhla, což Gudmegis viděl zřetelně. Také pozoroval, jak se dívka prodírala k Matvalisovi, který zrovna dorážel sekerou klečícího Skenda. Ani nedbala, že sama mohla být ohrožena oštěpem zoufalce, který se jím oháněl hodně zešíroka.

Keslina zůstala stát několik kroků od Matvalise, který se zrovna šíleně rozeřval. Přitom se ohlédl a uviděl ji. Zvláštní, jak ho náhle veškerá zuřivost opustila.

Gudmegis ještě chvíli pozoroval, jak si oba padli do náručí. Přiběhla k nim Bebela a objala oba najednou.

47.

- Rafis -

Neuvěřitelné! potřásal šedivou hlavou Rafis, když zastavil koně na stezce, stoupající do vrchu mezi řídkými křovisky. Sledoval, jestli za ním někdo nejede do vrchu stezkou mezi záhony.

Nikdy by si ani nepomyslel, že zažije to, co zrovna zažil. Tolik se obával o Gudmegise i Matvalise. A oni zatím...

Nakonec byl moc rád, že sám unikl se štěstím. Ti zuřivci! Skoro ještě výrostci. Skoro jako Bhel. Tencí, že by je chlap snadno přelomil. A přitom z nich šla hrůza. Přesně takový děs, jaký šel z Gudmegise na hradbách Molbery. A přitom Gudmegis teď jenom přihlížel shora, úplně v poklidu. Vůbec nebojoval. Akorát po Rafisovi chtěl, aby potvrdil, že on je skutečný Gudmegis. Udělal to. A co to způsobilo mezi Skendy? Avšak mnohem ničivější se ukázal útok Matvalisových běsů. S takovými se ani bojovat nedá. Každý to pozná, kdo se jim chce postavit. Je v nich síla. Něco víc, než obyčejná chlupská síla. Jako by ani lidmi nebyli. Jako zvířata? Divoká zvířata? Dravci? Ani to ne. Něco strašnějšího.

A on? Jak se k tomu staví on, Rafis? Vlastně se i jemu podařilo zvítězit. Neví, jestli k něčemu bylo, když přemluvil Bebelu, aby utekla za Selisem Godchalisem se vzkazem. Každopádně pomohl, když před Skendy potvrdil, že proti nim stojí skutečný Gudmegis sun Bergh.

Hodně zvažoval, zda by se neměl vrátit za Gudmegisem a Matvalisem a přidat se k nim. Jenomže to by se určitě dozvěděl dhurgis Chubis. A co kdyby se pomstil? Vdovu Ovistru nesmí ohrozit. Ani Bhela, ani Gougu.

Rozhodl se. Přinese dhurgisům zprávu o pobití Skendů. I o tom, že mezi rebely je strašný Gudmegis sun Bergh. A také vylicí, jaká hrůza šla ze zuřivých bojovníků. Už jenom pouhý řev rozhodl o vítězství.

Pohnal koně směrem, ve kterém tušil nejkratší cestu.

Rejstřík jmen a názvů

Jména a názvy byly pro potřebu příběhu převzaté a volně upravené z indoevropštiny, což alespoň hodně vzdáleně může připomínat řeč dávného obyvatelstva střední Evropy.

Ambust Manmar – (skyth. – slavný bijce mužů) – nejvyšší vůdce Scholtů, skythského kmene

Angua – (vůně dobytka) – původně zaslíbená nevěsta Velkého Megha, dcera Atreise Grozdise, později rukojmí ve dvorci Velkého Megha

Atreisové – (otec oráčů) – čestné názvy velmožů, kteří stojí v čele svých klanů

Atreis Erchis – (půdu rozrývající) – nevlastní Tekasův otec, velmož

Atreis Glankis – (hlas zrna) – otec Kesliny, Matvalisovy přítelkyně, přítel Mendhise Deruchise

Bebela – (silná včela) – Matvalisova přítelkyně z osady vojků, pomohla zachránit Tekase před Rivakisovou lstí, dostala se mezi rukojmí ve dvorci Velkého Megha

Bhel – (spadlý list) – chlapec z lesní osady u Molbery, doprovází Rafise

Bokerta – (čarující bába) – vědma mezi družkami Lemoty Gedurchy, dokáže číst myšlenky, velmi přátelská ke Krogale

Deitarés – (božský tur) – jméno božstva s prvky slunečními

Dhedakma – (kamery předků) – doly na pazourek v Krumlovském lese, posvátný okrsek

Dheilana – (dítě stepi) – bojovnice, Krogalina družka, souložnice Velkého vůdce Skendů, intrikánka

dhurgisové – (druhé ve zbraní) – bojovníci Velkého Megha

Furka Marmaha – (skyth. – hodně vidoucí, ubývající měsíc) – scholtská vědma, varující před tažením na západ

Gludis – (hlubiny otevírající) – hlavní kovář, dohlížející i na těžbu a zpracování rudy v Moravském krasu

Goarové – (skyth. – zloději dobytka) – nejpřednější klan skythského kmene Scholtů

Gouga – (mluvící jahoda) – dcera vdovy Ovistry, Bhelova milá

Gudmegis sun Bergh – (drtící palice, syn rozbřesku) – hlavní postava příběhu, nové (hrdinské) jméno Tekasovo

Chonši Konugu Sikela – (vůdce nejvyšší zrozený pro boj) nejvyšší vůdce skendských klanů, nomádů z maďarských stepí

Chubis – (bosý zápasník) – nejuvěrnější bojovník Velkého Megha

Karmegh – (zázračný krahujec) – starší Krogalin bratr

Kerchepa – (černý čepec) – skendská čarodějnice, žijící v přízni Lemoty Gedurchy

Keslina – (česání lnu) – Matvalisova přítelkyně z osady vojáků, pomohla zachránit Tekase před Rivakisovou lstí, stala se rukojmím ve dvorci Velkého Megha

Konugu Arvis – (vůdce, důvěřující orlu) – vůdce klanu nomádů, otec Krogaly

Krogala – (krahující hlas) – druhá hlavní postava příběhu, dcera vůdce skendského klanu Konugu Arvise, manželka Velkého Megha, těhotná s hrdinou Gudmegisem

Lemota Gedurcha – (z hradeb, mocná bojovnice) – matka mladého Velkého Megha, Lemote Alkonise

Lemote Alkonis – (z hradeb, bílý kůň) – Velký Megh, vůdce klanů v okolí dnešního Brna, Krogalin manžel

Makuza – (skyth. – měsíční fena) – žena scholtského velmože

Matvalis – (lovecká palice) – třetí hlavní postava příběhu, syn významného velmože, přítel Gudmegisův (Tekasův), psanec na útěku, vůdce strážců ohňů

Medlegis – (med lízající) – starý kovář, žijící na samotě nedaleko Býčí jeskyně, také zručný řezbář

Megh – (mocný) – titul nejmocnějšího z Atreisů v krajině (Velký Megh)

Mendhisové – (moudří) – předchůdci druidů

Mendhis Deruchis – (moudrý, řeč předků) – mudrc, který pečuje o Tekase od narození

Molbera – (hradiště bojovníků) – hradiště Molpír na jz. Slovensku

Odujis – (hbitý jazyk) – skendský kupec, nabádající ke kořistnické výpravě na západ

Okris – (brázdící vodu) – Krogalin strýc, Rafisův pán a dobrodinec, po jeho skonu Rafis utekl, aby ho nemusel následovat

Ormagh – (zázračný orel) – starší Krogalin bratr, bojovník

Ovistra – (ovčí stráž) – vdova z dvorce Velkého Megha, žije s Rafisem
Pitarka – (skyth. – otec vlků) – mythický předek skythského kmene Scholtů
Pustakmis – (kamenná pěst) – legendární stopař a zápasník
Rafis – (vzpurný červ) – čtvrtá hlavní postava příběhu, uprchlý skendský otrok, žije s vdovou Ovistrou ve dvorci Velkého Megha
Risira – (skyth. – radostný tanec) – žena scholtského velmože
Savsara – (skyth. – černá hlava) – žena scholtského velmože
Selis Godchalis – (věstec, hadí hlas) – svatý muž od Býčí skály, chystá odboj proti Velkému Meghovi a Skendům
Serchis – (dobyččí strouha) – dozorce prací u Lemote Gedurchy
Scholtové – skythský kmen, zaměřující své výboje na území střední Evropy
Skendové – (jízdni lučištníci) – název národa kočovných pastevců z maďarských stepí
Vediš – (zmáčený) – chlapec z dvorce Atreise Glankise, Keslinin příbuzný
Vekvera – (veselá veverka) – Tekasova milá, než odešel z domova, poté souložnice Velkého Megha
Velký Megh – (velký mocný) – titul vůdce Atreisů
vojkové – (vlčí srst) – mladí lupiči (obdoba keltské fiany)
Zarnagdak Avras – (skyth. – starý obyčej nebeský kuň) – scholtský svatý muž, schvalující tažení na západ

O knize

Jan Padych: Prastará tajemství 5. díl – Příchod neznámého

Střední Evropa v 6. století př. n. l. Velmožská vrstva bohatne a ostatní obyvatelstvo chudne. Na hradištích a dvorcích se střídají kupecké karavany, putující po tzv. Jantarové stezce. Kupci přivážejí všelijaké luxusní zboží a odvádějí si zástupy budoucích otroků. Pořádají se nákladné hostiny, hrdinské zpěvy o předcích, velkolepé velmožské pohřby. A tehdy ze stepí od Dunaje i od Černého moře přicházejí loupeživé oddíly i armády velmi bojeschopných jezdců, kočovných pastevců, které zlákala vidina poměrně snadné kořisti. Místní klany a kmeny, ovládané elitními vrstvami bojovníků, a navíc často ještě vnitřně i z vnějšku znesvářené, nemají schopnost patřičně vzdorovat početným a skvěle organizovaným nájezdům. Když navíc ziskuchtiví velmoži se nezřídka přidávají i k drancujícímu nepříteli. A tehdy vezmou věc do rukou moudří svatí muži, kteří si velmi dobře uvědomují příčiny. Připomínají si prastaré bohy, jejichž rituály jsou nesmírně kruté. Avšak účel v jejich očích tyto prostředky posvěcuje. Svá velká tajemství mají i svaté ženy. Také ony dokáží hodně překvapit a zasáhnout do osudů živých i mrtvých.

Hlavní hrdinové románu, okolnostmi vtažení do her mocných, musejí nezřídka podstoupit krutý boj o život a svobodu. Také o svoji čest a hrdost. V příběhu není nouze o hrdinské činy, ani o zradu. Vedle zarytého nepřátelství v něm nalezneme také přátelství na život a na smrt. Rozhodně i lásku, velmi silnou a plnou rozporů. Lásku s poněkud jiným završením, než bývá obvyklé.

Některá místa, kde se odehrává děj tohoto šestidílného příběhu čtyř hlavních postav, velmi připomínají některé významné pravěké lokality z doby halštatské i historické události s nimi spojené (např. Molpír na Slovensku, Býčí skála a Krumlovský les na Moravě, Biskupin v Polsku).

O autorovi

Jan Padych je autorem příběhů z nejstaršího dávnověku i ze současnosti.

Narodil se 8.3.1954 v lázeňském městě Jeseník. Mládí prožil v Havířově, od r. 1989 žije a pracuje v Ostravě. Po absolvování střední ekonomické školy pracoval v obchodních organizacích v kontrolních a řídicích funkcích na krajské i podnikové úrovni. V porevolučních letech působil převážně v pojišťovnictví, v letech 1994-1995 také jako jazykový redaktor v knižním nakladatelství Optys v Opavě. Od r. 2006 pracuje v bezpečnostních agenturách.

Publikovat začal v dospělém věku ojedinělými povídkami a fejetony (hlavně v Čs. rozhlasu). V roce 1988 vyhrál celostátní soutěž GENERACE 88 v oboru próza. Od r. 2001 členem Obce spisovatelů.

V prvních porevolučních letech (1991 – 1992) psal velkoplošné články (eseje) do Ostravského večerníku. Zprvu pod pseudonymem Samuel Dan články („Současný démonismus“, „Padlý anděl Satan“, „Vděk starých bohů“), v nichž uplatnil své znalosti jak z prostředí křesťanských denominací, tak rovněž z okulní literatury. Později (1992 – 1993) vydával články již pod svým jménem a jejich obsah zaměřil především na pravěkou archeologii („Svědectví Býčí skály“, „O bronzových pokladech“, „Mystéria pravěkých nádob“). Následovaly knižní publikace (viz dále).

V roce 2004 společně se synem Danielelem založili nakladatelství (nakl. Daniel Padych), kde vydal román „Bouře ve sklenici piva – pojišťovácký román“. Kniha byla vybrána Českou televizí jako námět k natočení celovečerního filmu „Každý den karneval“ (2005) s Pavlem Zedníčkem v hlavní roli, dále s Jitkou Asterovou, Michalem Dlouhým a dalšími populárními herci. (Scénář k filmu zpracovali Martin Fahrner, Michal Josef Przebinda a Aleš Jurda). Další kniha v tomto rodinném nakladatelství vyšla v r. 2013 elektronicky (na www.padychbooks.com) pod názvem „Pravěké ženy a jejich velké tajemství“.

Jan Padych od mládí tíhnul k nejstarším dějinám a reáliím nejstarších kultur. Velmi se zajímal o starověké dějiny, také o pravěk střední Evropy. Odtud jeho zájem o nejstarší dějiny náboženství, včetně dějin magie a pověr. Vztah k pradávne historii vedl Jana Padycha k samostudiu. Svě vědomosti doplňoval i dlouholetými diskusemi a korespondencí s odborníky. Jedním z nejvýznamnějších byl Profesor Rudolf Mertlík, klasický filolog, spisovatel, básník a překladatel, jeden ze zakladatelů Antické knihovny, se kterým se setkával v letech 1972 – 1985 (antická literatura, dějiny, reálie). Mnoho poznatků získal rovněž od PhDr. Jiřího Pavelčíka, CSc, archeologa a etnografa (1993 – 2009). Také od Mgr. Martina Golce, Ph.D., archeologa a speleologa (2004 – 2008 a v r. 2016).

Knižní publikace

Sibyla a démonismus (1991, vydalo nakl. Petit družstva Sampex Ostrava)

Fotbalový generál (1995, vydalo nakl. Optys v Opavě)

Krysa v hlavě (1996, vydalo nakl. Sena v Ostravě)

Z pravěkých ság – Nesmrtelný (2000, vydalo nakl. Alpress ve Frýdku Místku)

Bouře ve sklenici piva – pojišťovací román (2004, vydalo nakl. Daniel Padych v Ostravě)

Čas vlků (2007, vydalo nakl. Alfa Publishing v Praze)

Pravěké ženy a jejich velké tajemství (2013, vydalo nakl. Daniel Padych v Ostravě)

Filmový námět

Námět celovečerního filmu „Každý den karneval“, natočila Česká televize v r. 2005 podle knihy Jana Padycha: „Bouře ve sklenici piva – pojišťovací román“.

JAN PADYCH

Prastará tajemství

Příchod neznámého

5. díl

Grafika Daniel Padych
Odpovědný redaktor Daniel Padych
Vydalo Nakladatelství DANIEL,
V. Vlasákové 934/1, Ostrava
roku 2016 jako svou 5. publikaci

ISBN 978-80-88205-10-4

www.padychbooks.com